la atâta în cât a muşcat'o foarte tare tocmaĭ de părţile cărnoase, care nu se vedeaŭ când era pe cal. Istoria adusă în Franţa, se svonise în toate părţile. Un versificator rĕutăcios o pusese în versurĭ. Şi de aceea Honorine nu s'a maĭ măritat. N'a găsit resoluţia Sofieĭ extra-ordinară. Numaĭ îĭ spuse:

— Dar vezĭ potriveşte o aşa, ca să te întorcĭ să'mĭ închizĭ ochiĭ.

— Aĭ să trăeştĭ o sută de anĭ mătuş că, nu te îngriji de asta.

— In orĭ-ce caz, am să caut să te aştept, rĕspunse bĕtrâna cu un zîmbet de bunătate.

A doua seară, Michou, căruia 'ĭ părea rĕŭ, cu toate astea de îndărătnicia luĭ, se bătea încă cu gîndul ca să însoţească pe nevastă-sa, la urmă conduse pe Sofia la gară, şi cu toate că n'avea curagiŭ să se desparță de traiul plăcut care şi-l făcuse, o sărută cu foc şi cu lacrămile în ochĭ, o lăsă să plece.

Dar, iacă o altă belea! Abia se întorsese acasă când veni de la verişoara Honorina să ĭ spue că respectabila domnişoară fusese lovită de paralisie. Ceea ce constatase mediciĭ nu era de loc bun. Chiar ea se simţea, fără îndoială, atinsă serios de boală, căcĭ cerea neîncetat să vie Sofia să o ajute să moară.

Era prea târziŭ? Nu. Michou se duse în dată la bolnavă, îĭ explică în câte-va cuvinte, plecarea neveste sale, şi 'ĭ spuse:

«Noroc că nu se înbarcă de cât mâine dimineaţă, şi până atuncĭ are să fie înştiinţată. La nevoe mĕ duc eŭ s'o aduc înapoĭ».

După ce promise aceasta, fugi la poştă, trimise o telegramă şi se întoarse acasă turburat de o grijă foarte mare. Era de ajuns, într'adevĕr, să se rătăcească telegrama saŭ să nu fie dusă la ţĕrm, în urma vre-unuĭ accident. Testamentul Honorineĭ era hotărât!

Ce! să pierzĭ un milion şi şease sute de miĭ de francĭ, aşa de odată, numaĭ fiind că Sofia n'ar şti în ce stare e mătuşa eĭ. Un milion şi şase sute de miĭ de francĭ! Ce se ducea ea să facă în corabia ceia? Şi ce poate face chiar el?..

Să plece la Havre, ar fi maĭ sigur. Dar dacă nu maĭ era nicĭ un tren fulger până a doua zi de dimineaţă şi «Normandia» pleca la nouĕ ceasurĭ.

«Ştiŭ bine, zicea el, că din o mie de depeşĭ nu se pierde nicĭ una, dar e de ajuns o leacă de noroc! Un milion şi şease sute de miĭ de francĭ!

Un împărţitor de scrisorĭ poate să fie victima uneĭ întâmplărĭ nenorocite. Se vĕd în fie care zi oamenĭ sprintenĭ şi tinerĭ rĕsturnaţĭ şi sfărâmaţĭ de vre o trăsură. Şi încă mătuşica Honorine de când a îmbătrînit de tot nu maĭ cheltueşte nicĭ venitul întreg!

Dacă telegrama mea se rătăceşte, dacă se face vre o greşeală la transmitere, Sofia pleacă la nouĕ ceasurĭ.

Ce'ĭ de făcut? Honorine are să lase poate un milion şi opt sute de miĭ de francĭ... douĕ milioane. Şi are să trebuiască, pentru un capriciŭ să mĕ duc până în America, şi avem sĕ rĕmânem păgubaşĭ. Ar fi ceva îngrozitor. Dar şi ce infernală manie de a călĕtori!

Claude, aprins pe de o parte de perspectiva asta de a moşteni douĕ milioane, sdrobit pe de alta de neputinţa de a face alt-ceva de cât să se gândească la telegrama luĭ, se turbura de geaba, furios şi desperat când dădu un ţipăt de bucurie.

«Tren special! tren special! strigă el liniştindu-se Câte ceasurĭ sunt? Unu şi jumĕtate. Ce! deja! adaogă el îngălbenindu se. Iţĭ trebue şease ceasurĭ ca să te ducĭ la Havre. Nu, nu, cincĭ ceasurĭ mi se pare. Apoĭ, nu maĭ ştiŭ zĕŭ! De alt mintrelea un tren care nu s'ar opri de cât ca să cer apă, o face poate drumul în patru ciasurĭ. Sofia trebue să ştie lucrul ĕsta, ea cu furia eĭ de călĕtorie.

Ce-mĭ pasă, trebue că plec numaĭ de cât 1 milion, şease sute de.. ce spun eŭ? douĕ milioane! chiar poate şi maĭ mult, fiind că nu maĭ cheltuia aproape nimica mătuşica Honorine».

Vorbind aşa, Michou deschise saltarul biurouluĭ sĕŭ. Luĭ la întêmplare, patru saŭ cincĭ hârtiĭ de câte o mie de francĭ, bombănind:

«Nicĭ nu ştiŭ cât costă drumul! Orĭ cât ar fi, ĕştia sunt banĭ bine puşĭ».

Sluga îĭ pregăti un giamantan după porunca luĭ. Era, într'adevĕr, aşa de strĕin în ce priveşte o călĕtorie în depărtare, că nu'şĭ putea închipui un drum aşa de lung fără de bagaj.

Un altul, s'ar fi gândit că trebuind să se întoarcă a doua zi cu nevasta-sa, n'avea nevoe de nimic.

Indată ce se vĕzu în stradă, Claude sări într'o trăsură, şi spuse să'l ducă la gara Sf. Lazăr. Acolo, îşĭ maĭ perdu încă o bucată de vreme. Cu toate astea, după cincĭ minute, se sui în vagonul unic, pe care îl agăţase la cuptorul de apărare. Locomotiva şueră. Pleca maĭ liniştit, fiind că îl asigurase că drumul luĭ n'are să dureze maĭ mult de patru ceasurĭ şi jumĕtate. Se uită la ceas şi tresări.

«Treĭ ceasurĭ şi jumĕtate! spuse el, am să ajung la opt. Numaĭ să nu fie întârziere!»

Grija aceasta însă dispăru îndată din mintea sa, fiind că mecanicul care 'l conducea mărĭ încetul cu încetul iuţeala maşineĭ.

Gările, rĕŭ luminate la ceasurile astea, treceaŭ pe dinaintea luĭ ca nişte fulgere. Se aşeză să chirotească. Dar iată că cu şeapte saŭ opt sute de metri înainte de Vernon, trenul începu să meargă maĭ încet, şi îndată se opri de tot.

«Ce s'a întîmplat? întrebă Michou pe conductor.

— Calea nu e liberă.

— De ce? şi cum?

— Nu ştiŭ nimic, n'are să ne spue de cât la Vernon.

— Dar noĭ avem să aşteptăm aicĭ?

— Nu cred, rĕspunse conductorul fără cea maĭ mică convingere.

Adevĕrul e, că nicĭ mecanicul, nicĭ fochistul, nicĭ şeful trenuluĭ nu puteaŭ spune cât are să ţie pausa asta în mijlocul câmpuluĭ. Se crăpa de ziuă. Claude se uita cu mâhnire la ceas, şi se consuma în aşteptărĭ desperate. Trecu un sfert de ceas, pe urmă o jumătate. La cele patru ceasurĭ şi jumĕtate cât trebuia să ţie călĕtoria, trebui să maĭ adauge şi timpul ăsta pierdut.

«Nu maĭ îmĭ rĕmâne de cât treĭzecĭ de minute ca să mĕ duc de la gară la vapor, îşĭ zicea Claude. Dacă suntem reţinuţĭ douĕ zecĭ de minute maĭ mult, sunt în risc să ajung prea tîrziŭ.

Dar să sper că Sofia a primit depeşa mea.

Numaĭ să nu'mĭ întârzieze ceasornicul.

Dar pe când el se svîrcolea de ciudă, în contra drumurilor de fier, în contra nevesti-seĭ, pe când se gândea la mătuşa Honorine, care poate 'şĭ dădea sufletul în momentul ăsta, află că un accident uşor se întâmplase pe ţĕrmul luĭ Vernon, dar că drumul era aproape curăţit şi că putea pleca.

Trenul se puse în mişcare; dar Vernon, era tocmaĭ una din staţiunele la care se opera o schimbare de locomotive. Încă cincĭ minute sacrificate. Putea chiar să se numere zece minute, dacă ţinem socoteală de rărirea mersuluĭ la intrarea în gară şi apoĭ iară şĭ la plecarea trenuluĭ. Acuma trebuia să câştige cel puţin zece minute peste iuţeala regelementară ca să ajungă la Havre înainte de nouĕ ceasurĭ.

«Aĭ de ce înebuni!» bombănia bietul Michou, în ochiĭ căruia, averea Honorineĭ se topea pentru a se reduce la nimic.

Cu toate astea nu eraŭ maĭ mult de nouĕ fără şeapte minute în gară în momentul când Claude se dădu jos din tren aiurit. Găfăind, cu ochiĭ sgâiţĭ în toate părţile, cu nădușala pe frunte, cu inima sbătându se, fugi de 'ĭ ieşi sufletul în spre cheiul de unde trebuia să plece «Normandia». Dar când ajunse, trans-atlanticul, deja pe mare, fugia cu tot dinadinsul, un nor des de fum îl acoperea, în urmarea.

Crezênd că se înşeală, Claude, cu o voce înăbuşită, întrebă pe un marinar bĕtrân:

«Normandia?» rĕspunse acesta, iato».

Și 'ĭ arăta corabia, pe care bărbatul Sofieĭ o privi ca un prost, până ce dispăru la orizont, cea ce se în tâmplă în câte-va minute.

Trebuia să fie tare turburat bietul Michou, în urma atâtor evenimente ce s'aŭ urmat din ajun, unul după altul, în cât să nu se gândească că Sofia nu putea să fie la țĕrm.. Spiritul luĭ, ocupat de obiceiŭ cu o mulțime de lucrușoare fără importanță, de o existență scutită de întâmplărĭ extra-ordinare, îșĭ făcuse ideĭ cu totul straniĭ de altă parte, frica că are să piardă cele două milioane ale Honorineĭ, îl îngrijea în așa chip că era cât pe aci să'ĭ vie rĕŭ pe cheiŭ. Dar rĕuși să'șĭ vie în fire, și după ce întrebă de biuroul Companieĭ Transatlantice, se repezi acolo, întrebând pe cel dintâiŭ funcționar ce'l vĕzu dacă M-me Michou plecase.

După ce rĕsfoi un registru fără cea maĭ mică grabă, funcționarul zise:

— M-me Michou?

— Da.

— Din Paris?

— Da, da. Nu sunt cincĭ zecĭ de miĭ de Michou în Franța.

—M-me Michou, reluă funcționarul, a plătit trecerea sa, la biuroul otelului Terminus, gara Sfântu-Lazăr; nu știŭ nimic maĭ mult. Trebue să fi plecat, e foarte clar lucrul ĕsta.

— Dar i-am dat o telegramă în care...

— O telegramă! stațĭ puțin. A, da e adevĕrat domnule. Aicĭ chiar s'a adus, astă noapte.

Dar după obiceiŭ, am trimis'o la țĕrm, fiind că călĕtoriĭ, scoborându se din tren, se grăbesc de ordinar să'șĭ aleagă cabine și nu se prezintă nicĭ odată în biurorile noastre. M-me Michou a trebuit să fie pusă în posesiunea telegrameĭ, îndată ce a ajuns în corabie.

— In cazul ĕsta să se fi întors la Paris?

— Dar cum vrețĭ să știŭ eŭ asta domnule?

«Poate la gară, să vĕ poată spune lucru ĕsta, dacă puteț da o explicare exactă asupra acesteĭ doamne. Sunteț, fără îndoială, d-nu Michou?

— Da, domnule.

Impiegatul surîse foarte discret și adăogă foarte politicos de altmintrelea:

«Vedețĭ la gară».

Claude n'așteptă să'ĭ se maĭ repete. In tren i se arătă un funcționar însărcinat să bage de seamă la plecarea călĕtorilor și să intervină în circumstanțe grele saŭ delicate.

«Cum era doamna?» întrebă acesta.

— Foarte ușor de recunoscut. Bălae, frumoasă, mică, cam grasă, dar foarte vioaie și neastâmpĕrată. Ceea ce o deosibește maĭ cu seamă, este un semn foarte negru ce'l are pe frunte, între sprîncene, la distanță egală de una și de cea laltă.

— Nu cred să se fi îmbarcat pe fulger. Așĭ fi observat'o, cu atât maĭ mult, cu cât nu era multă lume astăzĭ, rĕspunse funcționarul tînĕr încă, așĭ fi vĕzut'o fără să vreaŭ. De sigur că n'am vĕzut'o, adăogă el.

— Atuncĭ, să fi plecat pe mare, cu toată telegrama mea? strigă Michou izbucnind.

— Marinariĭ și lucrătoriĭ de pe cheiŭ ar putea poate să vĕ spue ceva în privința asta, rĕspunse încet omul de tren făcĕnd la rîndul sĕŭ o strâmbătură cam obraznică.

— Dobitocu! bombăni Claude îndreptându-se din noŭ înspre cheiŭ, în prada uneĭ grijĭ din ce în ce maĭ mare.

Lângă debarcaderul Transatlanticuluĭ, ĭĭ se arĕtă un marinar vechiŭ care nu maĭ era în stare să plutească de cât va timp și care se mulțumea să'șĭ treacă vremea de dimineața și până seara, pe țĕrmul basinuluĭ. Dar dacă n'avea picioare bune, avea ochiĭ bunĭ. Nu ĭ scăpa nimic din vedere din tot ce se întîmpla pe țĕrm. Cunoscând aproape toată lumea din Havre, era tot d'a una gata să dea relațiĭ asupra orĭ-căreĭ persoane, pentru orĭ-ce lucru. Il poreclisĕră inspectorul vapoarelor.

Dar, cu toate că îșĭ bătea joc toțĭ de dînsul, asta nu împedica pe nimenĭ, să afle de la el, locul pe care 'l ocupă cutare vapor, fie orașul la care a plecat altul, fie dacă cutare saŭ cutare negustor se aflase pe cheiŭ.

Sâmbăta, se așeza lângă vapor în momentul plecăreĭ și se uita la călĕtorĭ cu cea maĭ mare băgare de seamă. Memoria luĭ, care era încă foarte bună îl făcea să'șĭ aducă aminte după șease lunĭ chiar, de oamenĭĭ carĭ sosisĕră în Franța, saŭ carĭ plecaseră la New-York, carĭ se întorceaŭ în America, saŭ carĭ veneaŭ în țară la eĭ. Michou n'ar fi găsit maĭ bine la cine să se adreseze.

«E o doamnă mică, bine îmbrăcată, grăsulie, întrebă inspectorul de un calapod maĭ mult olandez.

— Bălae, întrerupse Claude, care nu prea înțelegea sensul expresiunilor luĭ maritime.

— Da, da, și sprintenă ca o rîndunică, cu semn între ochĭ, adică ceva maĭ sus, sdravănă și...

— Tocmaĭ așa, e chiar asta.

— Eĭ bine! domnule, am vĕzut'o chiar cu ochiĭ meĭ. S'a îmbarcat la șease saŭ la șeapte ceasurĭ. Eram aicĭ așezat în fața ancoreĭ, a trecut pe lângă mine chiar, maĭ să mĕ atingă...

— Dar, întrebă bietul Michou, din ce în ce maĭ uimit, a trebuit să se întoarcă pe uscat...

— A! de asta, nu domnule... N'am lipsit de cât zece minute, ca să mĕ duc să vĕd pe un norvegian care intra cu păvĕza stricată, și ar fi prea extra-ordinar că să fi potrivit tocmaĭ în timpul acela să plece ca să mĕ tragă pe sfoară pe mine. Nu ĭ cu putință. De alt-mintrelea, tot mi-ar fi spus cine-va».

Declarația asta, care Michou n'o putea constata, dacă e exactă saŭ nu, îl adânci iarășĭ în desperare și apoĭ în furie.

«De sigur s'a plecat cu tot dinadinsul.

Nebuna! Trebuia să m'aștept eŭ la asta.

Ce zic? dar m'așteptam destul. Iată, unde a dus'o furia eĭ de călĕtorie. Odată plecată, nimic n'a maĭ putut s'o reție. Mătușa Honorina are să moară blestemând'o. Și averea eĭ are să ne treacă pe la nas. Dar, care o fi diavolul, care poate să împungă pe oamenĭ în toată firea, să facă ast-fel de nebuniĭ».

Michou gesticula, vorbind singur, și amenințând soarta.

«Ce ĭ de făcut? repeta el...

«Dar, pentru nimic în lume n'așĭ ști să istorisesc, o asemenea pățanie, verișoareĭ.

Iată-ne ruinațĭ. Mi-e destul. Nu mi ar lipsi de cât să maĭ aud și imputărĭ din partea muribundeĭ. A! la dracu! bine ar face să întoarcă capul unchiuluĭ Martin. Dacă și ĕstĭ ne-ar scăpa din mâinĭ, ar fi chiar nostim».

Inspectorul vapoarelor, care urma de departe mimica luĭ Claude, ĭĭ zise încet:

(Va urma)

Revolta din Sudan

(Asediul Khartumuluĭ.—Luarea Bahr-el-Ghazaluluĭ)

I

Vestea despre înfrîngerea și omorîrea generaluluĭ Hicks se rĕspândi ca fulgerul în Sudan, în Egipt și în Europa înspăimântată de victoriile falșuluĭ profet.

Mahdiul avea acum deschis drumul spre Khartum, pe care, în Noembrie 1883, porni să'l asedieze.

Șeful garnizoaneĭ din capitală Sudanuluĭ trimise repede la Cairo după ajutoare, pe când Mahdiștiĭ înconjuraŭ orașul, blocaŭ cursul și malurile Niluluĭ, se rĕspândeaŭ în toate provinciile ațîțînd rĕscoala, omoraŭ, ardeaŭ, robeaŭ, — toate acestea în numele luĭ Allah, al luĭ Mohamed, și al urmașuluĭ acestuia Mohamed-Ahmed el-Mahdi, marele și sfîntul profet.

II

Intr'acest timp, exploratorul Stanley — în serviciul *«Asociațiuneĭ in-*

ternaţionale a fluviuluĭ Congo», — întemeia, pe ambele malurĭ ale acestuĭ fluviŭ, cele 40 de staţiunĭ scienţifice, carĭ maĭ târziŭ aveaŭ să devină tot atâtea centre de comerciŭ.

Stanley, în opera sa, avea trebuinţă de un om capabil. Atuncĭ dînsul se gândi la Gordon care — din 1879, când îşĭ dase demisia din guvernator general al Sudanuluĭ — cutreerase coloniile engleze din America, Indiĭ şi Africa de miază-zi — căpătase o mare experienţă. Gordon fu chemat în Congo; el promise că va veni.

Dar compatrioţiĭ sĕĭ Englezĭ,—maĭ cu seamă ceĭ carĭ aveaŭ interese şi capitalurĭ închise în Sudan — îl copleşiră cu rugăminţile să intre în serviciul Egiptuluĭ spre a scăpa Khartumul şi pe locuitoriĭ sĕĭ, în care cea maĭ mare parte Europenĭ şi Egiptenĭ.

Gordon, la început, ezită; maĭ în urmă însă, se învoi. Trebue să se ştie că, în ultimiĭ anĭ, dînsul devenise mistic şi religios, cu tendinţe spre iluminism. El privea ca o mare favoare preferinţa ce'i dăduse guvernul Egiptean d'a'ĭ încredinţa acest anevoios mandat, şi era sigur de rĕuşită.

III

La 24 Ianuarie 1884, el plecă spre Khartum — în mână cu bastonaşul sĕŭ de fildeş şi însoţit numaĭ de vr'o 6 servitorĭ.. Ce curagiŭ nesocotit!...— cu însărcinarea d'a'l despresura, d'a evacua Sudanul, d'a asigura retragerea Europenilor şi a garnizoanelor şi în sfîrşit, d'a încerca formarea uneĭ confederaţiunĭ de triburĭ care să ţină locul guvernuluĭ Egiptean.

In ziua de 18 Februarie, Gordon intra în Khartum, fără măcar să fi zărit în lungul sĕŭ drum, vr'o urmă d'a duşmanuluĭ. Informaţĭ de spioniĭ lor, Mahdiştiĭ se retrăseseră din jurul oraşuluĭ chiar în noaptea care precedă sosirea generaluluĭ. Eĭ se găseaŭ acum pe ţĕrmul stîng al Bahr-el Abiaduluĭ, unde se împroviza se repede un sat, care astă-zĭ este capitala Sudanuluĭ Mahdist, sub numele de Omdurman.

Deja pe la începutul luĭ Martie, Mahdiştiĭ începură iarăşĭ a'şĭ face apariţia prin împrejurimĭ. In Aprilie Khartumul era iarăşĭ asediat, şi ceĭ dinăuntru expuşĭ a pieri de foame saŭ a se supune duşmanuluĭ. Insărcinarea ce'şĭ luase generalul se vedea acum că este imposibil de realizat.

La 11 Februarie, 11 zile după plecarea luĭ Gordon spre capitala Sudanuluĭ, Walentin Baker-Paşa suferea o teribilă înfrîngere, la Trinkitat, din partea luĭ Osman Digma, un locotenent al Mahdiuluĭ. Din 3746 pe carĭ îĭ avusese, pieriseră în luptă 2375 oamenĭ.

La 13 Martie, când deja Mahdiştiĭ începură să asedieze a doua oară Khartumul, Osman-Digma era cumplit bătut, în apropiere de Berber, de trupele comandate de generalul Grahman.

La 8 Aprilie, sub impulsiunea agenţilor Mahdişti, triburile Uadi-Afen, Elyat, Eofen, Euknah, Kanel şi Fakam, se rĕsculaŭ în contra dominaţieĭ Egiptene.

Totul era anarhie, foc, plumb moarte, sânge...

IV

Indată ce auzi că generalul e închis în Khartum, Lupton Bey, guvernatorul Bahr-el Ghazaluluĭ, voi să pornească spre a'ĭ da vr'un ajutor de se poate.

(Trebue să se ştie că acest lucru îl maĭ încercase şi generalul Stewart, care fusese cumplit bătut la Uadi-Kama şi Abu-Teleak de către Mahdiştĭ.)

In acest scop, Lupton înarmă 1400 de negri, dintre carĭ 900 cu puştĭ.

Când era să plece la Khartum, vine vestea că Emirul Karamallah, un general Mahdist, se apropie cu o armată de 10,000 de oamenĭ.

Aşa era...

Karamallah trimise luĭ Lupton, prin douĭ dervişĭ, ordinul d'a'ĭ preda provincia. Acesta refuză, voind maĭ bine să cadă luptând vitejeşte, de cât să capituleze de voe. Insă întreaga luĭ armată dezertează şi trece la duşman. El fu prins şi omorît, după ce îndurase cele maĭ teribile torturĭ.

In urma cuprindereĭ fortuluĭ—după cum a povestit maĭ apoĭ un fugar—Lupton şedea în uşă şi fuma; un arab, care trecu p'acolo, îĭ dădu o palmă numindu-l necredincios, ghiaur şi câine, şi îl opri să maĭ fumez, de oare ce — zicea el — este contra poruncilor profetuluĭ.

V

La 4 Iunie, Karamallah, numit de Mahdiŭ guvernator al provinciilor Ecuatoriale, mândru de învingerea sa asupra luĭ Lupton-Bey, somează pe Emin, guvernatorul acesteĭ provincĭ, să'ĭ predea autoritatea.

Emin convoacă îndată un consiliŭ de rĕzboiŭ, care decide că trebue să se predea.

El se preface că primeşte, şi trimite Emiruluĭ Mahdist pe un ofiţer şi pe judecătorul provincieĭ pentru a negocia condiţiunile de capitulare.

Intr'acest timp însă, dînsul se pune în poziţie de apărare, aşa în cât, când vine Kamarallah să ia provincia, e primit foarte alt-fel de cât la Bahr-el-Ghazal, ceea ce, de sigur, că nu'ĭ va fi făcut plăcere.

Invinşĭ, Mahdiştiĭ primesc armistiţiul împins de Emin, şi Ecuatoria nu maĭ fu supărată de dînşiĭ până în 1888, dată a mântuireĭ luĭ Emin Paşa de către Henry Stanley.

Const. A. Ştefănescu.

Varietăţi

Girafele în Africa.—Mulţĭ susţin că în curênd girafele vor dispare după suprafaţa pămentuluĭ.

Un călĕtor englez desminte această credinţă. Dênsul a esplorat regiunea Zambesuluĭ, Uniwatsche, şi a dat peste maĭ multe cete de girafe. Asemenea a descoperit în maĭ multe ţinuturĭ numeroase cete de girafe. Dênsul conchide că girafele nu vor peri.

—x—

Pinul cel mare din Japonia. — Există în Japonia pe lângă marginea măreĭ Bizac, 5 kilometri departe de Otsu un pin celebru numit Daĭ Matsu. Preoţiĭ d'acolo spun, că după documentele ce le aŭ acest pin a fost plantat la anul 675.

Aspectul sĕŭ este extraordinar, ramurile sale sunt dese şi marĭ. Diametrul sĕŭ la bază este de 15 picioare. Inălţimea sa este de 84 picioare şi diametrul ramurilor sale este de 242 picioare.

Patru case aŭ fost construite între ramurile sale, dintre care două există şi azĭ.

—x—

Suveranĭ carĭ fumează. — Impĕrăteasa Austrieĭ fumează 30—40 ţigărĭ turceştĭ pe zi. Ţarina Rusieĭ de asemenea are gust pentru nicotină, dar dînsa nu fumează de cât în buduarul eĭ, care este împodobit cu palmierĭ superbĭ şi reprezintă în miniatură una dintre cele maĭ frumoase sale din Alhambra.

Regina Margareta fumează mult, dar în singurătate.

Regina regentă de Spania, fumează foarte mult ţigarete de Egipt, regina Natalia a Serbieĭ de asemenea fumează foarte mult şi maĭ multe felurĭ de ţigărĭ.

Contesa de Paris fumează numaĭ tutun de Havanna şi fiica sa, regina Portugalieĭ, primeşte ţigărĭ din oraşul Dresda.

Typ UNIVERSUL Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ

Anul II.—No. 48. 5 BANI IN TOATA ŢARA Bucureştĭ, Miercurĭ, 29 Aprilie, 1898

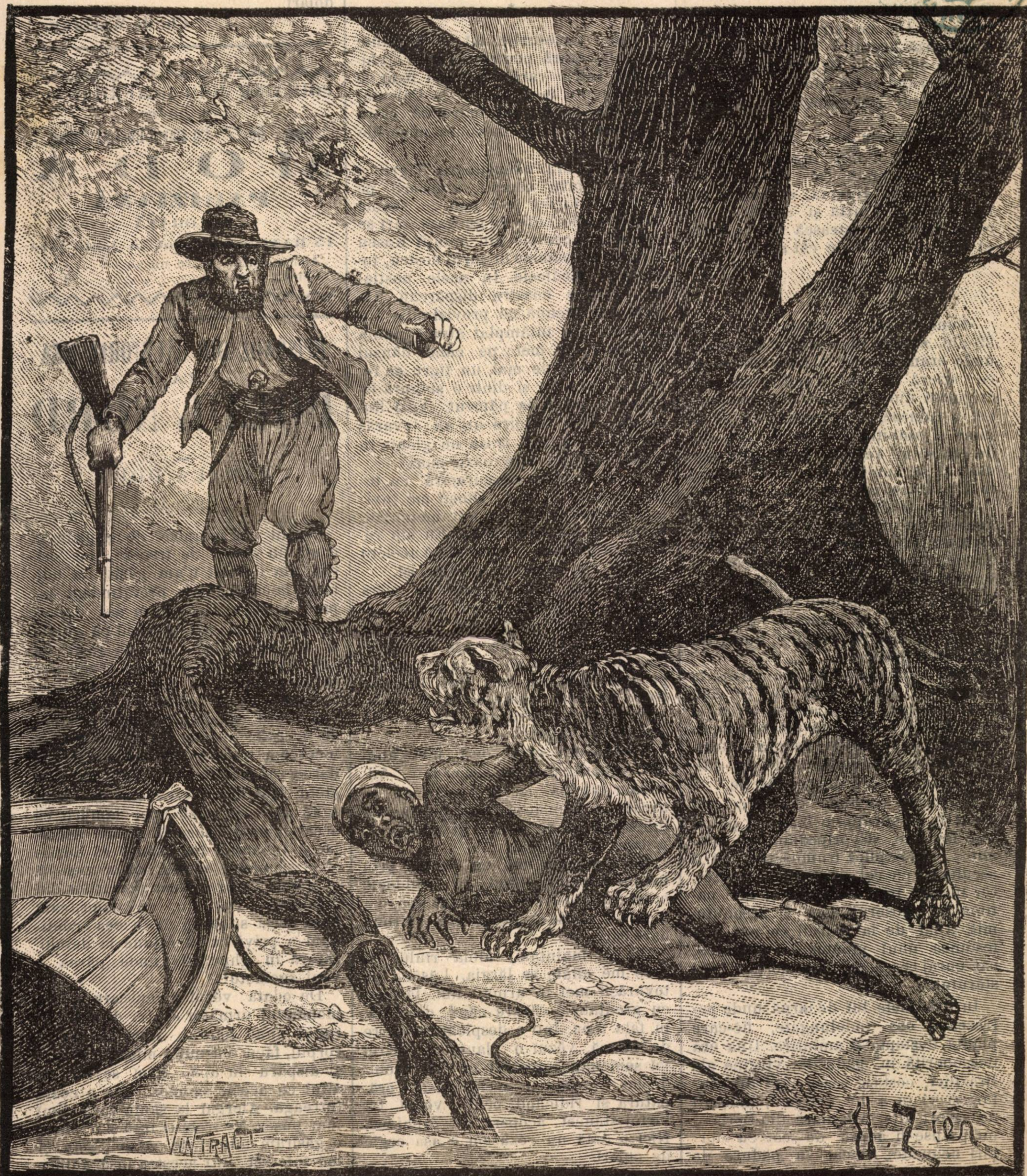
ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARŢEA şi VINEREA

UN VÊNATOR DE ORCHIDEE.— (Vezĭ explicaţia)

Un vînător de orchidee

Am auzit adese-orĭ vorbindu-se de oamenĭ carĭ vînează orchidee, nişte plante rare, pe carĭ amatoriĭ din Europa şi Statele-Unite şi le dispută cu preţul auruluĭ. Cum devine cine-va vînător de orchidee? Cum se dedă cine va la această vocaţiune? Din ce straturĭ sociale se recrutează adepţiĭ? Toate aceste întrebărĭ aŭ rĕmas fără rĕspuns până în ziua când m'am dus în America şi am făcut cunoştinţă cu William Hunlley.

El era un om înalt, subţire, tăiat în atlet. Ar fi fost frumos, fără o tăetură profundă care plecând de la sprînceana dreaptă, se perdea jos într'o barbă scurtă şi aspră. L'am rugat să'mĭ povestească istoria sa şi el începu numaĭ de cât ast-fel:

***

«Sunt 12 anĭ de atuncĭ. Eram de 22 anĭ, eşisem din colegiul Harward, unde eram bursier, şi sărac nu ştiam ce carieră să apuc. Familia mea era originală din Sud. Rĕzboiul Secesiuneĭ o ruinase, rĕmăsesem singur în lume şi ambiţiunea mea nu era alta de cât să'mĭ recâştig poziţiunea perdută şi să cumpăr într'o zi domeniul patrimonial trecut în alte mâinĭ.

Atuncĭ m'am aliat cu Daniel Fergusson, un om celebru printre amatoriĭ de plante rare. Trecea, cu drept cuvînt, ca cel maĭ abil cunoscĕtor şi vînător de orchidee din lume. El a străbătut, în maĭ multe rîndurĭ, America centrală şi America de sud, Borneo şi insulile Filipine, Sumatra, Iava şi Malesia.

Când l'am cunoscut, renunţase la explorărĭ, era atuncĭ de 70 anĭ. Foarte bogat, după cum se zicea, el însă păstra o absolută tăcere asupra acestuĭ punct, ca şi asupra altora. Poseda sere renumite unde îşĭ cultiva plantele sale de predilecţie.

M'a privit ca amic îndată ce am căzut în admiraţiune înaintea perleĭ sale favorite, «Cypripedium Spicerianum». Imĭ explică frumuseţile; eŭ îl ascultam cu cel maĭ mare interes. Cu încetul îmĭ comunică şi mie patima luĭ; observă asta şi fu mulţumit. Aflaĭ de la dânsul ce era profesiunea unuĭ vînător de orchidee, cât curaj cerea ea, câte sforţărĭ, câtă stăruinţă.

In grădinele luĭ de iarnă unde petreceam ore îndelungate, fie-care plantă deştepta o amintire. Una era descoperită în pădurile virgine ale Brazilieĭ, costase şease lunĭ de căutărĭ şi viaţa a doĭ indigenĭ, muşcaţĭ de şerpĭ; alta, originară din Borneo, nu putuse fi adusă de cât cu sforţărĭ neauzite. Atacat în pădure de sĕlbatecĭ, dînsul trebuise să privească cum maĭ mulţĭ din tovarăşiĭ sĕĭ aŭ fost masacraţĭ. El însuşĭ scăpase cu mare greutate şi pentru ca să regăsească planta rătăcită în luptă, trebui să se întoarcă el însuşĭ s'o caute, pentru că nicĭ unul din tovaråşiĭ sĕĭ, rĕmaşĭ în viaţă, nu voise cu nicĭ un preţ să'l însoţească.

***

Toate povestirile luĭ interesante mĕ înflăcărară pentru vînarea orchideelor. Intr'o vară, căpătând banĭ de la prietenul meŭ, plecaĭ la Calcuta, în India. De acĭ mĕ îndreptaĭ către Joalpara de unde începură mizeriile noastre.

Căldura era năbuşitoare. Tigriĭ şi elefanţiĭ prin câmpiĭ, rinoceriĭ pe malurile rîurilor însă maĭ cu seamă numeroasele cete de guzganĭ carĭ se coboară în câmpie din munţiĭ Kasen pricinuind foamete în jurul nostru, înmulţeaŭ piedicele. In acele pustietăţĭ, forţele noastre dispăreaŭ iepede d'împreună cu proviziunile. Un accident s'a întâmplat atuncĭ unuia din oamenii meĭ; pe când dânsul lega o barcă de mal, un tigru se repezi asupra luĭ şi dintr'o singură izbitură îl trânti la pămênt. (Vezĭ ilustraţia). Din fericire un alt tovarăş care era aproape, trase un glonte în ochiul tigruluĭ care căzu mort.

Acest incident descurajară cu totul pe oamenii meĭ. Dînşiĭ mĕ invitară să mĕ întorc înapoĭ ameninţându-mĕ să mĕ părăsească. Eŭ am refuzat promiţând o mare plată acelora carĭ'mĭ vor rĕmânea credincioşĭ.

După alte câte-va zile de mers prin locurĭ populate cu şerpiĭ ceĭ maĭ veninoşĭ, ajunserăm în nişte munţĭ cu o vegetaţie aşa de sălbatecă de se părea că nu maĭ călcase pe acolo nicĭ un om. Imĭ împărţiĭ trupa în două: una trebuia să explo seze rîpele din dreapta, alta pe cele din stânga noastră.

Treaba era grea însă nicĭ unul din oamenii meĭ nu s'a cruţat. Admiram iuţeala lor în vreme ce se urcaŭ ca şi nişte şopârle pe stâncile înfierbântate de soare şi drepte aproape ca peretele.

Eŭ mergeam maĭ cu seamă prin fundul rîpelor ştiind că orhideele cresc cu deosebire pe lângă ape, cu toate că ele se desfăşură la o înălţime oare-care.

Cu cât înaintam, albia rîuluĭ în care mĕ aflam se lărgia. Lăsând pe tovarăşiĭ meĭ în urmă, îmĭ făceam cu greutate o cărare când, d'o dată, în faţa mea, într'o despicătură mare de stîncă, vĕzuĭ o plantă ale căreĭ foĭ semĕnaŭ întocmaĭ cu ale orchideelor. Intrând în acea colosala crăpătură şi ridicând ochiĭ, vĕzuĭ tot vîrful stânceĭ acoperit de orchidee. Nicĭ o dată nu vĕzusem o aşa orgie de colorĭ.

Fluerând toţĭ oameniĭ alergară. Cele treĭ lăzĭ pe carĭ le aduseserăm cu noĭ fură umplute până seara cu orchidee.

La întoarcere am dat peste primejdiĭ şi maĭ marĭ cu fiarele.

Insă orchideele astea mi-aŭ făcut averea; le-am vîndut în America şi o mică ramură costa până la 500 de dolarĭ.

Ch. de Warigny.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. II

Porniĭ cu patinele de zăpadă să caut un drum de trecere, dar orĭcât am umblat n'am găsit. La mijlocul laculuĭ ghiaţa pretutindenĭ era prea subţire. Hotărîrăm aşa dar să aşteptăm până azĭ, sperând că ghiaţa se va îngroşa, şi acum ne găsim tot acĭ, înaintea acestuĭ lac; D-zeŭ ştie ce surprinderĭ ne maĭ rezervă ziua.

Duminecă, 19 Maiŭ. — Surprinderea a fost că am găsit lacul acĭ plin de *narvalĭ*; tocmaĭ când voiam să încercăm trecerea un zgomot ca suflarea saŭ pufăitul unuĭ chit, mĕ făcu atent. Maĭ întâiŭ credeam că câiniĭ suflă aşa, dar auziĭ apoĭ lămurit că acest sgomot venea din lac. Ascultaĭ şi Iohansen îmĭ spuse că auzise şi el sgomotul acesta, dar crezuse că e produs de presiunea gheţurilor din depărtare. Dar nu, eŭ cunoşteam bine acest sunet şi de aceea continuaĭ a privi cu atenţiune la deschizătură în ghiaţă de unde părea a veni sgomotul.

De odată vĕzuĭ o mişcare şi în momentul următor se ivi de sub apă capul unuĭ narval. Apoĭ se ivi şi corpul, făcu obişnuita mişcare în arc, şi dispăru în apă. Apoĭ se ivi un altul cu acelaş sgomot. Era o ceată întreagă. Alergaĭ la sania mea şi'mĭ luaĭ puşca. Ne trebuia însă şi o lance; o găsirăm numaĭ de cât şi p'asta, şi mĕ întorseĭ. Intr'acestea însă anima-

lele dispăruseră din locul unde le vĕzuserăm întâĭ şi pufăitul lor se auzea din alte deschizăturĭ maĭ spre cot. Mĕ îndreptaĭ deci în acea direcţiune, dar nu ajunseĭ să trag de şi nu eram departe de ele. Animalele se arătaŭ în deschizăturĭ prea micĭ şi dispăreaŭ momentan.

Eraŭ toate probabilităţile că dacă am fi stat o zi să observăm una din deschizăturĭ, am fi putut împuşca câte va; dar n'aveam timp pentru aceasta şi chiar de am fi împuşcat vre un narval, n'am fi putut duce mult dintr'însul cu noĭ. Săniile eraŭ şi alt fel prea grele.

Curînd dup'aceia am găsit un loc de trecere şi am continuat drumul cu săniile după ce am arborat steagul în onoarea zileĭ. De oare-ce mergeam acum aşa de încet şi ghiaţa nu putea să devie maĭ rea de cât erea, hotărîĭ să depărtez tălpile de la sania mea şi să le înlocuesc cu cele căptuşite cu argint noŭ.

Inbunătăţirea a fost evidentă; era ca şi când ar fi fost o altă sanie. De aci încolo am înaintat bine, aşa că peste cât-va timp am îndepărtat tălpile şi de la sania luĭ Iohansen.

Când maĭ tîrziŭ, în decursul zileĭ am dat peste o ghiaţă maĭ bună, făcurăm progrese neaşteptat de bune, şi când ne-am oprit erĭ dimineaţă la $11^1/_2$ Trebue să fi făcut, după socoteala mea, 15 km. în acea zi. Am ajuns ast-fel aproximativ la latit. 83° 20.

In sfîrşit ne coborîserăm la o latitudine unde maĭ fuseseră oamenĭ înaintea noastră şi unde era cu neputinţă să maĭ fim departe de uscat.

Cu puţin înainte de a ne fi oprit ierĭ, trecuserăm peste o crăpătură saŭ un loc, întocmaĭ aşa ca şi cele-l'alte două de până acum, ba poate ceva maĭ larg.

Şi în acest lac am auzit sgomot de narvalĭ, dar n'am vĕzut animalele. Iohansen, care venise cu câiniĭ după mine, spuse că de sigur narvaliĭ s'aŭ speriat de apropierea noastră şi aŭ fugit. Ciudat lucru că se găsesc atâţea narvalĭ în aceste crăpăturĭ.

Ghiaţa pe care înaintăm acum e surprinzător de plană. Nu sunt aci formaţiunĭ nouă de loc, numaĭ câte-va micĭ inegalităţĭ vechĭ cu zăpadă între ele, şi acele ciudate şi nesfîrşite crăpăturĭ carĭ seamănă una cu alta şi merg toate paralel, alt fel de cât cele pe carĭ le am întâlnit maĭ nainte. Şi pe când înainte observasem în tot-d'a-una că ghiaţa din marginea de nord a crăpătureĭ, mergea spre vest, aci era contrarul, ghiaţa de la sud mergea spre vest.

Fiind-că mĕ tem că suntem mânaţĭ mereŭ şi repede spre vest, am luat un drum şi maĭ spre est.

Ziua de 17 Maiŭ am serbat'o printr'un mare banchet, dar numaĭ a doua zi, şi pe urmă cu stomacul plin ne vîrîrăm în sacul nostru de dormit.

In drumul nostru de acum nu maĭ dăm peste ghiaţa bună ce aveam.

Ridicăturĭ întinse de ghiaţă ne opresc drumul şi ne silesc să facem încunjururĭ.

La 19 Maiŭ scriam:

«M'am urcat astă-zĭ pe cea maĭ înaltă colină ce-am întâlnit pân'acum. După o socoteală din ochĭ, se ridica la vr'o $7^1/_2$ metri d'asupra gheţeĭ, socotind şi grosimea acesteia, înălţimea totală a colineĭ era de vr'o 9 metri. Era compusă întreagă din bucăţĭ micĭ de ghiaţă».

In această zĭ am întâlnit primele urme de urs de la întoarcerea noastră; siguranţa că acum ne-am coborît în regiunĭ unde se găsesc ast-fel de animale şi speranţa de a putea mânca în curând şuncă de urs, neaŭ făcut mare bucurie.

La 20 Maiŭ avurăm o furtună mare. Aşa că ne a fost cu neputinţă să ne urmăm drumul, ne maĭ vĕzênd nimic în jurul nostru. De aceea nu ne maĭ rămase nimic alt ceva de cât să ne ridicăm cortul şi să căutăm să dormim cât puteam maĭ mult.

Când foamea ne deştepta din somn ne sculam să mâncăm, să bem câte un pahar de apă fierbinte cu praf de lapte, şi pe urmă ne vâram iar în sac, scriam saŭ dormitam, după plac. Stam acolo ne-avênd alt-ceva de lucru de cât să aşteptăm să se schimbe vremea.

Nu puteam să fim departe de 83° 10 lat. şi am fi trebuit să ajungem deja la Petermanland dacă ea ar fi acolo, unde a presupus'o Payer c'am rătăcit saŭ că acea ţară trebue să fie foarte mică.

Presupunem că acest vînt de est, ne mână în direcţia spre Spitzberg, numaĭ D-zeŭ ştie ce iuţeală trebue să aibă aci curentul.

De alt fel nu sunt de loc descurajat. Maĭ avem 10 câinĭ, şi dacă vom trece pe lângă cap Tligely, vom găsi spre vest destul uscat, la care ne va fi uşor s'ajungem. De foame nu vom muri şi chiar dacă s'ar întâmpla cazul cel maĭ rĕŭ şi vom fi nevoiţĭ să iernăm aci, vom trece şi peste asta.

Barometrul cade mereŭ, aşa că răbdarea noastră e pusă la o grea încercare, dar o vom suporta.

In sfîrşit în dup'amiaza zileĭ următoare (21 Maĭ), puturăm să pornim înainte, de şi furtuna de zăpadă nu încetase cu totul, aşa că une orĭ tot maĭ orbecam. Fiind-că însă aveam vîntul la spate şi ghiaţa era destul de plană, am înaintat destul de repede maĭ ales că am întins şi pânzele deasupra săniilor aşa că mergeaŭ aproape singure. Totuşĭ bieţiĭ câinĭ eraŭ din ce în ce obosiţĭ.

Cred că am făcut astă-zĭ 22 de kilometri. Trebue să fi trecut de gradul 83 latitudine. Cu toate acestea nu avem nicĭ un semn de apropierea uscatuluĭ. Aceasta ne cam pune pe gândurĭ.

Vinerĭ 24 Maĭ.—Temperatura 7,4° C. Erĭ a fost ziua cea maĭ rea pe care am avut'o.

Crăpătura pe care am întâlnit o în ziua trecută, când a trebuit să ne oprim a fost cea maĭ rea din toate. După ce am dejunat la ora 1 dimineaţa, pe când Iohansen era ocupat cu cârpirea cortuluĭ, eŭ alergaĭ să găsesc un loc de trecere. Am umblat însă treĭ ore în zadar. Nu ne-a maĭ rămas decĭ alt-ceva de făcut de cât să o luăm de-alungul crăpătureĭ spre est, până în cele din urmă trebuia să'ĭ dăm de capăt. Dar aceasta durĕ maĭ mult de cât ne aşteptasem noĭ. Când am ajuns acolo unde crăpătura părea a se sfîrşi, banchiza era crăpată în toate direcţiunile şi se măcina cu o mare putere, aşa că nu era pe nicăerĭ un drum sigur de trecut. Totuşĭ încercarăm o grea manevrare peste aceste ghieţurĭ plutitoare. Adesea ne închipuiam că trecusem deja când ochiĭ noştri desiluzionaţĭ dădeaŭ iarăşĭ peste alte şi alte crăpăturĭ.

Era de disperat. Incotro ne întorceam, pretutindenĭ crăpăturĭ.

Pretutindenĭ apa întunecată şi ameninţătoare sub cerul înorat. Părea că ghiaţa e spartă cu desăvîrşire aci.

De şi eram flămânzĭ şi foarte obosiţĭ, totuşĭ încercarăm să învingem greutăţile de se putea înainte de a ne opri de ameazĭ.

Dar în zadar; pe la 1 după o muncă de 9 ore trebuirăm să ne hotărîm să ne oprim.

E ciudat că orĭ-cât de rea ar fi situaţia, din moment ce ne vîrîm în sac şi mâncarea e gata, uităm toate grijile şi suntem mulţumiţĭ ca nişte animale sătule. Fericită uşurinţă!

Pe la 4 ore însă trebue să ne punem iar pe lucru. Ca să fie mĕsura deplină vremea se strică în această vreme aşa în cât iar nu se vedea nimic împrejur, şi riscam în fie-care moment să ne izbim, de vr'un zid de ghiaţă, saŭ să ne prăbuşim în vr'o adâncitură.

Peste câte crepăturĭ am trecut, peste câte ridicăturĭ de ghiaţă ne am căţărat, târînd cu mare greutate săniile după noĭ, nu ştiŭ, dar aŭ fost multe, şi în toate direcţiunile.

Dar toate aŭ un sfîrşit, şi aşa şi acest chin. După alte $2^1/_2$ ore de grea muncă, trecurăm în sfîrşit peste ultima crĕpătură şi ajunserăm iar la ghiaţă plană. In total ne munciserăm aci 12 ore; afară de aceasta eŭ maĭ umblasem de dimineaţă treĭ ore dealungul crăpătureĭ, aşa că munca mea a fost de 15 ore.

Eram azĭ amândouĭ, căcĭ de multe

orĭ înşelaţĭ de câte o coajă de zăpadă ce ascundea apa dintre blocurile de ghiaţă, căzusem. Spre dimineaţă era chiar să o păţesc. Inaintam cu patinele de zăpadă fără grije, când de odată terenul începu să se cufunde sub picioarele mele.

Din fericire se găsiră câte-va bucăţĭ de ghiaţă în apropiere, de carĭ mĕ putuĭ prinde pe când apa ţîşnea de-asupra zăpezeĭ pe care stătusem cu puţin înainte.

Puţin lipsise ca să fiŭ silit să trec în not, ceea ce n'ar fi fost de loc plăcut maĭ ales că eram şi singur.

In sfîrşit aveam înaintea noastră ghiaţă plană, dar din nefericire bucuria noastră fu de scurtă durată. In curând cunoscurăm după culoarea ceruluĭ la orizon, că ne aştepta o nouă crăpătură. Pe la 8 ore seara am şi ajuns'o. Eram prea obosit ca să urmez direcţiunea crĕpătureĭ care nu era scurtă, şi să caut un loc de trecere, cu atât maĭ mult că în dosul aceşteĭ crăpăturĭ, maĭ era una şi maĭ întinsă. Şi de oare ce din cauza ninsoareĭ era cu neputinţă să vedem în jurul nostru, nu ne rĕmânea de cât să căutăm un loc de popas.

Bătea un vînt puternic de nord, în faţa căruia n'aveam nicĭ o apărare. Toate colinele pe carĭ le întâlnisem eraŭ prea micĭ. In cele din urmă totuşĭ trebuirăm să ne hotărîm pentru una din ele. Cu mare greutate ne ridicarăm cortul. Dar în sfîrşit «Primus» începu să cânte, mâncarea să abureze plăcut, şi în curînd douĭ oamenĭ ferictţĭ zăceaŭ în sacul de dormit, se bucuraŭ de viaţă, şi eraŭ mulţumiţĭ, dacă nu pentru marşul făcut, cel puţin în conştiinţa că biruiseră o greutate.

După dejun am socotit latitudinea. Spre bucuria noastră am aflat 82°5̇2̇¹.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

CAMILLE DEBANS

Aventurierul fără de voie

«D-nu pare a fi foarte plictisit...

— Plictisit, vociferă Michou. Plictisit!

— Exasperat ar trebui să zicĭ chiar. Plictisit! când femeea plecase aşa fără să ţie seamă de.. dar ce vĕ poate interesa lucrul ăsta? dacă ar maĭ putea-o face să vie la New-York îndată.

— Daţi-ĭ o telegramă.

— A, nu! i-am dat destule. Are să trebuiască să mĕ duc singur s'o aduc. Din nenorocire, când voiŭ ajunge la New-York, ea are să fie plecată de opt zile deja la Noul-Orleans.

— Poate, zise bĕtrânul marinar.

— Cum poate, doar să aibă aripĭ saŭ să fie un moron...

— De asta nu e nevoie. Este un vapor care pleacă cam pe la două-spre-zece şi jumĕtate pe Queenstown. Luându-l, aveţĭ să ajungeţĭ la timp ca să vĕ îmbarcaţĭ pe un vapor de al companieĭ Cunard, care face acum trecerea Oceanuluĭ în cincĭ zile şi jumĕtate. Decĭ veţĭ ajunge cu câte-va ceasurĭ maĭ înainte de «Normandia» şi dacă aveţĭ mână zdravĕnă, aveţĭ să vĕ întoarceţĭ cu nevasta chiar de a doua zi. E treabă de vre o sĕptĕmână saŭ două.

Michou, înspăimêntat, privea pe inspector.

El, Claude, să înfrunte ast fel mările perfide, întêĭ pe un vapor mic despre care nu ştia nimic, şi apoĭ pe unul mare, despre care auzise miĭ de lucrurĭ înfiorătoare.

Şi apoĭ, la ce bun? Mătuşa Onorina are să fie moartă, şi încă moartă bine, în timpul ăsta... bombăni el. Şi noĭ!... Dar la urmă, reluă el, unĭĭ oamenĭ trăesc anĭ întregĭ cu paralisie. Nu-ĭ nimic rĕŭ, dacă aş spera că are să maĭ ţie cincĭ-spre-zece zile şi dacă i oĭ aduce pe Sofia, are să aibă o probă de interesul care i l port, eŭ, cel puţin.

Raţionamentul, cu toate că era dictat de lăcomie, nu era prea rĕŭ. Numaĭ ideea de a părăsi Franţa aşa de-odată, ca să fugă după nevastă-sa, pe mare, pe lucrul ăsta mişcător şi grozav, într'un bastiment unde n'are să se vorbească franţuzeşte, unde trebuia să mănânce o mâncare cu care nu era deprins şi să bea spurcăciunile englezeştĭ saŭ americane, ideea asta făcea să i se ridice pĕrul în vîrful capuluĭ. S'apoĭ singur, singurel, în mijlocul streinilor vestiţĭ prin obrăznicia şi egoismul lor. Să călĕtorească cu nevastă-sa, ar fi consimţit la nevoie, fiind că se obişnuise cu ideia asta, tot vorbind în casă. Dar singur de tot, părăsit, expus să nu 'şĭ maĭ facă tabeturile. Se înfiora din cap până în picioare, pe când gândurile îĭ treceaŭ prin creer cu repeziciunea uneĭ vijeliĭ.

«Dacă aşĭ şti englezeşte cel puţin, gândi el cu glas tare.

Inspectorul valurilor, auz'nd acea dureroasă exclamare, reluă vorba cu buna-voinţă aceea cu care era obicĭnuit.

— Dacă domnul ar vroi să fie însoţit de un interpret, este aicĭ un băiat negru, care va primi această slujbă cu plăcere. Ştie englezeşte, şi cred că drept orĭ-ce salar nu cere de cât să fie repatriat în Statele-Unite.

— Ah! făcu Michou, care ciuli urechia.

— Călĕtoria în clasa treia nu costă aşa de mult, reluă bĕtrînul marinar D-voastră să'l luaţĭ, şi el are să vă facă un serviciŭ.

— Unde îl pot găsi? întrebă Claude la întâmplare

Drept rĕspuns inspectorul apelor, punând două degete în gură şueră cu putere, şi îndată vĕzură venind spre dînşiĭ un negru mic, cu buzele roşiĭ, ochiĭ albĭ, care într'un rîs cam sfiiicios îşĭ arĕta dinţiĭ luĭ de lup flămând.

— Vreĭ să te întorcĭ în America?

— Oh! da d-le!

— Ce vîrstă aĭ?

— Şease-spre-zece anĭ.

— Ştiĭ să vorbeştĭ englezeşte?

— Da, d-le, ştiŭ.

— Cum te chiamă?

— Bubu.

Michou rĕmase pe gândurĭ. Urmare ciudată a întâlnireĭ cu Bubu. Se vedea deja stăpânul avereĭ mătuşeĭ, cu un negru slugă, ca un senior. Dar ca să ajungă la asta trebuia să aducă înapoĭ pe Sofia, ca fricoşiĭ, care se fac leĭ pentru un moment, el îşĭ luă o hotărîre repede şi zise: «Te iaŭ, vino.»

Apoĭ, întorcându-se spre inspector.

— Mulţumesc, d-le, unde e vaporul?

— Acela cu un coş roş din care eşa fum, rĕspunse bine-voitorul bĕtrân, arătând o corabie, pe când Bubu, încântat, sărea de bucurie înaintea luĭ Claude.

După câte-va minute, tînĕrul negru intră în funcţiune. Foarte ademânos, şiret chiar, vorbi de drum cu căpitanul englez, alese chiar din sul cabina luĭ Michou, într'un loc unde sguduirele se simţeaŭ maĭ puţin, şi la amiazĭ, vaporul porni. Am exagera dacă am spune că Claude era cu inima liniştită. Nenorocitul Michon se supunea soarteĭ sale blestemênd'o. Dar plecase, lucru la care nu s'ar fi aşteptat, cu treĭ ore maĭ înainte.

Şi uitaţi-vĕ ce noroc! Lăsându se acum la voia întâmplăreĭ, se resemnase şi la boala de mare, îşĭ luase ceva leacurĭ, pe care Bubu le lăudase de bune. Dar nu avu nevoe de ele. Printr'o întâmplare minunată, stomacul luĭ era refractar aceşteĭ nesuferite indispoziţiunĭ.

«Tot e ceva, îşĭ zise el, mâncând bine pe la vr'o cincĭ ore. Dar tot n'o scutesc pe Sofia, de plata atâtor sbuciumărĭ.»

A doua zi se îmbarcă pe un vapor al Companieĭ Cunard, vorbind de maĭ înainte, că Bubu, cu toate că era călĕtor de clasa 3-a, să poată veni pe la dînsul, să'şĭ îndeplinească slujba luĭ de Dragoman şi fecior.

In cea dintâiŭ zi toate merseră bine. A doua zi avură un vînt ţeapăn. Dar tot încă nu rĕul de mare. numaĭ că Michon începea a încerca nişte senzaţiunĭ nouĭ şi grozave. Grămada asta mare plutitoare, pe care nişte lopeţĭ uriaşe o sguduiaŭ ca pe o gaoace şi care une orĭ pocnea din toate lemnăriile eĭ, ceaţa

deasă învăluind corabia, şi glasul sireneĭ aruncând în văzduh înştiinţările eĭ sinistre şi neîntrerupte; frigul din corabie, valurile bătându-se de punte, totul în sfîrşit făcu să renască într'însul groaza de călĕtoriĭ. Când veni noaptea, la gândul că maşina aceasta infernală căruia i se încredinţase, putea, de la un moment într'altul, să se ciocnească cu alta, să se rupă, să se cufunde, fu apucat, zic, de o altă ciudă împotriva smintiţilor, care născociseră toate astea şi care, în loc să stea în larg acasă, cu o masă bună, adăpost bun şi tot ce le trebuia, vorbeaŭ mereŭ de plăcerea de a fi sdruncinaţĭ, în şiraŭ spre amăgire pretinsele plăcerĭ ale navigaţiuneĭ şi ispiteaŭ cu astfel de povestirĭ suflete ca a Sofieĭ, care acum, aşa nădăjduia el, îĭ va peri gustul de a maĭ face călĕtoriĭ pe apă. De alt-fel nenorocitul nu dormea nicĭ o clipă. Se aştepta la vr'o catastrofă neînvinsă. Iĭ curgea năduşelele pe frunte gândind mereŭ, că poate peste un sfert de oră, corabia se va cufunda cu dînsul, unde apa asta murdară şi gheţoasă va fi maĭ murdară.

A doua-zi când Bubu intră în odaia luĭ, îĭ zise cu nevinovăţie:

— Ştiĭ să înoţĭ?

— Oh! da, d-le, de ce?

— De nimic, ce vreme e afară! «Vînt dublu» zise el traducând o expresiune obicĭnuită a marinarilor de corabie.

Michou, liniştit prin cuvintele de «Vînt dublu», se îmbrăcă, luă ceaiul cu felioare de pâine, unt şi ouă moĭ, apoĭ plecă din sufragerie, să se du ă pe punte.

Ceaţa se risipise puţin; se putea deosebi forma valurilor la două-sute cincĭ-zecĭ de metri, dar când vru să înainteze pe punte veni un vîrtej aşa de mare, că se poticni şi era că fie asvîrlit în mare, dacă un drac de marinar nu l'ar fi apucat iute de braţ, să'l pue în picioare, ş'apoĭ să'l conducă într'un ungher la adăpost.

— Asta, zicĭ tu că e vînt dublu, ştrengarule, hoţule! Dacă aĭ fi zis centuplu şi încă... Vînt dublu? Ah! călĕtoriile! călĕtoriile!? Cine le-a maĭ scornit?

Până atuncĭ fu o mare harababură în corabie. Marinariĭ alergară în faţă şi se înarmară cu cârlige marĭ pe carĭ le apăsară pe marginea de jos a corabieĭ. Comandantul dădea ordine cu o voce detunătoare şi numaĭ printr'o minune părul luĭ Claude nu se înălbi când vĕzu că vasul da de adreptul într'un munte de ghiaţă- un «iceberg» care sta în cale, venind din mările îngheţate, şi ducându-se spre Gulfstream unde avea să se topească. Eraŭ prin Maĭ, un timp, în care ast fel de întâlnirĭ se întâmplă des.

Din fericire, «Caledonia» fiind bine comandată, repede îşĭ schimbă mersul şi numaĭ cât trecu pe lângă muntele de ghiaţă, fără a se isbi de el, lucru care ar fi sfărîmat'o în bucăţĭ. Michou se alese cu o frică groaznică şi cu o ciudă ne maĭ pomenită începu să ocărască pe Sofia, pe toţĭ oameniĭ, şi chiar pe mătuşa Honorina.

«Tocmaĭ acum şi a găsit să cadă bolnavă când a plecat Sofia».

Tocmaĭ anul a esta ghieţurile plutitoare eraŭ maĭ numeroase de cât orĭ-când. «Caledonia» fu întârziată foarte mult, aşa că în momentul sosireĭ eĭ la New York, «Normandia», urmase un drum maĭ spre Sud, era deja la cheiŭ de vre-o câte-va ore. Nu maĭ era nimenĭ în corabie. Michou, care înainte de toate vrea să ştie dacă nevastă sa făcuse călătoria se duse să cerceteze pe comisar.

«D-na Michou? Da, s'a îmbarcat la Havre. Chiar eŭ i am arĕtat o cabină când s'a îmbarcat. Dar n'am avut plăcerea s'o vĕd tot timpul drumuluĭ. Aŭ fost două doamne, pe carĭ boala de mare nu le-a slăbit de loc, de la Havre până la New-York. Dn sigur că d-na Michou era una dintre acelea.

— Nu ştiĭ, d-ta, întrebă Claude, nu i s'a dat o telegramă când s'a suit pe vapor?

— Da, domnule. Chiar eŭ am avut cinstea de a i-o înmâna.

— Şi ce a spus?

— Nimic, cu toate acestea îmĭ aduc aminte că avu o mişcare de mirare saŭ chiar de supărare.

— Nu maĭ e aicĭ.

— Oh! cât despre asta, nu!

Claude mulţumi şi părăsi «Normandia», borborosind cu un zîmbet ironic şi mulţumit:

«Ah! a avut boala de mare tot timpul. Cu atât maĭ bine! Cu atât maĭ bine! Asta o va învĕţa minte. Dar până atuncĭ, zise el, unde s'o găsesc în tot New-York-ul tot aşa de mare ca şi Parisul? S'o găsesc? E în stare să fi luat trenul de Sud. Sofio, Sofio, eştĭ o...

Nu găsi o expresiune să arate ceea ce simte.

Cu toate acestea mâniile începeaŭ a'ĭ scade. Nu că doară se rezemase, dar nimenĭ pe lume n'o poate duce într'o exasperare neîntreruptă.

Bubu, zise el negruluĭ, du-mă la gară unde se îmbarcă lumea pentru Noul Orleans.

— E cam departe.

— Să luăm o trăsură.

Cu toată silinţa luĭ Bubu le trebuiră o bucată bună de timp, ca să găsească o trăsură; Michou în mijlocul uneĭ lumĭ grăbită şi mojică, primi destule ghionturĭ, loviturĭ şi chiar sgârîiturĭ, fară ca ceĭ carĭ 'l supăraŭ sa 'şĭ ceară vre-o iertăciune.

Il loviaŭ în faţă, îl împingeaŭ pe la spate, îl ghiontaŭ prin şoldurĭ. Se înfuria din ce în ce maĭ tare:

«Ah! ĕştia sunt Jankeiĭ. Să pornim, să pornim, dar găseşte o dată o trăsură animalule.

«Animal» se adresa luĭ Bubu care de când se născuse auzise el altele şi maĭ bune de cât astea, şi care arăta într'un zîmbet bine-voitor, ceĭ treĭ-zecĭ şi doĭ de dinţĭ aĭ luĭ aşa de albĭ.

Bubu cu mare greŭ opri o trăsură cu un cal, şi după câte-va clipe, Claude cu interpretul luĭ eraŭ la gară.

— Intreabă, dacă a vĕzut cine-va pe aicĭ pe d-na Michou? spuse nenorocitul călĕtor.

Negrul întrebă pe o mulţime de lume; dar orĭ că nu putea el descrie bine pe doamna de care întreba, pe care de altmintrelea nu o vĕzuse nicĭ odată, orĭ că nu traducea exact cuvintele stăpânu-seŭ, cercetările nu aduseră de cât un rezultat foarte nehotărît. Dacă te luaĭ după vorbele unuia, Sofia era de pe la 10 într'un tren, care mergea la Noul Orleans. Un al douilea spunea, că nu s'a vĕzut persoana descrisă la gară. In sfîrşit al treilea dădu rĕspunsul cel maĭ cuminte.

«Cum vreţĭ ca din două saŭ treĭ miĭ de persoane, care aŭ trecut pe sub ochiĭ noştri azĭ dimineaţă, să ne aducem aminte de o cucoană, a căreĭ semnalmente poate să fie aplicat la o sută cincĭ-zecĭ de călĕtoare tot blonde, rotofee, iuţĭ şi neastâmpărate, ca d-na Michou.

— Dar semnul, semnul dintre sprincene...

— Domnule, rĕspunse împiegatul, daca doamna aceea avea un văl des, cine ar fi putut, să bage de seamă semnul?

— A plecat, stărui Bubu.

— Fie. Să plecăm şi noĭ. In orĭ ce caz o să o găsesc eŭ la unchiul Martin, unde mĕ voiŭ odihni în sfîrşit.

După astea, Claude scoase un bilet pentru dânsul şi unul pentru Bubu. Dar când în *Pulmamacar*, vru să ţie pe negru cu dînsul, ca să aibă cel pu ţin cu cine să maĭ vorbească, i se spune că nu are voie. In această ţară, pentru împăcarea democraţieĭ, oameniĭ coloraţĭ n'aŭ dreptul să călĕtorească în acelaşĭ compartiment cu albiĭ. Aŭ un vagon deosebit. Şi dacă din întâmplare vr'un negru s'ar aşeza, măcar orĭ ce, printre yankeĭ, toţĭ ar pleca din vagon, saŭ vr'unul dintr'înşiĭ 'ĭ ar arĕta cu câte-va gloanţe de revolver, cât 'ĭ sunt de marĭ prejudecăţile.

Bubu, în calitatea luĭ de interpret, explică luĭ Michou lucrul acesta. In schimb Claude isbucni:

— Şi se maĭ zice că America de Nord, e ţara libertăţeĭ! striga el ·şa luminează lumea! Mulţumesc

Iată dar tot ce-a obţinut d-na Becher-Stove cu *bordeiul unchiuluĭ Tom*.

— A căpĕtat desrobirea, iĭ zise atuncĭ un domn, într'o franţuzească bună.

— Ia lasă, mĕ rog! rĕspunse de grabă bărbatul Sofieĭ, ce păcăleală! Nu maĭ sunt robĭ, se zice, dar nicĭ nu sunt maĭ liberĭ! Ce sunt eĭ dar? Fiind-că negrul meŭ nu mĕ poate însoţi, mĕ duc eŭ după dânsul în cutia negrilor, asta'ĭ tot.

— Dacă aĭ vrea să'mĭ asculţĭ sfatul; n'aĭ să facĭ asta, reluă foarte serios, persoana, care vorbise deja.

— De ce, mĕ rog?

— Fiind-că aĭ să fiĭ desconsiderat pentru tot timpul călĕtorieĭ, şi pentru-că chiar eŭ care sunt Francez şi care împărtăşesc părerea, m'aş compromite, dacă aş maĭ vorbi cu d-ta.

— Ah! strigă Michou, dacă pentru a vedea atâtea infamiĭ exploratoriĭ îşĭ pun viaţa în pericol, o să'mĭ daĭ voie să'ĭ găsesc, foarte dobitocĭ. Sofio, Sofio!

Dar cum se linişti, Claude se gândi la folosul de a'şĭ urma drumul înainte, cu un compatriot şi tăcu şoptind: In sfîrşit fie care popor cu obiceiurile luĭ.

Trenul, în care se suise Michou umbla cu o iuţeală drăcească ceia ce'l maĭ învioră. Auzise că pe unele rîurĭ, punţile care sunt făcute pentru drumurile de fier sunt ast-fel construite, că une orĭ desfăcêndu-se lasă să treacă printre ele şi vase marĭ, şi că de multe orĭ se uită a se închide şi atuncĭ locomotive, vagoane şi *Pulmanncar*, se cufundă acolo, înecând o mulţime de oamenĭ.

La cea maĭ mică sdruncinătură se aştepta la vr'o dureroasă întâmplare de felul acesta, şi'şĭ spunea grijile Francezuluĭ, însoţitoruluĭ sĕŭ. Acesta zîmbea liniştindu'l. Aşa că ajunse la Noul Orleans, aproape cu ideile schimbate asupra Statelor-Unite.

III

Vĕ închipuiţĭ de sigur, că de cum plecase din Havre, Claude cercetase pe Bubu, dacă ştie pe unchiul Martin.

— D. Martin? rĕspunsese copilul, da cum nu? e un bĕtrân înalt, şeade pe cheiŭ, a treia casă de la vamă, pe stânga. Odată m'am dus la el şi l'am rugat să mĕ ia în serviciul sĕŭ, dar înainte de a se hotărî, plecaiŭ la New-York.

Rĕspunsul acesta nu fu uitat de bărbatul Sofieĭ, de aceea cum ajunse zise luĭ Bubu:

— Du-mĕ la unchiul Martin.

Micul negru dădu adresa birjaruluĭ, şi nu merseră mult, într'adevĕr. Tocmaĭ pe a treia uşă de la vamă, se putea citi o firmă: P. Martin, *ship chandler* (fabrica de lumînărĭ pentru corăbiĭ).

«Vedeţĭ, asta'ĭ, zise Bubu, foarte mândru că dusese pe stăpânul sĕŭ de o dată în braţele rudeĭ.

Cel dintêĭ gând al luĭ Michou, fusese pentru Sofia, că o s'o regăsească în sfîrşit, şi o va duce cu nepusă masă la Paris. Chiar se gătea s'o mustre bine, că n'a ţinut seamă de telegrama luĭ, şi căuta ce cuvinte să'ĭ spue, ca să le simtă ea maĭ bine când litera P uriaşă, îl isbi.

— Cum P? zise el, dar bĕtrânul se numeşte Arsene. După toate celea poate are motivele luĭ de 'şĭ zice aicĭ, Paul, Petre etc. Se încerc în tot cazul. De alt fel vĕd destul de bine că acolo e scris Martin.

Scoborându se din trăsură cu Bubu Claude intră în magazin şi întrebă pe d l Martin.

Un om de vre-o cincĭ-zecĭ de anĭ, se apropiă şi'ĭ spuse în franţuzeşte.

— Eŭ sunt domnule, ce pofteştĭ?

— Sunt Claude Michou.

— Claude Michou? repetă americanul liniştit. Sunt foarte încântat, dar n'am cinste a de a vĕ cunoaşte, după cum vĕd.

— Cum, nu eştĭ d-ta d. Arsène Martin, unchiul Sofieĭ Baucelin, nevastă-mea, pe care mĕ aşteptam s'o găsesc la d-voastră.

— Nu, mĕ numesc Phileas.

— Oh! vĕ cer ertare. Prostul ĕsta m'a adus aicĭ... şi Michou arătă pe Bubu.

— Nu'ĭ nimic. Suntem şease-zecĭ şi opt de Martin la Noul Orleans, şi dacă n'aţĭ fi venit la mine, a căruĭ nume nu se potriveşte cu acela al unchiuluĭ d tale, v'aţĭ fi dus la un altul, la un Arthur, de pildă, care şeade la douĭ paşĭ, saŭ la Adolf cel maĭ cunoscut dintre toţĭ.

— N'avețĭ a'mĭ da nicĭ o lămurire în privinţa unchiuluĭ.

— Ba da, da. Il cunosc, pe Arsene? E bogat. După Adolf e cel maĭ de multe orĭ milionar dintre Martin.

— Ah! făcu Claude, pe care aceastǎ descoperire îl maĭ mângâia, că părăsise Francia, şi că de sigur pierduse moştenirea mătuşeĭ Honorina.

— Nu ştiaĭ?

— Credeam că are din ce să traiască bine, numaĭ, rĕspunse Michou ca un om, care nu ştie ce'ĭ lăcomia de banĭ.

— E foarte bogat, dar nu maĭ stă în Noul Orleans.

— Ah! Doamne, esclamă bietul Parisian, cu gândul că'ĭ va trebui să maĭ umble încă.

— S'a retras ca să se folosească de averea luĭ, da... Şeade la Hill's Point, într'o locuinţă măreaţă pe marginea Missisipuluĭ, aproape de Heathfield oraşel fondat de curând.

— E departe de aicĭ? întrebă Claude Nu, o zi de navigare. In toate zilele, pleacă vapoare acolo, de la 8 ore de dimineaţă, care merg în susul fluviuluĭ şi toate ajung la Heathfield pe la şease ore seara. De la noul oraş la Hill's Point, nu maĭ sunt de cât treĭ-zecĭ de minute de umblare. De altmintrelea cu trenul ajungeţĭ foarte degrabă. Sunteţĭ francez?

— Da, domnule, şi d ta.

— Nu, sunt cetăţean american, căcĭ familia mea şeade la Noul Orleans, de vre-o cincĭ-zecĭ de anĭ, dar cu inima am rĕmas tot fidel scumpeĭ noastre patriĭ.

— Vĕd asta după politeţa d-tale, domnule, şi cuvintele d-tale îmĭ încălzesc inima, replică Michou cu sinceritate. Numaĭ un compatriot poate să mé întâmpine aşa, ca d ta şi să mĕ scutească, prin buna voinţă a sa, de căutărĭ foarte anevoioase. Vĕ mulţumesc şi nu voiŭ uita de a veni să vĕ vĕd cu nevastă mea, când vom trece prin Noul Orleans.

— D-na Michou e cu d voastră?

— Adică a plecat înaintea mea şi mĕ duc după dânsa la unchiul sĕŭ, zise Claude, care nu vroia să intre pe tema mărturisirilor, dar cum se face că sunt atâţea Martin în oraşul acesta?

— Ştiţĭ cred că Louisiana a fost franceză. După întêia colonizare, aŭ venit un mare numĕr de concetăţenĭ. Numele de Martin trebui să fost foarte des, fiind deja foarte comun în Francia. Şi, de alt-fel s'aŭ înmulţit foarte mult pe malurile Misisipuluĭ.

(Va urma)

Bâlciurĭ internaţionale

In tocmaĭ după cum, pentru ţinuturile micĭ sunt bâlciurĭ, aşa şi pentru comerţul universal sunt târgurĭ internaţionale.

Productele maĭ principale de pe aceste pieţe sunt: tutun, cafea, lână de oae, bumbac, piele, fildeş, ceaiŭ, etc.

Amsterdam este şi azĭ o piaţă comercială de frunte unde se vinde tutun, de oare-ce cele maĭ multe insule care produc tutun esčelent din Asia sunt în posesiunea Olandezilor.

Şi cele l'alte ţĕrĭ, care produc tutun îşĭ desfac marfa în Amsterdam.

Piaţa internaţională pentru cafea este Rotterdam. Olandeziĭ aŭ plantat la începutul secululuĭ al 18 pomul de cafea în insula Java şi aŭ făcut această insulă cel maĭ productiv loc de pe pământ.

In timpul din urmă a devenit Brazilia ţara cea cea maĭ principală în privinţa producţiuneĭ cafeleĭ. Londra, Hamburg, Triest, Havre şi Anvers sunt pieţe marĭ pentru cafea.

Piaţa internaţională pentru lână de oae este Londra.

Anglia are a mulţumi aceasta co-

loniilor sale din Africa Indică şi Australia. Un miliard de kilograme de lână se exportează, în fie-care an.

Bumbacul se desface maĭ mult pe piaţa din Liverpool.

Materialul se aduce în mare parte din America, China şi India. A doua piaţă este Bremen.

Piaţa principală pentru piele este Lipsca, Tot asemenea şi pentru comerţul cu blănăriĭ.

Bam 2500 de negustorĭ blănarĭ vizitează în fie-care an têrgul din Lipsca.

Fildeşul se desface în Londra. India ostică produce acest nobil material, dar rĕmâne în ţară. In Europa se importează numaĭ fildeş din Africa şi fildeş fosilic din Siberia rusească, care provin de la Mammuth.

Parisul e piaţa internaţională pentru comerţul cu pene de podoabă, cu deosebire penele de struţ. Aceste se estrag saŭ de la păunii prăsiţĭ artificial în colonia cap şi Algeria, dar nu sunt însă aşa de căutate ca penele de struţĭ sĕlbaticĭ, care vin din Aleppo la Marsilia.

Ceaiŭ mult se desface în Londra, Marsilia, etc.

Comerţul Anglieĭ cu ceaiŭ este cam de 500 milioane punţĭ englezeştĭ.

Maĭ sunt şi alte pieţe comerciale maĭ micĭ ca Constantinopol, Odesa, Marsilia, etc.

REVOLTA DIN SUDAN

Cuprinderea Khartumuluĭ. — Omorîrea luĭ Gordon-Paşa.

I

Gordon era închis în Khartum de maĭ bine de 5 lunĭ, în care timp egiptenii încrezĕtorĭ în vitejia sa, nu luaseră nicĭ o mĕsură spre a'l despresura.

Că guvernul din Cairo nu avea cunoştinţă de starea în care se găsea, este drept. Drumul Niluluĭ era blocat de Mahdiştĭ pe toată lungimea luĭ, şi comunicaţia de mesagerĭ din tr'o staţiune în alta era imposibilă.

Guvernul egiptean avea în fine cunoştinţă de pericolul în care se găseşte Gordon la Khartum, şi hotărăşte trimiterea uneĭ expediţiĭ, care să'l despresoare şi să'l aducă în Egipt împreună cu toţĭ soldaţiĭ şi locuitoriĭ europenĭ şi egiptenĭ.

Lordul Garnet Wolseley, cel care la Tell-el Kebir, Kafr şi Cairo înăbuşise prin foc şi plumb insurecţia luĭ Arabi-Paşa, este numit comandant al noueĭ expediţiĭ de ajutor.

Se fac preparativele necesare şi, la începutul luĭ Ianuarie 1885, expediţia urca Nilul spre Khartum, în căutarea generaluluĭ.

II

Informat de spioniĭ sĕĭ carĭ eraŭ respândiţĭ în tot Sudanul egiptean şi Egipt, că o mare expediţie se apropie spre a scăpa pe general, Mohamed-Ahmed ia grabnice mĕsurĭ de înarmare pentru a coprinde Khartumul.

Şi în noaptea de 25 spre 26 Ianuarie, după o luptă disperată între avant-posturile egiptene din Khartum şi hordele Mahdiste, aceştia reuşesc în sfîrşit să pătrundă în oraş.

Pe străzĭ, prin case, prin moschee se încing bătăliĭ crîncene, corp la corp, înverşunate, în carĭ Gordon, generalul în a căruĭ vitejie guvernul egiptean pusese atâta preţ, cădea vitejeşte jertfă a negustoreştilor planurĭ ale Anglieĭ şi a lăcomieĭ guvernuluĭ din Cairo.

III

Intr'acest timp, expediţia urca Nilul pe la Abu Hamed.

La 26 Ianuarie, pe când, cu două din vapoarele expediţieĭ, Sir Charles Wilson urca fluviul înaintea celor-l-alte din vasele misiuneĭ de ajutor, douĭ indigenĭ începură să strige şi să facă semne de pe ţĕrm, ca şi când ar fi voit să fie luaţĭ pe bord.

Se trimite numaĭ de cât o luntre, care 'ĭ aduce pe vasul pe care se afla Wilson.

Intrebaţĭ ce voesc, eĭ rĕspund că, în noaptea de 25 spre 26 a fost la Khartum o luptă mare între egiptenĭ şi Mahdiştĭ.

Wilson porunceşte să se dea vaselor iuţeala cea maĭ mare posibilă, aşa că, a doua zi se apropiaŭ de Berber. Grosul expediţieĭ fusese lăsat foarte mult în urmă.

— Heĭ, nu mergeţĭ maĭ în sus!— le strigă de pe ţĕrm un indigen pe care 'l întrebaseră dacă ştie ceva din cele întâmplate la Khartum.

«La Khartum a fost bătaie mare, Gordon-Paşa a fost ucis cu toţĭ oameniĭ luĭ, oraşul a fost luat de Mahdiştĭ».

La 28, pe când treceaŭ pe lângă Chendi, un alt indigen le confirmă trista veste despre moartea generaluluĭ.

Cu toate că pe vapoare Wilson n'avea de cât vr'o 25 de soldaţĭ, el îşĭ urmează calea spre capitala Sudanuluĭ.

Când eraŭ aproape numaĭ cu câţĭva chilometri de oraş, cele două vapoare sunt primite cu o ploaie de gloanţe, obuze şi ghiulele de către puţin prietenoşiĭ oamenĭ aĭ luĭ Mohamed-Ahmed.

Ondurmanul şi Khartumul slobod din ce în ce un foc şi maĭ viŭ în potriva corăbiilor.

Numaĭ de cât printr'o manevră repede, vapoarele fac stânga 'n prejur întorcêndu-se cu cea maĭ mare iuţeală de unde veniseră. Wilson nu maĭ avea nicĭ pic de îndoială despre moartea luĭ Gordon.

Scoborând repede Nilul, expediţia se opreşte noaptea la Tamaniek. Douĭ spionĭ sunt trimişĭ ca să cerceteze în ce mod aŭ năvălit Mahdiştiĭ în oraş şi în ce chip a fost omorît generalul.

Unul din iscoade se întoarce a doua zi spunênd că, în noaptea de 26 în urma trădăreĭ luĭ Farag-Paşa, Mahdiştiĭ aŭ năvălit în Khartum; s'a produs o învălmăşală generală, în care generalul a fost ucis.

«A doua zi, 26 Ianuarie—urmează spionul — Profetul, proclamându-se Kalif al Sudanuluĭ [1]), a intrat în oraş şi după ce a mulţumit luĭ Allah într'o moschee, s'a retras, dând rĕzboinicilor sĕĭ treĭ zile de jaf».

Măcelul durase la Khartum, în noaptea de 25 spre 26, cam vr'o şease ceasurĭ, şi costase, pe puţin, viaţa a cincĭ miĭ de oamenĭ, după cum se vede din raportul maioruluĭ Kitchener [2]).

Toţĭ soldaţiĭ, albĭ şi negri, fuseseră omorîţĭ după ce s'aŭ predat şi aŭ depus armele.

Locuitoriĭ carĭ scăpară din înfiorătorul măcel fură scoşĭ din oraş, când eşaŭ pe porţĭ, eraŭ căutaţĭ până la pele; în urmă fură duşĭ în Omdurman, pe ţĕrmul stâng al Niluluĭ Alb, în faţa Khartumuluĭ.

Ajunşĭ acĭ, femeile fură împărţite între căpeteniile Mahdiste, iar bărbaţiĭ, despuiaţĭ de haine şi de averĭ fugiră care în cotro numaĭ să scape de a fi ucişĭ.

Pe lângă generalul Gordon şi ce, aproape 5000 de oamenĭ, aŭ maĭ perit de Khartum şi Faragi-Paşa Ezein-Bakit, Batraki, Mohamed-Paşa, Hasan, Ahmed Bey-al Gelab, Ambasadorul Hansal, Nicolae Leontides, consul grec, etc.

Un negustor grec, care isbutise să scape, a spus că nu Farag-Paşa ar fi trădat pe Gordon, ci negustoriĭ din oraş, carĭ s'aŭ unit cu mahdiştiĭ.

. . . .

Pe când Gordon era bătut şi ucis la Khartum, Senaarul şi Darfurul capitulaŭ în faţa Mahdiştilor; peste puţin Kassala fu cucerită şi ea.

Maĭ rĕmase Ecuatoria, care căzu în mâna insurgenţilor tocmaĭ în 1889, însă pentru puţin timp, căcĭ Englezii respingêndu-ĭ, o anexară la provinciile Britanice Est-Africane.

1). De acest rang n'a avut să se bucure mult timp, căcĭ, în Iunie 1885, el a murit de vărsat, la Omdurman.

2). Actualmente generalism al armateĭ egiptene şi comandant al expediţieĭ Sudanuluĭ.

Const. A. Ştefănescu

Numĕrul 49 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Vinerĭ 1 Maiŭ.

Abonamente cu premii

De la 1 Maiŭ

Cine se va abona, cu începere de la 1 Maiŭ 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premiĭ:

Pentru 3 lunĭ leĭ 5.30 în toată țara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 2 volume, precum «Universul» literar colorat pe timp de treĭ lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 10.30 în toată țara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman de 4 volume ilustrat și ziaru «Universul» literar colorat, timp de 6 lunĭ

Pentru un an leĭ 21.50 în toată țara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă brățară, o zaharniță și un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT

La 1 a fie-căreĭ lunĭ, afară de premiile maĭ sus notate, se maĭ acordă prin tragere a sorțĭ și în mod gratuit, la toțĭ abonațiĭ, alte 3 premiĭ în obiecte de mare valoare. Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatuluĭ «Universul».

N.B.—De oare-ce «Universul» politic apare și în toate Duminecile, prețul abonamentuluĭ s'a scumpit cu puțin.

Mare depozit de Binoclurĭ

— PENTRU TEATRU —

La adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No. 11, se află un mare depozit de binoclurĭ de teatru, din cele maĭ bune fabricĭ franceze. Binoclurĭ de la 10.50 până la 50 de leĭ bucata. In ot-d'a-una se află în depozit 2000 bucățĭ.

Necesare foarte eegante, pentru scris și cusut și Obiecte de argint paque — de la 90 b. până la 11 leĭ bucata — foarte potrivite pentru cadouri, se află de vînzare la adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No. 11, Bucureștĭ.

Cravate, Nasturĭ pentru cămășĭ și manșete, Evantaiiĭ, etc. cu prețurile cele maĭ ieftine, se află de vînzare la adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No 11, Bucureștĭ.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice

se află la administrația ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50.
Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 și 13.50.

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit și oxidat, pe argint și de aur, pentru dame și bărbațĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deșteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 și leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea maĭ înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata leĭ 170 pe comptant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin și solid și de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Acelașĭ ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 și de metal oxidat leĭ 19.50

LANȚURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat și de aur, pentru dame și bărbațĭ, cu prețurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparațiĭ de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția douĭ lucrătorĭ din ceĭ maĭ expertĭ.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½ atelierul de reparațiuni este închis

Orĭ-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.50.

De vênzare în provincie la toate farmaciile și în Bucureștĭ la drogueria centrală Mihail Stoenes, cu, str. Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 și la drogheria «Câinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscanĭ, Bucureștĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrațieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureștĭ, se vor considera ca falșificate.

Premiile noastre pentru Maiŭ

După cum am anunțat, la întâiŭ ale fie-căreĭ lunĭ, acordăm prin tragere la sorțĭ treĭ premiĭ tutulor abonaților ziaruluĭ «Universul» politic cotidian, afară de premiile ce se acordă fie-căruĭ abonat în parte.

Iată obiectele pe carĭ le acordăm ca premiŭ la tragerea de la 1 Maiŭ anul curent.

Premiul I. — Un prea frumos port fotografiĭ de formă evantail de catifea, susținut pe o statue de bronz.

Premiul II. — O frumoasă port umbrelă și bastoane de bronz.

Premiul III.— O etajeră de porțelan pentru cărțĭ de vizită și florĭ.

La tragerea la sorțĭ pentru aceste premiĭ vor avea drept toate persoanele carĭ se vor abona la ziarul «Universul» politic cotidian, până în seara de 30 Aprilie a. c.

Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatuluĭ «Universul».

Typ UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucuresci.

Anul II.—No. 49. 5 BANI IN TOATA ŢARA Bucureştĭ, Sâmbată, 2 Maĭ, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « ½ « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe sĕptămână
MARŢEA şi VINEREA

SERBAREA URSULUI LA YEZO.—(Vezĭ explicaţia).

CULTURI ŞI SUPERSTIŢII

Serbarea ursuluĭ la Yezo

La Yezo, în arhipelagul japonez, locuitoriĭ numiţĭ ainos s'aŭ «oamenĭ câinĭ», onorează ursul maĭ mult ca pe orĭ-care alt animal.

Eĭ îl numesc Kimui Kamui. Cuvîntul din urmă e un titlu de nobleţă pe care 'l daŭ acestuĭ animal de care se tem foarte mult şi pe care 'l consideră ca foarte preţios şi folositor de oare ce de la el aŭ hrană, îmbrăcăminte şi chiar un medicament foarte renumit numit bilină de urs.

Nu e de mirare dar că dînşiĭ aduc sacrificiĭ ursuluĭ, după moartea sa întocmaĭ ca unuĭ zeŭ. Ţeasta ursuluĭ reposat se atârnă de ramurile sfinte ce se află lângă fie care locuinţă în partea de rĕsărit.

O dată pe an însă eĭ fac o serbare maĭ mare ursuluĭ.

In scopul acesta dînşiĭ iaŭ un puiŭ de urs pe care 'l daŭ uneĭ femeĭ ca să'l hrănească cu laptele eĭ.

Numele femeeĭ căreia i se dă ursul în creştere, în general cea maĭ frumoasă şi maĭ bogată femee din ţinut, e purtat din gură în gură şi ţinut în cea maĭ mare onoare.

Insă curând, cu tot laptele omenesc, ursul îşĭ arată instinctele sĕlbatice şi e nevoe să fie pus în cuşcă.

Când a împlinit douĭ anĭ, se convoacă locuitoriĭ pentru ziua solemnă, *huma matzuri* (sacrificiul ursuluĭ) fixată de obiceiŭ în Septembrie saŭ Octombrie.

La amiazĭ, toţĭ oamenĭĭ, toate femeile şi toţĭ copiiĭ, în costumele lor de sĕrbătoare, sunt adunaţĭ în jurul caseĭ unde o să se facă ceremonia; dânşiĭ vizitează pe rând pe tinĕrul urs, eroul solemnităţeĭ, care se joacă vesel în cuşca sa, fără să bănuiască trista soartă care'l aşteaptă.

Marele şef oferă ursuluĭ darurile satelor şi'ĭ ţine un discurs cam ast-fel:

«Pentru gloria ta şi pentru binecuvîntarea acestuĭ popor, tu te pregăteştĭ ca, printr'o suferinţă de un moment să intri în rândul zeilor atot-puternicĭ. Să nu aĭ în vedere dar decât cinstea şi fericirea de care te veĭ bucura, şi să ne iertĭ de silnicia ce o să'ţĭ facem».

Incep atuncĭ jocurile şi libaţiunile în jurul ursuluĭ. In vremea asta, femeea care a alăptat pe animal plânge la o parte.

După nouĭ ofrande aduse zeilor, asistenţiĭ încep să simtă efectele sakeuluĭ, un fel de bĕutură fermentată făcută din fructe.

Un tînĕr aino, îmbrăcat cu haine strĕlucitoare, se urcă pe colivie, o sparge d'asupra şi aruncă un arcan de gâtul ursuluĭ. Uşa colibeĭ e deschisă atuncĭ şi ursul e preumblat în jurul caseĭ (vezĭ ilustraţia).

Ursul e legat apoĭ de un par bătut într'adins în pămênt; bĕtrâniĭ poporuluĭ întind arcurile şi săgeţile curg ploaie asupra luĭ. Nenorocire aceluia care nu'l nimereşte; noul zeu îĭ va refuza favorurile.

Insă animalul n'a murit încă de săgeţĭ; nouĕ oamenĭ îngenunchiă lângă dînsul şi'ĭ apasă gâtul de o scândură până vĕd că nu se maĭ mişcă.

Şi când ursul a murit, mulţimea e coprinsă de o adâncă evlavie. Femeele vin să plângă pe cadavru.

Unul din bĕtrânĭ care se crede inspirat de zeĭ, proclamă numele nouluĭ zeŭ şi'ĭ anunţă atributele.

A doua zi ursul e ciopârţit şi se dă fie-căruĭ locuitor câte o bucăţică din carnea luĭ, care se mănâncă crudă. Capul luĭ e înfipt înaintea statuelor sfinte.

*
* *

După părerea unora, aborigeniĭ din Yezo ar fi o rasă foarte veche, dinainte de ultimele revoluţiunĭ ale pământuluĭ. De altă parte s'a crezut a se recunoaşte că ursul de statură colosală care se întâlneşte foarte des în insula Yezo, este adevĕratul urs de caverne care în alte părţĭ nu se găseşte de cât în stare fosilă. De aci şi până la a presupune conservarea miraculoasă a uneĭ rase omeneştĭ preistorice nu e departe.

In această ipotesă insula ar fi jucat rolul uneĭ alte corăbiĭ a luĭ Noe, însă o corabie de 34000 de mile pătrate.

Insă legenda aceasta poetică e combătută de numeroase obiecţiunĭ, ca aceea a constituireĭ post-deluviane a soluluĭ eĭ vulcanic şi altele.

Dacă însă legenda ar spune adevĕrul, atuncĭ trebue să convenim că aceştĭ strămoşĭ aĭ noştri n'aŭ învĕţat mare lucru în cursul numeroaselor veacurĭ prin carĭ aŭ trecut.

V. Demays.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA
LA
POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. III

Duminecă, 26 Maĭ.—Drumul e tot rĕŭ; avem marĭ greutăţĭ. Zăpada e atât de puţin consistentă în cât fără patine ne cufundăm numaĭ de cât până în genunchĭ; pe lângă aceasta se maĭ adaogă că pe o vreme cu ninsoare ca erĭ uşor daĭ în gropĭ. In aceste cazurĭ aĭ să munceştĭ pe urmă ca să eşĭ afară. Lucrul se repetă mereŭ, şi peste puţin te clatinĭ de osteneală ca un om beat.

Dar câştigăm teren, şi acesta e lucrul principal, orĭ-cât ne-ar durea picioarele, şi ne dor rĕŭ. Şi câiniĭ sunt externaţĭ şi aceasta e şi maĭ rĕŭ.

Am socotit observaţiile de ierĭ şi am găsit spre bucuria noastră 61° 27' est; prin urmare n'am fost mânaţĭ spre vest; teama mea că vom fi mânaţĭ pe alăturĭ de uscat, s'a dovedit neîntemeiată şi acum nu maĭ putem întârzia să dăm de uscat.

Acum dacă ne vom ţinea drumul cât-va timp drept spre sud şi pe urmă spre sud-vest, în cât-va zile trebue să ajungem la uscat După socoteala mea, am făcut ierĭ 22 km. spre sud, şi acum trebue să ne găsim la 82° 40' lat., încă câte-va zile şi vom ajunge la o latit. foarte plăcută.

Ghiaţa pe care o avem înaintea noastră pare a fi uşor de trecut, dar după culoarea ceruluĭ avem să ne aşteptăm la o nouă serie de crăpăturĭ, poate vom fi siliţĭ să întrebuinţăm caicurile. Aŭ însă nevoe de o reparaţie radicală, şi nu mi-ar plăcea să fiŭ silit tocmaĭ acum să mă apuc de asemenea lucru.

Azĭ avem o zi plăcută. Dimineaţa o petrecem in cort. Observaţiile făcute ne-aŭ dat o nouă putere. Viaţa e înaintea noastră. In curând vom fi în stare a pluti pe apă. Ce plăcere va fi să vîslim cu caicele avînd alăturĭ puştile noastre gata, şi să nu ne maĭ căsnim cu săniile. Şi pe urmă nu vom maĭ auzi urletele câinilor, carĭ ne sfîşie urechile şi nerviĭ.

Lunĭ, 27 Maĭ.—De ierĭ dimineaţă vedem mereŭ apa liberă la orizon. Este acelaşĭ reflex pe care l'am observat cu o zi înainte şi ne îndreptăm mersul spre partea unde presupunem a fi ghiaţă, şi unde trecerea neapărat trebue să fie maĭ uşoară.

După amiazĭ am întâlnit o crăpătură după alta, întocmaĭ după cum ne aşteptasem, iar spre seară cerul întunecat ne profeţea ceva şi maĭ rĕŭ. Atât spre vest cât şi spre est cerul era întunecat şi ameninţător.

Pe la 7 ore văzuĭ în faţa noastră o crăpătură largă, case, cât puteam să vedem de pe cea maĭ naltă colină se întindea de la est spre vest. Nu vedeam nicăerĭ nicĭ un loc de trecere. Câiniĭ eraŭ obosiţĭ şi făcuseră un drum destul de bun până aci. Hotărîrăm să ne oprim, cu atît maĭ mult, că găsiserăm un loc excelent de popas. Foarte mulţumiţĭ şi sigurĭ că eram acuma aproape de 82° lat. şi că uscatul nu maĭ putea să fie departe, ne vîrîrăm în sacul nostru de dormit.

Azĭ dimineaţă am făcut o observaţie, care ne-a arătat că ne înşelasem în socotelile noastre. Suntem la 82°30° latit. Ceea ce ne miră însă

esie că tot nu avem nicĭ un semn care să ne arate că ne apropiem de uscat. Nu pot să 'mĭ explic acest lucru alt fel, de cât că am luat un drum prea mult spre est.

Asearǎ am omorât pe Kvik. Bietul animal; era slăbit cu desevîrşire şi de abia maĭ putea să tragă. Mi-a părut rĕŭ că trebue să mĕ despart de ea, dar ce puteam să fac? Dacă am fi avut carne proaspătă tot ar fi trebuit multă vreme ca să se fi recules. Şi chiar şi atuncĭ nu maĭ aveam ce să facem cu ea, ci trebuia s'o omorîm. Frumos şi mare animal a fost, cu toate astea Kvik. Treĭ zile aŭ avut de mâncare din ea ceĭ-l'alţĭ opt câinĭ.

Ghiaţa pe care mergem acum e plană şi bună; numaĭ icĭ şi colo câte o colină formată probabil lin vara din urmă, rare orĭ găsim câte o colină de ghiaţă maĭ veche. Din lipsa de ghiaţă proaspăt formată suntem siliţĭ să ne mulţumim cu zapadă pentru apă de bĕut.

Acum a început o vreme în care crăpăturile deveniră şi maĭ rele de cât până acum. Dacă am putea să privim aci ghiaţa din înălţime, de sigur ne-ar apărea ca o adevĕrată reţea; vaĭ de cel ce s'ar rătăci în mijlocul eĭ.

Miercurĭ 29 Maĭ. — In această zi am avut prima pasăre: o procelaria glacialis.

Joŭĭ 30 Maĭ.— Erĭ dimineaţă la 5 ore, ne-am continuat drumul în credinţă că trecusem peste reţeaua de crăpăturĭ, dar abia făcurăm un drum oare-care şi dădurăm peste alte crepăturĭ. Mĕ urcaĭ pe o colină; era desperat. Tot ce vedeam era crepătură după crepătură, de-acrucişul în toate părţile cât vedeam cu ochiĭ. Nu maĭ ştiam în cotro s'o apucăm în toate părţile acelaş lucru. Şi e probabil că tot aşa trebue să fie până la uscat.

Nu ne rĕmânea alt-ceva de făcut de cât să ne căţărăm cum puteam de la o banchiză la alta. Ce n'am fi drt acum ca să fi fost maĭ frig.

Era însă tocmaĭ pe la sfîrşitul luĭ Maĭ, vremea cea maĭ rea pentru noĭ.

De ar fi fost cu o lună maĭ târziŭ poate că lacurile ar fi fost maĭ uşor de trecut. Cine ştie?

Cel puţin de am fi aproape de uscat. In caz contrar mĕ întreb am avea oare destule provizii ca s'aşteptăm un timp maĭ bun?

Pe când eram cufundat în aceste contemplaţiĭ, stând pe o colină de pe care nu vedeam de cât crepăturĭ după crepăturĭ în toate părţile, auziĭ de odată cunoscutul, bine-cunoscutul pufăit al unuĭ narval. Acesta era rĕspunsul la îngrijirea mea; de am fi siliţĭ să stăm maĭ mult timp aci, tot n'am muri de foame. Sunt aci animale şi, slavă domnuluĭ, avem şi puştĭ şi lăncĭ, şi ştim să ne folosim de ele.

Era o întreagă ceată de narvalĭ; pe care o auzeam pufăind. Ghiaţa înaltă mĕ oprea să'ĭ vĕd bine. Numaĭ din când în când zăream spetele lor cenuşiĭ ridicându-se deasupra apeĭ. De-aşĭ fi avut acum la îndemână o puşcă, mi-ar fi fost uşor să ucid orĭ câţĭ

Da, da. Deocamdată n'avem de ce să ne îngrijim prea mult. Dar în tot cazul, trebuia să căutăm să ne urmăm orĭ-cum drumul spre sud-vest. Cu această hotărîre mĕ întorseĭ la săniĭ.

Ne urmarăm drumul printre crepăturĭ, când de odată vĕzuĭ o pasĕre sburând de asupra noastră. Puţin dup'aceasta auziĭ un zgomot ciudat ca acela pe care'l fac focele une orĭ, şi de sigur că eraŭ foce prin apropiere. Nu peste mult vĕzurăm o altă pasĕre, care venind spre noĭ începu a se învârti de asupra capetelor noastre. Imĭ luaĭ puşca, dar maĭ înainte de a avea timp să pun un cartuş în puşcă, pasĕrea sburase.

Incepe să mişte p'aci şi ne bucurăm că vedem atâta viaţă cu care ne desobicĭnuisem.

Avem sentimentul că ne apropiem de regiunĭ populate.

Maĭ tîrziŭ am vĕzut o focă pe ghiaţă.

Era o aşa numită, *Phoca foetidă*; ne-ar fi făcut mare plăcere să o pot înpuşca, dar până să mĕ pregătesc, animalul deja şi dispăruse în apă.

Pe la 10 ore, ne luarăm prânzul, pe care de-acum ca să nu maĭ dierdem timp, nu'l maĭ luam stând în sac; din cauza câinilor am hotărît tot de azĭ 'nainte, ca să ne scurtăm marşurile la opt ore pe zi.

După masă plecarăm pe la 11 ore; la trei ne oprirăm şi ne ridicarăm cortul. Cred că erĭ am făcut 11 km., saŭ în cele din urmă 2 zile, 19 până la 21 kmetri; merge cam încet.

Orizonul dinaintea noastră ne arată saŭ că suntem în faţa uneĭ întinderĭ de apă deschisă, saŭ că ne apropiem de uscat. Mersul nostru este drept în această direcţiune. Chiar apă de ar fi, uscatul nu poate să fie departe, numaĭ de n'ar fi crăpăturĭ prea multe.

Vinerĭ, 31 Maĭ. — Ultima zi de Maĭ, e o zi frumoasă. A trecut şi această lună fără să fi ajuns la uscat, ba chiar, fără să'l fi vĕzut, dar de sigur că luna Iunie nu va trece tot aşa.

Ghiaţa devine din ce în ce maĭ subţire; din ce în ce vedem în jurul nostru maĭ multă viaţă şi înaintea noastră acelaş reflex de apă liberă saŭ de uscat, pe una şi alta.

Erĭ seara a trecut iarăşĭ o pasăre d'asupra noastră. Erĭ pe la amiazĭ, am dat de urmele proaspete ale unuĭ urs cu douĭ puĭ, de-alungul margineĭ uneĭ crăpăturĭ.

Avem, cum se vede, perspectivă de carne proaspătă, de şi, lucru ciudat, nicĭ unul din noĭ nu o doreşte. Suntem foarte mulţumiţĭ cu proviziile noastre, dar pentru câini ar fi de o mare importanţă.

Asearǎ a trebuit să omorîm iarăşĭ unul. A venit rîndul celuĭ maĭ bun din câiniĭ noştri, rîndul luĭ *Pan*. N'aveam ce să facem, era cu totul istovit de puterĭ; ceĭ l'alţĭ 7 câinĭ ce ne-aŭ maĭ rĕmas, vor putea fi nutriţĭ treĭ zile cu carnea luĭ *Pan*.

Urcându-mĕ pe o colină, am întâlnit un adevĕrat haos de blocurĭ şi de zăpadă pe jumătate topită. Pe un ast fel de drum, e de sigur foarte greŭ de trecut cu săniile, dar n'avem ce să facem; trebuia să ne muncim, şi aceasta se repeta mereŭ.

Ghiaţa pe care mergeam acum este aproape toată ghiaţă nouă, cu câteva banchize maĭ vechĭ printr'însa. E din ce în ce maĭ subţire. Aci nu maĭ e de cât de un metru.

Erĭ la 6 şi jum. ne-am ridicat cortul şi pentru prima oară de la 25 Maĭ încoace, am găsit iar ghiaţă de apă dulce, ceea ce a pricinuit o mare bucurie bucătaruluĭ, care în acest timp fusese redus la apa de zăpadă.

Astă-seară ne-a făcut o surprindere neplăcută un vînt de la sud, în contra căruia avem de muncit. Ce să facem? nu putem sta pe loc căcĭ provisiile ni se sfîrşesc. N'avem de cât să mergem cum vom putea înainte.

Am socotit azĭ latitudinea şi am găsit 82° 21' şi tot nu se vede încă nicĭ urmă de uscat. Asta n'o pot înţelege. Ce n'aş da să pot pune acum piciorul pe uscat, dar: răbdare, răbdare!

CAP. IV

Cu sănii şi caice

Sâmbătă, 1 Iunie. — Am intrat în luna Iunie; ce ne va aduce? nu vom ajunge oare nicĭ în această lună la uscatul atât de mult dorit?

Ciudat lucru este norocul. Erĭ dimineaţă nu mĕ aşteptam la nimic bun pe ziua de astă-zĭ. Vremea era mizerabilă. Furtună şi vînt contrar. Vremea nu s'a îndreptat nicĭ după ce am plecat, şi am ajuns la o crăpătură ce părea cu neputinţă de trecut. Totul împrejur era întunecat.

Şi cu toate astea ziua a fost maĭ bună de cât mĕ aşteptasem; după un mic înconjur spre nord-est, am găsit un loc de trecere şi am ajuns pe urmă la un drum frumos, plan, care a ţinut până la amiazĭ. De la 5 ore dup'amiazĭ am avut iarăşĭ ghiaţă bună. De aci s'a sfârşit. Din toate părţile se porniră iar crăpăturile carĭ ne tăiaŭ drumul în toate direcţiunile.

Deşi am căutat 1 ceas şi jum. un drum de trecere; n'am găsit. Aşa nu ne rămase alt-ceva, de cât să

poposim, sperînd că în ziua următoare va fi maĭ bine.

Acum a venit ziua, dar nu știŭ încă dacă crăpătura s'a maĭ închis saŭ nu.

Când ne-am ridicat cortul aseară, eraŭ 9 ceasurĭ. Ca de obiceĭ, după ce ninsese cumplit toată ziua, se luminase deodată cum ne ridicasem cortul.

Și vîntul se liniștise.—și vremea se limpezise; era un cer albastru cu norĭ ușorĭ, albĭ, așa că uitându-mĕ sus, îmĭ venea să mĕ cred acasă. Orizonul la vest și la sud-vest era limpede, dar tot promițător de apă deschisă saŭ uscat. De am ajunge o dată. Cât doresc o schimbare, orĭ-care ar fi.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

CAMILLE DEBANS

Aventurierul fără de voie

— Ințeleg dar, făcu Michou și vĕ mulțumesc înc'odată. Dați-mĭ voe să vĕ zic, la revedere.

— Nu uitați, că voiŭ fi foate onorat, să pot face cunoștința d-neĭ Michou.

— Nu, mĕ rog, rĕspunse călĕtorul care începea să se maĭ deprindă cu America.

Indată ce Claude și Bubu se regăsiră pe cheiŭ, bărbatul Sofieĭ își făcu socotelile.

«Femeia mea, zise el, a ajuns azĭ dimineață, la revărsatul zorilor. A trebuit să plece pe corabie la opt ore de dimineață. Voiŭ sta noaptea asta aicĭ, și mâine o voiŭ ajunge. Dar la naiba: Mătușa Honorina are să aibă timp să moară de două orĭ până ce să mĕ întorc eŭ cu Sofia. Pe de altă parte dacă unchiul e bogat, nu poțĭ să'l ieĭ peste picior, și dacă nu vrea să ne lase, adio o sută seaĭ spre-zece miĭ de francĭ. In sfîrșit! In sfîrșit, să vedem!

A doua zi, la opt ore punct, Claude urmat de Bubu luă loc pe corabia «Lafayette», pe care o prefera fiind-că avea un nume francez, maĭ degrabă de cât pe «Jackson» care avea două cazane. Și fu încântat, căcĭ cârmaciul, care o conducea, porni maĭ iute, luând ast-fel cu mult înainte concurenteĭ sale...

De alt-mintrelea își avea sufletul liniștit. După drumul de pe ocean printre iceberg-urĭ prin mijlocul ceților dese și pe vremea faimosuluĭ vînt dublu, ce înseamnă o zi de plutire, pe un fluviŭ adînc și repede ce'ĭ drept, dar pe un timp superb și în măreția țĕrilor tropicale.

Pentru întâia dată de la Havre, era dispus să se uite împrejurul sĕŭ, să studieze oamenii și lucrurile.

Un zîmbet bine-voitor se ivi pe buzele sale, pe când rĕscolea cu privirea orizontul în prada uneĭ uimirĭ pe care tot-d'a-una o stârnește înfățișarea măreață a natureĭ.

Doamne, se gândi el, tot aŭ ceva bun și călĕtoriile, maĭ cu seamă prin țĕrile calde, când sunt civilisate. Voiŭ recunoaște asta diseară cu Sofia, dar n'are de a face, cu largul caseĭ tale și traiul pacînic, dus în obiceiurĭ bune, nimic nu este.

Claude cu toate acestea se liniștea. Ciuda luĭ împotriva Sofieĭ se risipea sub înrîurirea sensațiunilor neîncercate până atuncĭ, și era foarte vădit că vĕzînd pe nevastă-sa nu'ĭ va face imputărĭ înțepate, ce zic? Nu vor maĭ fi așa de aspre, ca atuncĭ dacă ar fi întâlnit'o la New-York. Dimpotrivă, d-na Michou, ar fi isbutit să'l convertească lesne acum, la ideile sale, dacă ar maĭ fi vrut Scurt, o noapte și câte-va ceasurĭ de cască gură contemplativă, ajunseseră să facă dintr'însul un escursionist în felul Sofieĭ.

Pe la două-spre-zece ore, pe când se suia iar pe punte, după masă, găsi mulțimea de călĕtorĭ într'o neliniște groaznică. Uniĭ indivizĭ pe carĭ îĭ cunoșteaĭ îndată după îmbrăcăminte, că făceaŭ parte dintre întâmplătoriĭ câmpiilor saŭ printre nomaziĭ lucrând cu ziua prin forme pentru lucrărĭ speciale, arătaŭ o indignare care se traducea prin strigăte din gât saŭ exclamațiunĭ foarte asemănătoare cu amenințărĭ. Maĭ mult de cât jumătate din călĕtorĭ păreaŭ în prada uneĭ mâniĭ grozave. Cea-l'altă jumătate se interesaŭ de sigur de ceva, care se petrecea chiar pe rîŭ. Din nenorocire Claude nu înțelegea nicĭ o vorbă englezească. De aceia nu putu înțelege de ce'ĭ vorba.

Un alt vapor plutea puțin maĭ departe de cât «Lafayette», dar umbla cu o iuțeală maĭ mare ca acest din urmă. Se certaŭ de pe o corabie la alta. Claude crezu că vorbele supărătoare schimbate între cele două corăbiĭ, făceaŭ toată răscoala asta, și se mulțumi de a găsi pe sođiĭ săĭ de călĕtorie prea zgomotoșĭ.

Dar Bubu venise să stea lângă dînsul, și 'l întebă de ce e vorba?

— Ce să fie, rĕspunse negrul, «Jackson» saŭ maĭ bine comandantul sĕŭ și-a pus în gînd să ne întreacă, să ajungă el maĭ de grabă la stațiunea viitoare.

— Eĭ, și ce'ĭ cu asta?

— Eĭ ce'ĭ domnule, făcu Bubu, cam scandalizat, nu se poate lucrul acesta.

Nimenĭ de pe «Lafayette» nu va da voie asta, nicĭ pasageriĭ nicĭ căpitanul.

— Foarte mulțumesc! strigă Claude, asta îmĭ maĭ lipsea: o luptă furioasă în ințime, până când unul din vapoare să sară. Trebuia să mĕ aștept, eram prea liniștit. Ce țară! Ce țară!

— Liniștiți-vĕ domnule, bîigni negrul, care părea că nu era îngrijat de fel.

«Lafayette» are mașinĭ noĭ, după un sfert de oră, lăsăm pe «Jackson» la cincĭ sute de dracĭ.

— Da, da, știŭ, se văicărea Michou. Tot așa o fi spunând fie-care de pe vaporul cel-l'alt.

Și te uită, nenorocitule, deja la înălțimea noastră. Vezĭ! să 'țĭ spun eŭ ce are să se întâmple în câte-va minute: aŭ să pue greutățĭ pe supapa de siguranță, coșul ca jeratecul și atuncĭ... atuncĭ...

Nenorocitul înăbușit se opri.

Nu îndrăznea să spue ce prevedea De alt-mintrelea, «Jackson» nu mergea ca o broască țestoasă.

Străbătea apa cu o repeziciune uimitoare și peste puțin se găsi la aceiașĭ linie cu «Lafayette», manevrînd în așa mod că'ĭ tăia drumul. Așa, că se deosibeaŭ foarte bine figurile oamenilor de la un vapor la altul.

De o dată luarea aminte a luĭ Claude fu atrasă de o doamnă, călĕtoare din «Yackson», care mișca o batistă și păr'că vrea să atragă atenția cui-va de pe «Lafayette». Claude era prea scos din fire să maĭ bage de seamă pe împrejur.

Dar Bubu, aĭ căruĭ ochĭ de șease-spre-zece anĭ nu perdea nimic din vedere, orĭ prin jurul luĭ, orĭ prin jurul vaporuluĭ, Bubu strigă, uitând sa vorbească bine franțuzește.

— Mister! doamna Michou, mister Michou, doamnă blondă, grăsuță, mică, pe «Jakson».

Vĕ face semn cu batista, uitați-vĕ, uitați-vĕ...

— Da, da, vĕd, zise Claude pe care emoțiunea îl gîtuia.

Nenorocita! Nu prea deosibesc bine, dar mi se pare că ea e...

— Dacă recunoștĭ rochia, pălăria.

— Aĭ dreptate, zĕŭ, Doamne, ea e!...

Apoĭ întorcêndu-se spre Bubu, întrebă:

— Nu poțĭ să'mĭ procurĭ un ochean, un binoclu?

— Da, da, așteptațĭ.

Bietul băiat alergă iute spre scara săleĭ de mâncare, dispăru o clipă și

se întoarse cu o lornetă, pe care Claude o aşeză nervos şi ţinti pe d-na grăsuţă şi blondă.

Ea era tot neastâmpărată, da mereŭ din mânĭ, cu mişcărĭ neîntrerupte. Michou spuse maĭ întêĭ:

— Ea e, cred că'ĭ ea. In tot cazul e pălăria eĭ, nu maĭ e îndoială. Şi iată unde am ajuns: din pricina monomanieĭ de călĕtoriĭ, unul din noĭ va pieri, poate amêndouĭ, şi atuncĭ va rĕmâne mătuşa Honorina şi unchiul Martin să ne moştenească.

Dar crezu că vrea să'şĭ întrerupă monologul, ca să rĕspundă chemărilor Sofieĭ. Şi după ce mişcă şi el batista, Doamna din *Jakson* respunse cu maĭ multă înfocare.

Dar Lafayette luase o mişcare şi maĭ repede, batjocorind silinţele rivaluluĭ sĕŭ, cu o superioritate vădită. Dar comandantul de la «Jakson» nu era om care să se dea în lăturĭ. Porunci fochiştilor să întrebuinţeze mijloacele cele maĭ de temut pentru a iuţi mersul vaporuluĭ.

Se făcu dar în vaporul sĕŭ ceea ce Claude prevestise pentru Lafayette; se închise supapele de siguranţă, se udă cu gaz cărbunele, cu care se umplea cuptorul până în gură, şi din pricina acestor măsurĭ prosteştĭ iuţeala luĭ Jackson se mări.

Claude se uita la Doamnă mereŭ şi zicea:

«Ea, e, nicĭ vorbă! N'a avut ierĭ vreme să se îmbarce de dimineaţă.. orĭ cum, trebue să fie o femee vrednică de tot, ca să mĕ zărească ea pe Mississipi...

Cele două vapoare se apropiară o clipă, şi el îşĭ făcu cu amêndouĕ mâinele un cornet la gură şi strigă:

«Mătuşa Honorina e m...»

Nu isprăvi. Din coşul Jacksonuluĭ eşia o trombă de foc.

Se auzi o pocnitură grozavă ca o detunătură de tunet. Jackon se sparse, iar Claude Michon, îngrozit, îngheţat, fără de glas, vĕzu pe d-na Sofia luĭ aruncată la maĭ multĭ metri în aer, descriind o curbă şi căzênd în fluviu unde pluti cât-va timp susţinută de fustele eĭ.

Bubu, pierdut, îl arătă cu amêndouĕ mâinele strigând în englezeşte: «Scăpaţi-o! scăpaţi o!

Dar era o chemare zadarnică.

Inainte de a se pune orĭ ce îmbarcare pe mare, ea se înecase. Cu toate acestea se ivi iar peste câteva minute.

Claude iubia pe nevastă-sa, am spus deja asta. Vĕzênd o căzênd în apă în urma exploziei, rănită, arsă poate, simţi în inimă ca o împunsătură, ca şi cum viaţa s'ar fi oprit într'însul; un strigăt înăbuşit îĭ sfîşiă gâtlejul şi se clătină ca şi cum ar fi căzut mort.

Dar Bubu era acolo. Nu era dobitoc, nicĭ un smintit negrul acela. Vĕzênd că pe puntea Lafayette se pregăteaŭ să scape victimile catastrofeĭ, se duse spre o balenieră, pe care douĭ marinarĭ o scoboraŭ, sări în barcă şi zise marinarilor.

«Daŭ douĕ zecĭ şi cincĭ de dolarĭ pentru d-voastră, dacă mĕ ieĭ pe barcă împreună cu stăpânu-meŭ d. Michou.

— Unde e stăpânu-tĕŭ? întrebă unul din ceĭ douĭ oamenĭ.

— Mĕ duc să'l chem, rĕspunse Bubu.

Şi întorcêndu-se pe puntele Lafayette, negrişorul alergă la Claude, care, vînăt tot vedea bine realitatea nenorocireĭ luĭ.

«Domnule, îĭ zise el, sguduindu'l puternic, d-na Michou, nu-ĭ moartă, vino iute! vino iute! aŭ s'o scape, aide! aide!»

Claude avu o tresărire, se întări pe picioare şi se lăsa a fi condus spre balenieră, unde s'a scoborît fără să ştie cum. Bubu, ager ca o maimuţă, se lăsă să lunece de a lungul punţeĭ, şi şedea pe marginĭ, spunênd marinarilor:

«Inotaţĭ, în curentul acela, drept înainte, eŭ mĕ uit, dacă se maĭ iveşte pe apă.

Michou, la aceste cuvinte se ridică voiniceşte şi plin de speranţă că va scăpa pe Sofia, îmbrăţişă întinderea apeĭ cu o singură privire, cât de departe putu.

Intre timpurĭ, se produsese pe amândouĕ mărginile fluviuluĭ, unde tocmaĭ eraŭ douĕ sate însemnate, o învălmăşeală groaznică. De la malul stâng ca şi de la malul drept, bărcile se deslănţuise în mare numĕr.

Cele dintêiŭ sosite chiar acolo unde se întâmplase catastrofa maĭ jos de cât curentul, maĭ scăpaŭ icĭ colea, câte un naufragiat. «Lafayette» chiar se întorsese îndărăt şi dădea ajutoare nenorociţilor pasagerĭ de la «Jackson», pe când scheletul vaporuluĭ se îneca în valurĭ. Ce maĭ rĕmăsese dintr'însul, îl ardea focul.

Scăpară o mulţime de oamenĭ. Ceĭ douĭ marinarĭ care manevraŭ baleniera, ajunseseră în partea fluviuluĭ arătată de Bubu, şi înotaŭ cârmuind din greŭ. Ranele se îndoiaŭ sub puterea braţelor vînjoase. Michou şi cu negrul sĕŭ, tăcuţĭ, concentraseră toată puterea lor vitală în ochĭ şi cercetaŭ suprafaţa apeĭ. Intr'o vîltoare, Bubu crezu că vede ceva la vr'o cincĭ-zecĭ de metri înaintea balnieręĭ.

«Inainte! înainte! strigă el. Iat'o, d-le Michou, ţine încă batista.

Imbarcarea luă, la aceste cuvinte, o mişcare maĭ repede. Dar nu numaĭ Bubu zărise pe Sofia, căcĭ maĭ multe bărcĭ, dintre acelea, care veneaŭ de la ţĕrm, se îndreptaŭ spre acelaş punct.

Una dintr'însele, scoase chiar din apă pe unul dintre înecaţĭ. Dar era timp şi vreme pierdută, căcĭ nenorocitul pe care'l credeaŭ scăpat de la moarte, nu maĭ avea cap, explo ziunea îl decapitase.

Michou se uita la cadavrul acela cu o expresiune de spaimă.

— Nu'ĭ d-na Michou, îĭ strigă Bubu apucându'l de braţ. Vezĭ bine că e un bărbat.

Din toate părţile, scăpaŭ oamenĭ pe jumĕtate asfixiaţĭ, dar care se deşteptaŭ.

«Nu pierdeţĭ speranţa! repetă micul negru, care 'şĭ da însemnătatea unuĭ ştrengar îndeplinindu'şĭ rolul principal în această scăpare.

De odată, o mână nervoasă apucă marginea îmbarcăreĭ şi o făcu să se plece; era un gentleman, cu puterile pierdute şi pe jumĕtate înecat, care, reapărând la suprafaţa apeĭ, avusese norocul de a ieşi la iveală tocmaĭ lângă balenieră; îl ridicară repede în barcă, fără să se oprească şi urmară drumul spre Sofia, care nu maĭ putea fi departe...

Dar iată că de odată Bubu, care avea ochĭ foarte bine construiţĭ, ca să vadă toate de odată, dădu un strigăt, puse mâna streaşină şi ne maĭ putându-se stăpâni:

«E scăpată! zise el.

Claude urmând cu privirea mişcarea arătăreĭ negruluĭ, care arăta cu degetul o barcă mare, în care eraŭ maĭ multĭ oamenĭ de culoare şi în care tocmaĭ suiră o femee mică la corp, care ţinea în mână o batistă.

— Da, da, ea e! strigă Michon, aide s'o cerem noĭ!

I se părea că 'i se luase un munte de pe piept.

Bubu transmise ordinul celor douĭ marinarĭ, carĭ se îndreptară cu toată puterea de care eraŭ în stare, spre barca unde Sofia fusese luată. Dar oamenii carĭ pescuiseră pe Sofia se depărtaŭ deja, luând o pe marginea fluviuluĭ cu o repeziciune minunată.

— Ce fac eĭ? strigă Michou, a căruĭ întristare se făcu maĭ abătută. Par'că ar fugi.

— Oh! rĕspunse Bubu cu o înfăţişare liniştită. Se grăbesc probabil să cheme un medic.

— Da, da, poate asta este, făcu Claude cu conştiinţa că chiar el ar fi foarte încurcat asupra îngrijirilor pe carĭ să le dea nevesteĭ, neavênd nicĭ odată prilejul de a ajuta un înecat.

Unul din marinariĭ de la «Lafayette», vĕzênd că trebuia o vênătoare după barca ce duce pe Sofia să 'ĭ ducă departe de corabia lor, făcu observaţia asta şi propuse să debarce pe Michou ca şi pe Bubu în faţa unuĭ grup de case pe malul drept. Acolo, trebuia să găsească uşor o trăsură, cu care să le fie lesne de a ajunge vaporul care părea că fuge.

După câte-va clipe, baleniera trăgea la mal. Claude cu Bubu săreaŭ pe pămênt. Negrul fugi să tocmească

o trăsură. Şi după ce marinarii îşi primiră plata lor, luară în susul rîu lui ca să ajungă pe *Lafayette*, care de altmintrelea venea înaintea lor.

Bubu lăsase pe stăpânul sĕŭ ca să 'şi procure o trăsură. Băiatul acesta era desgheţat, nu glumă! In maĭ puţin de 10 minute ştia să 'şi facă rostul. Nu numaĭ că aduse o căruţă englezească, dar pusese condiţia ca fiul fermieruluĭ, care o închiriase, să stea la dispoziţia luĭ Michou până ce ar fi ajuns barca şi va regăsi pe Sofia. Claude se suí. Calul, escelent, plecă în galop în direcţia joasă a fluviuluĭ.

Aşa că trăsura n'avea de cât să urmeze drumul, care mergea pe malul Misisipuluĭ; aşa că Michou cu negrişorul sĕŭ ar fi trebuit să ajungă la ţĕrm cu vre-o 20—30 minute cel maĭ tĕrziŭ, înainte ca ceĭ carĭ scăpaseră pe Sofia să fi trecut maĭ departe.

Ajunseră, într'adevĕr, perzênd din vedere corabia în care era Sofia, 15 saŭ 18 minute cel mult.

Dar de geaba aşteptaŭ, nu vĕzură nimic. Cu neputinţă însă ca vîslaşiĭ să facă atâta drum, chiar împinşĭ fiind de un curent puternic.

Atuncĭ ce era de făcut? Trebuiră să se oprească. Dar unde? Probabil pe cel-l'alt mal, căcĭ tot ţĕrmul situat între drumul de trăsură şi fluviŭ, terenul avênd forma unuĭ pătrar de lună, şi a căruĭ parte rotunjită făcea ţĕrmul luĭ Misisipi, era mlăştinos şi părea pustiŭ cu desăvêrşire. Michou, adresându-se fiuluĭ arendaşuluĭ care conducea trăsura, iĭ spuse:

«Rîul e periculos pe acolo, şi oameniĭ aceia aŭ putut face naufragiŭ?

— Nu se poate. Apele sunt joase şi curentele obicĭnuite. Nu ştiŭ ce să cred. E vĕdit într'adevĕr că oameniĭ aceştia cum se cade fac o faptă bună alergând în ajutorul naufragiaţilor.

— Poate, zise Bubu, care ca optimist din fire, poate, că d-na Michou venindu'şĭ în fire în timpul drumuluĭ, s'aŭ oprit unde-va să'ĭ dea îngrijirĭ maĭ în linişte.

— Poate de asemenea, adăogă fiul arendaşuluĭ, s'aŭ oprit pe malul stâng, unde sunt multe case, să ciară ajutor, neştiind ce trebue să facă, să însufleţească o fiinţă, care a stat multă vreme în apă.

— Dar dacă nevastă-mea a murit! strigă Michou, a căruĭ buze tremuraŭ de groază şi de disperare.

— In acest caz, rĕspunse liniştit Americanul de pe capră, poate că s'aŭ gândit s'o lase la vr'o locuinţă de pe malul stâng. Nu'ĭ greŭ de cercetat.

— Cum asta?

— Numaĭ venind la tatăl meŭ; vi se va da o barcă, şi veţĭ putea, informându vĕ, pe malul opus al acestuia, de drumul pe care l'a urmat eĭ, să aflaţĭ tot ce veţĭ vrea.

— Aĭ dreptate. Du-ne la ferma d tale, zise Michou.

Şi se sui iar în trăsură cu Bubu, care se îndărătnicea a căuta cu privirea, pe fluviul nemărginit, vaporul şi cu negriĭ care eraŭ pe dînsul. Dar nu vedea nimic, nimic.

Reîntoarcerea la fermă se făcu foarte iute. Acolo, i se dădu luĭ Michou o şalupă cu aburĭ, care scoborî încet Missisipi, până la locul unde Bubu perduse din vedere barca mîntuitoare, şi din acea clipă micşorară iuţeala, ca să poată întreba pe toate fiinţele în viaţă, care eraŭ pe marginea ţĕrmuluĭ.

Cu atât fu maĭ uşor lucrul acesta că ţĕrmul era drept în partea asta, şi micul vas putea merge chiar pe alăturĭ.

Dar nu se putea căpăta nicĭ un semn; nimenĭ nu vĕzuse vaporul, de care era vorba, saŭ cel puţin, nu'l băgase în seamă.

Trebue să mărturisim că lucrul acesta părea foarte extra-ordinar. In ziua aceea de navigaţie puţină, o luntre mare, în care eraŭ patru oamenĭ, nu putea trece nebăgată în seamă.

Cu toate acestea toţĭ oameniĭ pe care'ĭ întrebaŭ, păreaŭ de bună credinţă. Uniĭ îşĭ ofereaŭ serviciile. Toţĭ de alt-mintrelea, ştiaŭ de explozia «Jackson», cunoşteaŭ amănuntele rĕspândite din om în om, cu o repeziciune ameţitoare.

Ceĭ maĭ mulţĭ şezuseră în observaţie să vadă nouile peripeţiĭ ale catastrofeĭ, dacă se maĭ produceaŭ.

Aşa dar, nicĭ o urmă de Sofia saŭ de oameniĭ care săriseră să'ĭ scape cu atâta generozitate. Asta lua o întorsătură fantastică şi maĭ mâhnitoare de cât orĭ-când.

Lacrămĭ marĭ tăcute, curgeaŭ pe obrajiĭ luĭ Claude. Toată bărbăţia luĭ se risipise, chiar şi neînsemnata filosofie de care se mândrise dimineaţa.

Cu toate acestea, tot se maĭ revolta din când in când. Intr'o astfel de clipă, zise el vîslaşuluĭ să tragă la mal.

Se hotărîse să se scoboare şi să intre pe rînd în fie-care casă, să întrebe, şi să se desluşească.

Fu pentru el un adevĕrat martir. Necunoscând limba engleză, singura, care se vorbeşte prin aceste locurĭ, iĭ era foarte grea orĭ-ce anchetă.

De sigur, avea încredere în Bubu. Acesta de alt mintrelea, îşĭ împlinea datoria cu cea maĭ devotată exactitate.

Dar trebuia să i se dicteze întrebările; şi ce chin să'l audă rostind vorbe, pe care Claude nu le înţelegea chiar nicĭ rĕspunsurile persoanelor întrebate. Dacă toţĭ oameniĭ aceea s'ar fi înţeles să'l înşele, n'ar fi putut şti nimic.

De câte orĭ fusese întrerupt de suspinele luĭ! Ce de maĭ bănuelĭ grozave iĭ trecură prin minte. Bietul Claude!

Ah! nu maĭ era supărat pe nevastă-sa. O găsea destul de pedepsită, şi dacă ar fi găsit'o acum, chiar în clipa aceea, ar fi întâmpinat'o prin sărutărĭ şi bucuriĭ nebune.

In maĭ mult de două zecĭ de case, îl primiră cu o simpatie atingătoare; rĕspunsurile fură aceleaşĭ.

«Nu n'am vĕzut pe doamna aceia, sunteţĭ siguri că a fost scoasă din apă?

— Eĭ cum nu! exclamă Bubu cu o maĭ desăvîrşită şi nestrămutată convingere.

— Dar, întrebă Michou, se va putea oare, că oameniĭ cu gândurĭ rele?

Nu, isprăvi fraza. Il înţelesese ajuns.

«Ce închipuire!... i se rĕspundea tot deauna prin intermediul tînĕrului negru.

— Poate oameniĭ aceia coloraţĭ aŭ luat pe nevasta d-voastră la dânşiĭ, nu ca s'o sechestreze saŭ ceva aşa, dar ca să vĕ duceţĭ s'o luaţĭ. Nădăjduesc poate dacă sunt săracĭ, că generozitatea d-voastră va recunoaşte serviciul adus.

— Dar nicĭ eŭ nu vreaŭ alt-ceva decât să'ĭ rĕsplătesc pe cât voiŭ putea. Numaĭ, de unde să'ĭ iaŭ? De unde să pot şti, în ce loc să găsesc?

— Dacă planul lor a fost ast-fel, trebue să aşteptaţĭ până mâine, veţĭ găsi un anunciŭ relativ la asta în ziarul «Noul Orleans».

Aproape mecaniceşte, Claude ocărî cu aceste cuvinte pe care le maĭ repetase de atâtea orĭ:

«Ce ţară! Ce ţară!»

Dar veni noaptea, şi asta fu pentru Michou o mirare.

(Va urma)

Spania şi locuitoriĭ eĭ

După Serafina de Blangy-Lebzeltern

Credem a fi interesant pentru cititoriĭ noştri a face o schiţă pe scurt asupra populaţiuneĭ peninsuleĭ iberice pe care o numim «Spanioli», care însă se deosibeşte prin port şi moravurĭ, ba chiar şi după limbă şi origine.

Ceĭ maĭ străvechĭ locuitorĭ aĭ Spanieĭ sunt Basciĭ. Ţinutul locuit de eĭ—Euskaleria—se întinde în unghiul golfuluĭ biskayic în ambele părţĭ ale Pirineilor vesticĭ între platoul Reynoso şi munţiĭ cantabricĭ. Basciĭ şi-aŭ păstrat simplitatea moravurilor şi

simţul lor de dreptate, vitejia şi hărnicia lor. Creşterea populaţiuneĭ îl face să emigreze în ţĕrĭ streine, unde însă nu'şĭ perde simţimêntul sĕŭ naţional, el rĕmâne Esculadumac din creştet până în tălpĭ.

Bascii s'aŭ supus de bună-voe în veacul al XIII şi XIV sub coroana Castilieĭ, dar şi aŭ păstrat oare-cum organizaţia lor republicană.

Ţĕrmurirea şi desfiinţarea acestor privilegiĭ—1832,—ĭĭ împinse pe Bascĭĭ iubitorĭ de libertate, în tabăra carlistă, sub a căreĭ flamurĭ se luptară în tot-d'a-una.

Dintre cele-l'alte poporaţiunĭ nicĭ una nu şi-a putut păstra posiţia isolată a Bascilor, ceea nu împedică însă ca provinciile spaniole să lupte între ele purtând vestitele rĕsboae de «guerilla».

Asturiĭ şi locuitoriĭ ţinutuluĭ muntos Santander, aŭ fost adversarĭ fireştĭ aĭ părţeĭ aceleia a poporaţieĭ Spanieĭ, cara multă vreme a stat sub jugul arab, pentru ca să nu se amestece cu sângele arab. Aceştia dintêiŭ, nicĭ azĭ nu se numesc Spaniolĭ, ci Godos — *illustres Godos* — şi sunt mândriĭ că strămoşiĭ lor aŭ fost aceia care la anul 718 aŭ ridicat pe scut pe viteazul conducĕtor al Goţilor Pelayo şi deschiseră calea pentru recucerirea peninsuleĭ, luând de la maurĭ Campos Godos, aşa în cât prin secolul al X, principiĭ de Asturia se numeaŭ regĭ de Leon.

In vest se întinde o ţară litorală, străbătută de munţiĭ stâncoşĭ —Galicia—în care se află un popor harnic şi robust, care vorbeşte un idiom aproape simil cu al Portugesilor.

Sărăcia pămêntuluĭ sileşte pe Galego să'şĭ caute în alt loc pâinea şi maĭ cu seamă ca soldat, de oare-ce prin resistenţa sa este socotit ca cel maĭ bun soldat de infanterie.

Castilia, cu nenumĕratele sale castele —castillos—, care aŭ fost zidite pentru apărarea ţĕreĭ în contra necredincioşilor, a fost odinioară un comitat de frontieră al regatuluĭ de Leon, mărit încă prin regatul de Toledo luat de la Maurĭ. In curênd însă, s'a făcut o nouă separare, Castilia Nouă şi Castilia Veche ; la anul 1230 s'aŭ reunit din noŭ şi împreună cu regatul de Leon aŭ format un stat puternic, a căruĭ idiom, care a devenit limba scrisă spaniolă în care s'a preamărit naţiunea spaniolă. Astă-zĭ, numaĭ sentimentele cavalereştĭ ale locuitorilor maĭ amintesc gloria trecută. Valadolid, fosta reşedinţă a regilor castilanĭ şi spaniolĭ, Burgos, Toledo sunt ruinate. Cu toate aceste în Castilia nu găsim oamenĭ în decadenţă, după cum găsim în restul Europeĭ. Castilianul chiar şi în mizeria cea maĭ mare ştie să'şĭ păstreze acea grandeză, care adese-orĭ e tacsată de ridicolă. Ca prototip al caracteruluĭ castilian se poate lua Ruz Diaz de Vivar — Cid cel cântat în cântece şi legende eroice.

Un ţinut trist este şi Estramadura, aĭ căreĭ locuitorĭ se desting prin un caracter trist şi melancolic.

Provincia din sudul Spanieĭ, din cauza vegetaţieĭ eĭ minunate şi tropicale poate fi numită cu drept cuvînt grădina Hesperidelor. In ţinuturile Andalusieĭ se întind pădurĭ de măslinĭ giganticĭ, grupe de palmierĭ împodobesc colinele vecĭnic înverzite, smochinĭ şi cactus recreează pe călĕtorul obosit şi mirosul pădurilor de portocalĭ rĕspândesc un miros îmbătător. Un cer albastru închis su râde asupra fermecătoarelor ţinuturĭ.

Romanţa poporală, care glorifică pe Cid, sărbătoritul eroŭ al Spanieĭ, cântă şi soarta Valencieĭ, care abia scăpată din mâna Maurilor, a recăzut din noŭ, pentru ca împreună cu Murcia să lâncezească sub jugul de secolĭ. Tipul arab este încă şi astă-zĭ predominant între aceştĭ locuitorĭ valencianĭ, carĭ sunt foarte violenţĭ, de unde se şi explică proverbul: Valencia e un paradis locuit de diavolĭ Din Valencia îşĭ trage origina familia Borgia, care a ajuns la trista celebritate în istoria Italieĭ prin pasiunile sale sălbatice.

Pe ambele malurĭ ale luĭ Ebro se întind câmpiĭ fertile de orez precum şi o bogată vegetaţiune. Este ţinutul Aragonia, aĭ căreĭ locuitorĭ se disting printr'un temperament rece şi viclean, printr'un curagiŭ rar şi o fire resolută. Locuitoriĭ luĭ s'aŭ distins prin cuceririle lor rĕsboinice.

Inaintea cetelor mercenare ale luĭ Roger del Flor tremuraŭ împĕraţiĭ Bizanţuluĭ. In timpurile vechĭ Aragonul era populat, ca dovadă e tradiţia, că la nunta unuĭ rege din Aragan aŭ fost prezenţĭ 10.000 de cavalerĭ şi tot atâţia pagĭ, cu care a intrat în Saragoza. Emigrarea la America, desele rĕzboaie civile nimiciră starea sa înfloritoare. Limba ţĕriĭ — Lemonin — se deosibeşte de limba curată spaniolă a Castilianuluĭ, ca şi de aceea a Catalanuluĭ, dar şi a aflat teren în coloniile din America.

In Catalonia, care pe timpul emigraţiuneĭ popoarelor a fost invadată de Goţĭ şi Alanĭ (Got-alania) sunt ţinuturĭ muntoase, întretăiate de şesurĭ micĭ plantate cu portocalĭ şi măslinĭ, foarte acomodate pentru rĕzboaie de guerilla, carĭ aŭ bântuit aicĭ cu cea maĭ mare furie.

Aşa sunt de diferite aceste populaţiunĭ în caracterul lor, dar aŭ toate aceeiaşĭ origină; marea şi nobila rasă latină!

C.

Numĕrul 50 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Marţĭ 5 Maiŭ.

Varietăţĭ

Femeea în Egipt. — Afară de femeile copte, care locuesc în oraşele marĭ, şi cunosc civilisaţia europeană, condiţiunea femeeĭ în Egipt, e cu totul diferită de a femeilor noastre.

Acolo femeile sunt considerate ca făcênd parte dintr'o rasă inferioară. Ele trăesc maĭ mult în casă. Copiiĭ lor le despreţuesc şi nu le daŭ ascultare. Ele n'aŭ nicĭ o instrucţie şi sunt fără caracter. Viaţa şi o petrec stând tolănite pe divan, într'o îndolenţă absolută.

—x—

O casă de aluminiu.—Acum vre-o două-zecĭ de anĭ, aluminiul era foarte scump : 50—60 fr. chilogr. Progresul obţinut de electricitate a făcut să scadă preţul la 20 şi 15 fr. Acum se vorbeşte că se scădea la 5 şi 3 fr.

Americaniĭ s'aŭ hotărît să construiască la Chicago o casă colosală cu 16 etagiurĭ şi adică din aluminium.

Această casă colosală va fi în adevĕr ceva unic în felul eĭ

—x—

Crima unuĭ elefant.—In comuna Botyka din Ungaria se producea maĭ zileln trecute proprietarul de menagerie Marcara cu un elefant. Intre spectatorĭ se afla şi un ţĕran, care 'şĭ permitea fel de fel de glume cu puternicul animal.

Elefantul răbdă cât va timp, dar în fine supărat apucă cu trompa pe ţĕran şi l trînti la pămînt. Când i se smulse elefantuluĭ victima, s'a constatat că aceasta era zdrobită.

Proprietarul de menagerie a fost arestat.

—x—

Pădurile în Turkestanul rusesc.—Turkestanul rusesc este foarte sărac în pădurĭ. Pe o întindere de 162 milioane hectare. Turkestanul are 945 miĭ hectare pădure pe munţĭ şi 16 milioane hectare pădure pe şes.

Acum se fac încercărĭ cu reîmpădurirea locurilor sterpe. Succesul obţinut a întrecut toate aşteptările.

—x—

Situaţia bizară a Australieĭ.—Cu Tarmania şi cu Noua Seelandă, Australia, această insulă vastă, care se numără între continente, a devenit domeniul esclusiv al raseĭ anglo-saxone ; geograficeşte nu se atinge de restul lumeĭ de cât print'un şir de insule maĭ micĭ şi maĭ marĭ. Acest domeniŭ este împărţit actualmente în şeapte provinciĭ complectamente separate. Coloniile australasiene nu staŭ în raport direct unele cu altele.

Aşa d. e. un comunicat din Melbourne, pentru ca să meargă la Sidney trebue să treacă prin biurourile «Downing street» în Londra.

Abonamente cu premii

De la 15 Maiŭ

Cine se va abona, cu începere de la 15 Maiŭ 1898, la ziarul « Universul » politic, care apare în fie-care zi dimineaţa, va primi următoarele premiĭ :

Pentru 3 lunĭ leĭ 5.30 în toată ţara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 2 volume, precum «Universul» literar colorat pe timp de treĭ lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 10.30 în toată ţara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman de 4 volume ilustrat şi ziaru «Universul» literar colorat, timp de 6 lunĭ

Pentru un an leĭ 21.50 în toată ţara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă brăţară, o zaharniţe şi un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT

La 1 ale fie-căreĭ lunĭ, afară de premiile ma sus notate, se maĭ acordă prin tragere a sorţi şi în mod gratuit, la toţĭ abonaţiĭ, alte 3 premiĭ în obiecte de mare valoare. Aceste obiecte sunt deja expuse în vitrinele palatuluĭ «Universul».

N.B.—De oare-ce «Universul» politic apare şi în toate Duminecile, preţul abonamentuluĭ s'a scumpit cu puţin.

Mare depozit de Binoclurĭ

— PENTRU TEATRU —

La adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No. 11, se află un mare depozit de binoclurĭ de teatru, din cele maĭ bune fabricĭ franceze. Bin clurĭ de la 10.50 până la 50 de leĭ bucata. In ot-d'a-una se află în depozit 2000 bucăţĭ.

Necesare foarte eegante, pentru scris şi cusut şi Obiecte de argint paque
— de la 90 b. până la 11 leĭ bucata —
foarte potrivite pentru cadourĭ, se află de vînzare la adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ.

Cravate, Nasturĭ pentru cămăşĭ şi manşete, Evantaiiĭ, etc.
cu preţurile cele maĭ ieftine, se află de vînzare la adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No 11, Bucureştĭ.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice

se află la administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50.
Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 şi 13.50.

Domniĭ doritori vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit şi oxidat, pe argint şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deşteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumuseţe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Pre urĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 şi leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecţionat, premiat cu cea maĭ înaltă distincţiune la cea din urmă expoziţie specială de ceasornice din Geneva (Elveţia). — Bucata leĭ 170 pe comptant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găseşte un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin şi solid şi de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Acelaşĭ ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 şi de metal oxid t leĭ 19.50

LANŢURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, cu preţurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparaţiĭ de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect şi durabil, la atelierul înfiinţat de administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveţia doĭ lucrătorĭ din cei maĭ experţĭ.—Reparaţiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparaţiunĭ este închis

Orĭ-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur şi în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia şi România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.50.

De vênzare în provincie la toate farmaciile şi în Bucureştĭ la drogueria centrală Mihail Stoenes, cu, str. Academieĭ No. 2 ; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 şi la drogheria «Căinele Negru», Ion Ţetzu, strada Lipscanĭ, Bucureştĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucţie în limba română cu stampila administraţieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ, se vor considera ca falşificate.

Carte spre a cunoaşte viitorul

In editura tipografieĭ «Universul» a apărut o carte prin care orĭ-ce persoană îşĭ poate cunoaşte viitorul. La orĭ-ce întrebare cartea aceasta dă un rĕspuns potrivit. Cine va poseda această carte, va petrece de minune.

Se vinde 1 leŭ exemplarul. Cu leĭ 1.20 se trimite franco în toată ţara.

Apa dentifrice Elixir pentru din ţĭ şi pentru boale'e gureĭ. — Această apă e cel maĭ puternic preservativ pentru igiena gureĭ şi pentru a face plăcut mirosul rĕsuflăreĭ. E cel maĭ bun leac pentru a preveni durerea dinţilor şi stricarea lor. E foarte potrivit ventru ca să curăţe şi să întărească dinţiĭ şi pentru ca să păstreze curat smalţul lor ; întăreşte gingiile şi e chiar un puternic leac contra inflamaţiunilor. Flaconul leĭ 1.90 — De vînzare la adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ.

Depitator Numaĭ în 4 minute cu acest praf nevătămător se poate ridica fără niciĭ o durere toţĭ aceĭ perĭ care se cred netrebuincioşĭ, pe orĭ ce parte a corpuluĭ. 4.50.

De vênzare la adm. ziarul şi «Universul» str. Brezoianu No. 11 Bucureştĭ.

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucuresci.

Anul II.—No. 50. **5 BANI IN TOATA ŢARA** Bucureştĭ, Miercurĭ, 6 Maĭ, 1898

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe sĕptămână
MARŢEA şi VINEREA

UN EPIZOD DE REZBOIŬ CU SIUSII.— Rankin isbuti să le fure un cal şi să scape.—(Vezĭ explicaţia)

Un epizod din rĕsboiul cu Siuşii

Dintre toate populaţiile indiene ale Statelor-Unite, acela al Siuşilor este cel mai numeros; el e şi cel mai vi teaz. In zadar Francia şi Anglia, în secolul XVIII-lea şi Statele Unite în secolul XIX-lea s'aŭ încercat să le supună. Ele saŭ arătat în tot d'a-una foarte puţin dispuse d'a primi un jug oare-care, şi orĭ ce încercare de deposesiune a fost punctul de plecare al unuĭ rĕsboiŭ foarte lung şi sângeros după care Siuşiĭ aŭ trebuit să se supună, însă numaĭ după ce aŭ făcut pe Americanĭ să plătească foarte scump cucerirea.

Respinşĭ cu încetul de civilizaţiunea năvălitoare- Siuşiĭ aŭ fost grămădiţĭ în fine, în ultimele lor rezerve.

Aceste rezerve, cum se numesc în Statele Unite, consistă în întinderĭ marĭ de pămênt unde indieniĭ sunt cantonaţĭ şi pot în voia lor a se deda la agricultură şi la vînătoare. In centrul rezerveĭ e un mic fort care serveşte de adăpost agentuluĭ guvernuluĭ însărcinat a distribui ţindienilor, la epoce hotărîte, haine, coverturĭ, unelte, seminţe etc., şi, în caz de foamete, merinde. Aceste diferite objecte sunt înmagazinate în fort, care e o construcţie primitivă de trunchiurĭ de copacĭ şi de pămênt şi care serveşte şi ca loc de ap ovizionare şi de reunire a trupelor ce supraveghiază ţinuturile.

Indieniĭ *Utes*, din tribul Siuşilor, ocupaŭ una din aceste rezerve pe cursul de sus al fluviuluĭ Misuri, departe de orĭ-ce centru de civilizaţie şi de orĭ-ce cale ferată. De mult timp utesiĭ dădeaŭ semne de nemulţumire, plângându-se că nu primeaŭ merindele şi hainele la carĭ aveaŭ drept după tractate. O rĕsvrătire părea neevitabilă şi agentul din fort a expediat în secret o cerere de ajutor la postul militar cel maĭ apropiat, adică la o distanţă de 200 kilometri. După două zile de la trimiterea cereriĭ, indieniĭ năvăliră în fort, omorîră pe agent şi pe membriĭ familieĭ luĭ precum şi pe toţĭ ceĭ l'alţĭ albĭ carĭ maĭ eraŭ acolo.

Scrisoarea prin care se cerea ajutor de la postul militar fusese trimisă printr'un om de o rară energie, numit Rankin, acesta sosi cu ajutoarele, compuse din treĭ escadroane de cavalerie şi 25 de care marĭ încărcate cu muniţiĭ şi merinde.

Indieniĭ aşteptaŭ această coloană la defileul foarte îngust de la Rîul Alb şi când întreaga coloană era angajată în defileŭ, dînşiĭ împuşcară animalele carĭ trăgeaŭ primele care, aşa că acestea rĕmaseră în loc, închizînd eşirea; dînşiĭ împuşcară apoĭ caiĭ şi catâriĭ ultimelor care şi în chipul acesta expediţiunea era închisă în mijlocul defileuluĭ.

Stând pitiţĭ pe înălţimile stâncelor indieniĭ împuşcaŭ oameniĭ şi animalele carĭ se încercaŭ să urce coasta spre a trece baricada.

Intr'o luptă pe care maiorul Thornburgh o întreprinse cu oameniĭ sĕĭ pentru a'ĭ deschide drumul, dînsul căzu ucis. Comanda expediţieĭ fu luată de locotenentul Price însă oamenii vĕzîndu se închişĭ de toate părţile, decimaţĭ de gloanţele indienilor, perdură tot curajul.

Din ordinul locotenentuluĭ Price, soldaţiĭ carĭ maĭ remăseseră în viaţă se strecurară sub care, le desfundară, scoaseră din ele târnăcoape, merinde şi muniţiĭ şi, după sfatul luĭ Rankin, a căruĭ experienţă dădea tuturor încredere, se apucară de săpat gropĭ în carĭ se adăpostiră şi în carĭ scoborîră şi butoiaşele cu praf a căror explozie ar fi desĕvîrşit catastrofa.

Ast-fel dînşiĭ eraŭ adăpostiţĭ de gloanţele indienilor, aveaŭ merinde, însă le lipsia apa şi apoĭ marele numĕr de cadavre ce'ĭ înconjuraŭ începuseră a se descompune şi eraŭ sfîşietoare ţipetele şi gemetele rĕniţilor, oamenĭ şi animale.

Situaţiunea aceasta nu se putea mult timp suferi.

Rankin se oferi să treacă prin marea primejdie d'a eşi noaptea din defileŭ, d'a fura un cal al Siuşilor şi a se duce după ajutoare. Intreprinderea aceasta era dintre cele maĭ temerare, însă Rankin o execută cu un succes deplin.

La miezul nopţeĭ eşi din groapa sa şi tîrîndu-se ca un şearpe pe pămênt, isbuti să iasă din defileŭ. Când ajunse în largul câmpuluĭ, fură unul din caiĭ Siuşilor, îl încălecă şi o croi de fugă (vezĭ ilustraţia) In 24 de ore făcu 180 de kilometri şi după două zile sosi cu ajutoare. Siuşiĭ fură bătuţĭ şi alungaţĭ; cavaleriştiĭ scăpară de la o moarte groaznică pricinuită de lipsa apeĭ.

Rankin, prin multe fapte d'astea, de curaj, în rĕzboaele americanilor cu indieniĭ, este omul cel maĭ popular în Statele Unite.

Ch. de Varigny.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. IV

Cum s'aŭ schimbat vremurile. Noĭ ne-am simţi fericiţĭ să ajungem până nu ni se isprăvesc provisiile, la uscat, la acelaşĭ uscat unde Payer, după părerea luĭ, era să moară de foame cu siguranţă, dacă ar fi trebuit să rămână acolo şi n'ar fi găsit vaporul «Tegetthoff». Dar el nu rătăcise două lunĭ şi jumătate pe ghieţurĭ între 83° şi 86° fără a întâlni nicĭ o fiinţă vie.

Erĭ dimineaţă tocmaĭ când voiam să plecăm, am auzit de o dată ţipătul unor păsĕrĭ de mare. Treceaŭ înainte, şi două ajunseră chiar deasupra capetelor noastre. Voiam să trag, dar nu mi s'a părut vrednică o ast-fel de pasĕre, de cheltuiala unuĭ cartuş. Imediat a dispărut. Peste puţin le-am auzit iar.

Nu e lucru ciudat? Toată noaptea soarele a fost pe cer şi era aşa de cald şi de luminos de tot timpul am visat numaĭ de vară şi de verdeaţă; dar cum m'am sculat la 9 jum. cerul s'a înorat, şi a început iar să ningă. Asta se repetă în fie care zi.

Să fie oare că soarele vrea să ne dea de veste ca să stăm aci şi să aşteptăm topirea ghieţeĭ, ca să ne cruţăm osteneala de a ne căuta un drum prin harababura crăpăturilor? Mĕ tem într'adevĕr că aşa va trebui să facem şi că ceĭ de acasă vor trebui să maĭ aştepte încă un an după noĭ.

Duminecă, 2 Iunie. – Aŭ sosit şi Rusaliile. Nu mi aşĭ fi închipuit ca să ne găsim şi acum tot pe ghiaţă. Dar soarta nu cunoaşte milă, şi nu se poate schimba.

Crepătura care ne a ţinut în loc ierĭ, nu s'a închis ci s'a deschis şi maĭ tare, aşa că spre vest de noĭ s'a format un loc mare în mijlocul căruia stăm pe o banchiză fără a vedea vre un mijloc de trecere la cel-l'alt ţĕrm, pe uscat.

In sfîrşit a sosit împrejurarea de care ne temeam atât de des.

Trebue să ne punem pe lucru şi să reparăm caicurile. Ne adăpostim decĭ indărătul uneĭ marĭ coline, aşa că vîntul nu ne atinge.

Luarăm jos îmbrăcămintea caicelor, şi o duserăm în cort. Acest lucru fu uşor de făcut. Apoĭ petrecurăm o seară plăcută de Rusaliĭ în cortul nostru.

In curînd aparatul de fiert începu să sfîrîe, şi mâncarăm ca în tot d'a una cu mare poftă. Popasurile acestea din drum ne fac foarte mare plăcere.

In curînd îmbrăcămintea caicelor fu cîrpită; afară de aceasta trebuirăm să reparăm în multe părţĭ şi cheletul lor, un lucru nu tocmaĭ uşor de făcut.

Când reparaţiile vor fi gata, şi caicurile îmbrăcate la loc, vom fi iarăşĭ gata să plecăm şi să preîntimpinăm toate piedicile, fie crăpăturĭ, lacurĭ, saŭ chiar marea deschisă.

Vom pleca în adevĕr cu sentimentul siguranţeĭ. Nu ne vom maĭ teme să nu dăm peste crăpăturĭ imprac-

ticabile. Nu pot să'mĭ maĭ închipuesc acum ce ar maĭ putea să ne oprească să ajungem în curînd la uscat.

Este însă un lucru neplăcut în toate asestea, că trebue să ne despărţim de câiniĭ carĭ ne-aŭ maĭ rĕmas. Asearâ s'aŭ împărţit porţiile pentru câinĭ; cel din urmă jertfit a fost «Klaperschlangen». Maĭ sunt şease, pe carĭ am maĭ putea să'ĭ păstrăm şi patru zile, cum cred.

Rusaliile! Este ceva cald şi plăcut în acest cuvînt. Ne vine greŭ când ne gândim ce frumos este acum acasă, pe când noĭ trebue să ne bălăbănim prin ghiaţă şi zăpezĭ. Ce ne foloseşte însă tot dorul?

Mica Liv se va duce azĭ la bunica eĭ. Poate tocmaĭ în acest moment îĭ daŭ haina cea nouă. Eĭ da, va veni vremea când voĭ fi şi eŭ de faţă. Dar când? De-o cam-dată să continuăm cu pregătirea caicelor.

In zilele următoare am lucrat cu mare zel. De-abia ne lăsam vreme pentru mâncare. Une orĭ lucram câte 12 ore în şir, şi după o scurtă întrerupere, alte 12 ore. Cu toate acestea a ţinut destul de mult, până am isprăvit cu acest lucru. In schimb însă după atâta lucru conştiincios avurăm satisfacţia că caicurile noastre eraŭ solide şi în stare a suporta chiar şi furtunĭ. Pe de altă parte ne ziceam că mergĕnd maĭ repede acum cu caicele ne vom despăgubi de timpul perdut.

Marţĭ la 4 Iunie scriam în ziarul meŭ:

«Mi se pare că nu va maĭ dura mult până vom ajunge la apă deschisă. Ghiaţa e aci atât de subţire şi sfărîmată, şi vremea e caldă. Erĭ a fost —$1^1/_2$° C. Şi ninsoarea ce cădea era amestecată cu stropĭ de ploae. Umezeala ne-a pătruns cortul. Toată ziua a fost o vreme mizerabilă In această privinţă însă suntem obicĭnuiţĭ. In timpul din urmă am avut vreme şi maĭ urîtă de cât asta.

«Astă zĭ însă vremea frumoasă, cerul e limpede şi albastru; soarele s'a ridicat drept d'asupra colineĭ noastre şi ne pătrunde în cort.

Ceea ce ne bucură maĭ mult e că am scăpat de umezeală, duşmanul nostru cel maĭ mare.

«Astă-zĭ pentru întâia oară de când venim am întărit porţiile pentru dejun; 50 de grame unt şi 200 grame pesmeţĭ. Până acum mâncasem cât ne trebuise, fără socoteală. Cu toate aceste nu consumasem maĭ mult de cât hotărîsem de la început, şi anume: pe zi câte un kilogram de proviziĭ în total. Acum însă trebuirăm să ne reducem porţiile zilnice şi trebue să ne ţinem de mĕsură, ca să fim sigurĭ că ne vor ajunge proviziile. De aceea înainte de a pleca maĭ departe, vreaŭ să fac un inventariŭ despre tot ceea ce maĭ posedăm.

«Vremea bună a fost de scurtă durată, soarele a dispărut iar, cerul e înorat şi a început să ningă.

Mercurĭ 5 Iunie.—Suntem tot în acelaş loc. Sperăm însă că nu va ţine mult până vom fi în stare să ne continuăm drumul. Erĭ cât va timp vremea fusese atât de frumoasă, în cât ne puturăm continua lucrul afară în soare.

Erĭ am împuşcat primul vînat, anume o pasĕre de mare, ce trecea pe d'asupra cortuluĭ nostru. Eraŭ maĭ multe păsĕrĭ de aceste pe aci. Erĭ am vĕzut patru, dar la o depărtare mare. Le-am urmărit, dar am stricat un cartuş în zadar, n'am nimerit. Aceasta nu trebue să se maĭ întâmple. Dacă ne am fi dat osteneala, am fi putut împuşca maĭ multe, dar e vînat prea mărunt şi e încă prea de timpuriŭ ca să ne risipim muniţia.

In lac am vĕzut o focă. Iohansen a observat şi el una şi amêndoĭ am vĕzut şi am auzit narvalĭ.

E viaţă destulă aci, şi dacă caicurile ar fi gata, şi am putea să plecăm pe apă, nu mĕ îndoesc că am avea destulă pradă. Acum însă n'avem încă nevoe. Pentru moment avem destule proviziĭ, şi e maĭ bine să ne folosim întâĭ de cea ce avem.

Din cauza câinilor, fireşte, ar fi bine să putem împuşca, un vînat maĭ mare, ca să nu maĭ fim nevoiţĭ să ucidem dintr'înşiĭ înainte de a ne termina drumul cu săniĭ şi a ne folosi exclusiv de caice.

Din Klaperschlangen am avut 25 de porţiĭ, adică patru zile, pe seama ce lor-l'alţĭ câinĭ. Uciderea câinilor este acum cu totul în sarcina luĭ Iohansen, care a dobândit o mare dexteritate în această operaţie. Cu o singură lovitură de cuţit omoară animalul înainte de a putea să scoaţă un singur lătrat. Cu ajutorul cuţituluĭ şi a uneĭ săcuricĭ, împarte apoĭ în câte-va minute porţiile, cum am maĭ spus lăsâm pielea şi pĕrul pe câinĭ. Ce maĭ rĕmâne din aceste porţiĭ, este numaĭ câte niţel pĕr, icĭ şi colo pe ghiaţă, saŭ câte o căpăţînă roasă pe jumĕtate.

Animalele sunt acum foarte flămânde. Erĭ unul din câinĭ a mâncat o curea de piele de ren de la o patină. Rĕposata Kvik mâncase o dată hamurile eĭ de pânză de corabie, şi nu sunt sigur dacă şi ceĭ l'alţĭ câinĭ nu se vor fi ospătat din când în când cu câte o bucată de ast-fel de pânză.

Am socotit tocmaĭ acum longitudinea noastră, după o observaţie pe care am făcut-o ierĭ cu teodolitul.

Am găsit 61°,16',5 est, iar latitudinea 82°17',8. Nu pot înţelege că tot nu vedem încă pămênt. Singura explicaţie posibilă este că suntem maĭ departe spre est de cât credem şi că uscatul în această direcţiune se întinde spre sud.

Acum însă sunt sigur că nu maĭ avem mult de mers. Adineaorĭ a trecut d'asupra noastră o pasĕre, şi despre care Iohansen crede că este o pasĕre de uscat.

Jouĭ 6 Iunie.—Tot pe acelaşĭ petic de loc. Acum n'am altă dorinţă maĭ mare de cât să ne putem vedea odată pe apă deschisă. Ar fi o altă viaţă. Am fi scăpaţĭ de aceste gheţurĭ şi crăpăturĭ, de munca penibilă cu săniile, de greutăţile nesfîrşite cu câiniĭ... Dar poate avem încă să ne luptăm cu multe greutăţĭ înainte de ajunge la această ţintă.

Erĭ am terminat în sfîrşit cu reparare scheletelor ambelor caice. Astă zĭ avem să maĭ examinăm odată toată lucrarea înainte de a întinde îmbrăcămintea peste caice.

Mâine seară sperăm că vom putea pleca.

Reparaţia aceasta ne-a costat foarte multă sfoară. Din treĭ ghemurĭ marĭ nu maĭ avem nicĭ unul întreg. Poate ne va fi de lipsă la pescuit saŭ altceva.

Proviziile noastre încep să dispară; ierĭ am cântărit untul şi am găsit că nu maĭ avem de cât 2 kilograme 300 gr Dacă vom socoti câte 50 de gr. pe zi de om, vom avea de ajuns pentru alte 23 de zile. In vremea asta însă trebue să ajungem în alte regiunĭ de cât aceasta.

Astă-ĭ zpentru întâia oară am putut nota o temperatură peste zero, şi anume $+$ 0, 2°C. Zapada ce cade este moale de tot şi sloiurile picură. Nu va maĭ dura de acum mult până vom avea apă pe banchiză Asearâ a plouat cum se cade; la început o ploae măruntă, apoĭ picăturĭ marĭ şi grele. Ne am refugiat în cort ca să nu ne ude, dar în sfîrşit era ploae, ploae! Aceste picăturĭ pîrîind d'asupra cortuluĭ nostru, ne dedeaŭ senzaţie de vară.

In ce priveşte mersul nostru înainte, ploaia probabil ar avea un efect dacă ar urma iar îngheţ. Dacă va ţine însă tot aşa ca acum, nu ştiŭ cum o să putem ieşi de prin toate aceste coline. Să sperăm însă că nu vom avea maĭ multă ploae de cât câtă va fi necesară ca să topească zăpada şi să ne prezinte ghiaţă lucie.

Sâmbătă 8 Iunie.—Am terminat şi am probat în sfîrşit ierĭ caicele după ce de alaltă ierĭ şi până ierĭ seara am stat neîntrerupt la lucru. Cum se vede avem încă destulă forţă şi elasticitate. Ne simţim sănătoşĭ şi în putere, nicĭ urmă de scorbut, mâncăm cu poftă şi dormim bine.

In sfîrşit astă zĭ avem de gând să plecăm după ce am stat o săptĕmână întreagă pe loc.

Erĭ a început vêntul de sud-est şi azĭ bate şi maĭ tare, judecând după şueratul de peste coline.

Erĭ s'aŭ închis toate crăpăturile

prin prejur, aşa că nu vedem de cât foarte puţină apă deschisă. Aceasta de sigur tot din cauza vêntuluĭ. Dacă are de gând să închidă toate crăpăturile în drumul nostru, cu atât maĭ bine; sufle înainte.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

CAMILLE DEBANS

Aventurierul fără de voie

Când într'adevĕr, o nenorocire mare se abate asupra noastră, se pare că nemiloasa soartă, va trebui să suspende în tot universul mersul împrejurărilor şi al timpuluĭ. Şi cum nu se poate întâmpla aşa ceva, fuga timpuluĭ e dureroasă pentru ceĭ care sufer, precum şi neschimbarea vieţeĭ obişnuite din jurul nostru.

Fu ca o descoperire în domeniul psichologic.

Trebui cu toate acestea să se resemneze. Nevoia de a găsi un adăpost îl ocupa şi'ĭ aduse acea distracţie silită, fără de care poate aĭ muri, şi care în asemenea cazurĭ e un leac împotriva desperăreĭ.

Rĕspândind ceva parale în dreapta şi în stânga, câţĭ-va oamenĭ se însărcinară să umble prin împrejurimĭ, de cu zorĭ, dar cea maĭ mare parte se întoarseră, fără a aduce vr'o veste. Trebuiră să aştepte ziarele şi ele nu conţineaŭ anunciul aşteptat.

In schimb, conţineaŭ explozia cu toate amănuntele sale. Tot ceea ce redactoriĭ däduse la tipar relativ la această explozie era de o exactitate uimitoare. De la căderea în Misisipi, până la dispariţia vaporuluĭ, în care eraŭ ceĭ patru oamenĭ cu pielea colorată, nimic nu lipsea, nicĭ căutările zadarnice ale bărbatuluĭ. Aşa că redactorul, care ştia tot, rămânea mut asupra singuruluĭ punct, care ar fi mulţumit pe Claude.

Şi înc'odată întrebarea asta: «Ce să facem?» se punea fără vre'o soluţie putincioasă. Articolul din *New-Orleans Times* se isprăvea prin aceste liniĭ:

«Incurcala d-luĭ Michou este, după cum se vede, din cele maĭ marĭ. Nu'ĭ va rĕmânea, de sigur, de cât să se ducă la unchiul sĕŭ, d. Arsene Martin, la Willl's Point, şi acesta din urmă, pe care toată lumea îl ştie cât e de energic şi întreprinzĕtor, îl va ajuta negreşit, şi regăsească d-na dispărută, orĭ-că ar fi vie saŭ moartă.»

— Moartă saŭ vie! repetă Claude înspăimântat.

Desperarea luĭ, şi mâhnirea ne-maĭ pomenită, impresionaŭ pe toţĭ ceĭ care eraŭ de faţa. Dar ce bun să se maĭ tînguiască! Trebuia să se pue pe lucru. Ceea ce Bubu spuse cu o blândeţă drăguţă, arăta la negrişorul acesta un suflet delicat şi hotărît.

— Ziarul are dreptate, d-le Michou, haidem la mister.

Martin, va şti el cum să se ia, ca să 'şĭ găsească nepoata.

— Cine ştie, zise stăpânul caseĭ la care trăsese Michou, cine ştie dacă nevasta d-tale, deşteptată, n'a închiriat o trăsură, ca să se transpoarte la unchiul sĕŭ la Wills-Point, singurul loc unde putea gândi că vĕ veţĭ duce.

— Poate chiar că a scris d-luĭ Martin, dacă n'a putut să se ducă la el, adăogă Bubu, mândru că şi a putut găsi un argument împăciuitor.

In acea clipă, unul din oameniĭ plecaţĭ după veştĭ, veni să spue că s'a regăsit părăsită barca oamenilor cu pielea colorată. Fusese părăsită în tufişurĭ, la douĭ kilometri de acolo.

Nu maĭ era dar de nădăjduit că vor găsi pe Sofia.

Toate bănuelile eraŭ cu putinţă, cele maĭ mângăetoare poate maĭ mult de cât cele-l'alte.

Dar era de trebuinţă să ia o hotărîre.

Ca în ajun, ca în toate zilele, douĕ vapoare cu aburĭ, plecate din Noul-Orleans, trebuiaŭ să treacă. Popasul lor era la vr'o douĕ-spre-zece kilometre de acolo. Claude dădu drumul bărceĭ. Luă o trăsură şi se duse la cheiŭ.

Printr'un fenomen curios, nu încercă nicĭ o respingere a'şĭ încredinţa din noŭ viaţa acestor oamenĭ, aşa de puţin cu grijă de viaţa călĕtorilor.

Durerea îĭ adormea preocupările de care era muncit mereŭ în timpurile obicînuite.

Se sui dar pe vapor, se scoborî la Heatfied; apoĭ întrebând de locuinţa luĭ Arséne Martin, se duse acolo pe jos, urmat tot de Bubu, a căruĭ limbuţie rĕmânea fără de ecoŭ.

In clipa când ceĭ doĭ călĕtorĭ puneaŭ piciorul pe cea dintĕĭ treaptă de pe peronul Wills-Point, un bătrîn înalt ca un Ercule cu faţa rasă cu îngrijire, afară de o lungă bărbiţă căruntă, eşi din casă şi veni înaintea luĭ Claude, cu grabă. Cel dintĕĭ cuvênt al unchiuluĭ, că el era, fu:

— Sofia?

— Nu'ĭ la d-voastră?

— Nu. Ştiŭ de prin ziare, cele ce s'aŭ petrecut. Nimic maĭ mult. N'aĭ găsit'o?

Claude făcu o mişcare de descurajare adîncă şi lăsă să'ĭ curgă lacrămile, carĭ îĭ umpleaŭ ochiĭ.

— Haide, haide, reluă unchiul. Fiĭ bărbat, te rog. De alt-mintrelea, nu'ĭ nicĭ o raţiune să plângĭ fără să ştiĭ de ce.

— Dar unchiule.

— Da, ştiŭ, întêmplarea e nemiloasă, maĭ cu seamă pentru un parizian plin de ideile din Europa.

— Ce ideĭ din Europa. Dar găseştĭ că nu'ĭ nimic tot ceea ce s'a întâmplat? strigă Michou, care se mânia.

— N'am spus asta. Dar intră în casă, să nu începem a ne da bună ziua printr'o ceartă. Eştĭ, înţeleg bine, într'o stare jalnică de nervoasă. Iată, staţĭ pe fotoliul acela, căutaţĭ de vă liniştiţĭ şi să vorbim cu sânge rece. Acesta e singurul mijloc de a regăsi pe mica Sofia

Claude, care fusese introdus într'un salon mare mobilat cu tot ce trebuia, elegant chiar, ceea ce nu'ĭ tot una. Claude se aşeză mecaniceşte şi zise:

— Ce credeţĭ că trebue să facem?

— Inainte de a'ţĭ rĕspunde, reluă Martin, a căruĭ figură de Yankeu impunea nepotuluĭ-sĕŭ, vreaŭ să ştiŭ cum s'a făcut că nu eraţĭ pe acelaş vapor, Sofia cu d-ta.

Claude era cât pe aci să spue prosteşte tot adevĕrul, dar resimţi o oare-care ruşine să arate pentru ce simţimînt de lăcomie de banĭ, vroise să oprească pe nevastă sa de a veni. Cu toată durerea simţi necuviinţa de a mărturisi ceĭ 160 de miĭ de francĭ, carĭ eraŭ pricina tutulor celor întâmplate.

— N'am făcut împreună călĕtoria zise el. Am avut între noĭ o mică ceartă, şi mĕ prefăcusem că o las singură. Dar când am ajuns la Havre, «Normandia» apucase pe mare. Atuncĭ m'am imbarcat la Duelnstowno. Vaporul meŭ a fost întârziat de gheţurĭ plutitoare, şi la New-York Sofia luase deja trenul.

Crezînd că o găsesc la d-voastră nu m'am maĭ îngrijit de dînsa până la Noul Orleans.

Pe de altă parte Sofia nu se aştepta, să alerg după ea.

Pe când ea pleca pe «Jacksonn» eŭ 'mĭ luasem locul pe «Lafayette», ştiĭ restul.

— Da, da, articulă unchiul gânditor.

— Ah! reluă Claude, căzînd iar la disperare, aveam foarte multă dreptate să 'mĭ fie teamă de această călătorie... nu pentru mine, doamne,

adăogă el, vrînd s'o dreagă, dar instinctul meŭ îmĭ spunea că are să se întample ceva.

— Băete, înc'odată, nu te teme, că are să ţi se întâmple ceva.

— Cum? întrerupse Michou, aproape indignat de sângele rece, cu care vorbea Arsène Martin.

— Eĭ, de sigur, se va găsi mica Sofia, dacă ea e aceea care a fost scoasă din apă.

In ţara asta am vĕzut noĭ altele maĭ bune.

— Ah! făcu Claude, zăpăcit.

— Maĭ întêĭ, drăguţul meŭ, ceea ce trebue să sperĭ maĭ întêĭ de toate şi ceea ce 'ĭ maĭ probabil, e că Sofia va citi ziarul, cum l'am citit şi eŭ, şi are să ne scrie saŭ să ne trimeată vre-o telegramă, ca să ne liniştească.

— Bine! rĕspunse Claude, dar a putut să citească de azĭ dimineaţă, fiind că ştia englezeşte, şi n'a trimis încă nicĭ o ştire.

— Foarte bine. Asta nu probează nimic încă.

— De ce, unchiule?

— Pentru că Sofia după o asemenea zdruncineală, poate foarte suferindă, nu e în stare să citească saŭ să scrie.

— Atuncĭ cum avem să aflăm?

— Vom aştepta. America, reluă Martin, şi maĭ cu seamă Luiziana, sunt ţerĭ civilisate, orĭ ce s'ar spune pe bulevardul Gand, saŭ în strada Coquenard.

Unchiul Martin vorbia tot de numirele vechĭ.

«Iţĭ închipuĭ că oamenii la care a fost dusă citesc foile publice, saŭ când ea nu poate, aceia vor scri la ziar?

— Atuncĭ, ce părere aĭ?

— Să aştepţĭ până mânĭ diminéţă. Am să telefonez unuĭ prieten din Noul Orlean, să mĕ înştiinţeze telegrafic, de ce se maĭ scrie prin ziare despre Sofia, îndată ce vor apărea.

— Ce noapte am să maĭ trec! suspină bietul Michou.

— Ş'apoĭ, dragă nepoate, încredinţează-te de un lucru, şi anume, dacă ţin la Sofia ast-fel de cum o iubeştĭ tu, şi eŭ o iubesc tot atât. Deosebirea între noĭ, e că simţimintele mele nu fac explozie.

— Asta se vede, gândi Claude, care înţelegea rĕŭ flegma americană a unchiuluĭ sĕŭ.

— Dar, urmă omuleţul, aĭ să vezĭ că îĭ sunt devotat maĭ mult de cât orĭ cine, dacă împrejurările ne silesc a lucra cu tărie. Până atuncĭ, găsesc că te disperezĭ de timpuriŭ, şi că în tot cazul va fi timp de gemut, după ce veĭ avea o dovadă sigură de nenorocirea d-tale. Iată căĭ noapte. Aide să mâncăm.

— Oh! nu mi-e foame.

— Cu putinţă, gândiţi vĕ însă că trupul omuluĭ e un fel de maşină cu aburĭ căruia stomacul e focarul, şi care pentru a funcţiona, are nevoe de combustibil; dacă vreĭ să fiĭ destul de puternic, ca să poţĭ suferi oboselele, la care veĭ fi chemat poate de mânĭ, trebue să mănâncĭ; pe mine asta mĕ înebuneşte, cu toate astea mănânc, mĕ resemnez. Chiar sub acest raport îmĭ fac datoria desĕvîrşită, şi poate pentru asta am înlăturat zbârciturile..

— Nu numaĭ înlăturat, unchiule, dar...

— Da, da, sunt un ştrengar pentru vîrstă, şi voinicia la trup ca şi la minte, toate astea le datoresc uneĭ hrane regulate şi raţionată Incă o dată, aide să mâncăm, şi crede-mĕ nu te lăsa învins. Totul se va regula. E legea omenească aşa

In timpul meseĭ, Arsene Martin vorbi de Sofia, se informă de caracterul sĕŭ, făcu pe Claude să vorbească şi isbuti săĭ distreze puţin, chiar îĭ insuflă o mare încredere în viitorul de a doua zi, aşa că bietul băiat se sculă de la masă maĭ împuternicit.

Când plecară din sofragerie Arsène apucă la braţ pe nepotul sĕŭ şi cu aerul cel maĭ natural din lume:

«După ce vom regăsi pe Sofia, am să vĕ spun o veste foarte însemnată prezenţa eĭ şi a d-tale vor fi tocmaĭ la timp pentru o ceremonie, care are să aibă loc peste vre-o câte-va zile, numaĭ dacă împrejurărĭ neaşteptate nu vor opri o.

— De ce e vorba? întrebă Claude pe tonul uneĭ politeţe nepăsătoare...

— Aĭ să ştiĭ asta. Nu-ĭ de loc momentul ca săţĭ spun acum. Să aşteptăm sosirea neveteĭ d-tale.

IV

A doua zi dimineaţă, pe la opt ore şi jumĕtate, unchiul Martin primi din Noul Orleans depeşa, pe care o aştepta.

Citind o, încruntă din sprîncene. Ingrijat crezu că totul e pierdut, şi strigă:

— A murit! nu'ĭ aşa?

— Nu, rĕspunse bĕtrânul, numaĭ că ia o întorsătură uricioasă.

— Nu te înţeleg.

— Dragul meŭ, cred că eştĭ bar bat. Caută de priveşte lucrurile cu sânge rece. In America nu prea ştiŭ să facă atâtea ocolurĭ ca în Europa, ca să se spue o veste rea.

Claude, tremurând, îl asigură că va şti să fie tare împotriva cruzimilor destinuluĭ.

«Cu atât maĭ bine, făcu Arsène. Imĭ place să te aud vorbind ast-fel. Şi cum o să avem de luat hotărîrĭ fără a pierde vremea, am să vĕ citesc îndată telegrama asta, saŭ maĭ bine citeşte o d ta. E în franţuzeşte.

«Arsène Martin, Heatfield, 7 ore.

«Ziarele pretind d-na Michou răpită de şease negri. Aceştia nu se vor învoi de a o înapoia bărbatuluĭ sĕŭ saŭ chiar d voastră de cât pentru 50,000 de dolarĭ. Poliţia neştiind locul de retragere al bandiţilor, se pune în mişcare orĭ şi cum. Nu prea se are încredere în acţiunea eĭ. Fiecare crede, că dacă veţĭ face cunoscut prin ziare că veţĭ plăti, afacerea va lua sfîrşit degrabă. Dacă va fi nevoie, vĕ voiŭ trimite o altă telegramă astă-zĭ».

Semnat: Graveson.

Citirea asta cufundă pe Claude într'o zăpăceală nespusă! Ce! nevastă-sa sechestrată?

Ca şi bandiţiĭ din Anatolia, ceĭ din Luiziana cereaŭ o rĕscumpĕrare mare. Şi unchiul Martin numea asta o ţară civilizată! Scos din fire, Michou isbucni în imprecauţiunĭ furioase, ţipă, înjură, până ce în urmă căzu într'o turbare ast-fel că unchiul tăcut, găsi că 'ĭ de folos să nu 'l întrerupă. Când îl vĕzu căzênd, învins pe un fotoliŭ, ascunzêndu'şĭ figura în mâinĭ şi dând strigăte nearticulate, începu vorba:

— Nu mĕ aşteptam să primeştĭ lucrurile cu linişte, zise el, dar acum ne maĭ trebue să fie vorba de o tânguire. Trebue să lucrăm, şi încă energic. Caută de te linişteşte şi de a privi împrejurările cu toată libertatea de spirit. Dacă vreţĭ, o să ne ducem la Noul Orleans fără de o clipă de întarziere. Vaporul trece pe la Heatfield pe la 10 ore; o să 'l luăm. Cât despre purtarea pe care trebue s'o avem, va fi dictată de împrejurărĭ şi maĭ cu seamă de aceea ce vom maĭ afla în oraş.

— Iaŭ şi pe Bubu, zise Claude.

— La ce folos? întrebă Martin.

— E foarte deştept şi devotat. Fără de el poate n'aşĭ fi ajuns aicĭ, şi Sofia n'ar maĭ putea spera să scape.

— Dacă n'aĭ fi fost aicĭ, ceea ce te despereează, n'ar fi avut loc. Când aŭ aflat cu ce înfocare conjugală alergĭ după nevasta d tale, negriĭ aŭ hotărît să exploateze întêmplarea, care a făcut să le cadă Sofia în mână. Alergatul după eĭ, toate deslușirile date de d-ta, aŭ ştiut tot, până şi că eŭ sunt unchiul d-tale; şi calculând averea d tale după a mea, nu vor lăsa probabil această afacere, de bună voe, cel puţin.

— Cincĭ zecĭ de miĭ de dolarĭ, articulă Michou, asta face cel puţin 250.000 de fr.

— Peuh! suflă Arsène Martin, ce maĭ lucru! Dar nu vroiŭ să se spună că am cedat ultimatumuluĭ acestor brute.

— Şi pe ce te bizuĭ? Ah! lasă că ştiŭ! ar să le de poliţia de urmă îndată.

— Poliţia! Dacă ne lăsăm numa în nădejdea eĭ să găsească pe Sofia poţĭ să 'ţĭ comanzĭ doliul.

— Atuncĭ ?... întrebă Claude.

— Vom vedea ce e de făcut după împrejurărĭ. Răpitoriĭ nepoateĭ mele trebue să se fi ascuns la Noul Orleans. Acolo trebue să căutăm maĭ întéĭ. Dacă vreĭ să ieĭ pe Bubu, nu mĕ împotrivesc.

Arsène Martin, Claude şi negrişorul se îndreptaŭ peste un sfert de oră spre imbarcaderul Heathfield. Şi pe când mergeaŭ tăcuţĭ, Michou îşĭ aduse aminte, fără de voe, de dispreţul acela cu care unchiul vorbea de cele 250.000 de fr.

— Trebue să fie bogat, îşĭ zicea el, fără ca durerea să 'ĭ maĭ înceteze.

Şi cum mintea lucrează înainte, o gândire neaşteptată îĭ trecu brusc prin creerĭ.

— Dacă o fi murit! N'am să maĭ fiŭ de cât un străin pentru unchiu. Şi averea aceea care trebue să fie nemĕsurată, n'are să mi o lase mie. Atuncĭ am făcut două miĭ de leghe şi maĭ bine pe socoteala mea pentru... Oh! ce nebunie ciudată şi aceea a călĕtoriilor!...

Inţelegĭ bine, cititor, că aceste ideĭ treceaŭ prin mintea luĭ Claude, fără ca să 'şĭ dea bine seamă. Nimenĭ nu e stăpân pe împrejurările neprevĕzute carĭ aduc impresiunĭ neaşteptate. Ce zic? Cred chiar că Michou îşĭ imputa amarnic nişte gândurĭ aşa de puţin la locul lor ca acestea, când unchiul îl smulse din visarea luĭ spunêndu'ĭ:

— Grăbeşte, grăbeşte, Claude. Uite că vaporul pleacă!

Era tocmaĭ vremea. Abea puseră piciorul pe punte, că şi porniră. Şi, cum de astă dată îĭ împingea curentul, debarcară la Noul Orleans pe la 5 ore, avênd încă o seară ca să se informeze şi să 'şĭ ia dispoziţiunile.

La biuroul ziaruluĭ «New Orleans Times», în cele l'alte redacţiĭ, la d Graveson, prietenul luĭ Arsène Martin, pretutindenĭ unde căutară ştirĭ, starea li se arăta ca foarte de plâns. De sigur că Sofia căzuse în mâinile uneĭ bande bine organizate, care deja exploatase Baltimor, Charletown, unde nu le isbutise o încercare şi care nu va înapoia pe Sofia moartă saŭ vie, de cât în schimbul monedelor sunătoare. Nu maĭ era niciĭ o îndoială asupra acestuĭ punct. Un anunţ foarte categoric adresat de-adreptul luĭ «Mister» Arsène Martin la Hills Point, nu maĭ lăsaŭ nicĭ o iluzie.

— Dar cel puţin trăeşte? se întreba Claude la fie-ce clipă, ca şi cum ceĭ-l'alţĭ ar fi ştiut tainele banditilor...

— E probabil, 'i se rĕspundea pretutindenĭ.

Arsène Martin, fără 'şĭ iasă din apucăturile sale corecte şi nepăsătoarea luĭ aparentă, începea a se înfuria bine. Din când în când borborosea câte un «al draculuĭ» plin de ameninţărĭ.

— Canaliile naibeĭ! repeta pe de altă parte Bubu în cele două limbĭ, carĭ 'ĭ eraŭ familiare.

Cât despre Claude exasperaţia luĭ ajungea la culme. Impins de sentimente foarte amestecate, în care domnea o oare care supĕrare, şi cu părerĭ de rĕŭ de un ordin rudelnic nu tocmaĭ laudabile, nu se gândea de cât să regăsească pe nevasta sa, saŭ s'o rĕzbune.

— Da, s'o rĕsbun! zise el, de odată cu un glas vibrător...

— N'aveţĭ teamă, Claude, adăogă unchiul strîngând din dinţĭ. Vînaturile astea de spânzurătoare vor afla eĭ din ce stofă sunt şi'mĭ vor da pe mica Sofia, fără să capete un dolar. Maĭ bine voiŭ cheltui o sută de miĭ de francĭ, de cât să le plătesc lor infama asta de rescumpărare. Nu mĕ cunosc încă.

Michou se uită cu o privire de recunoştiinţă şi de admiraţie la unchiul sĕŭ şi'ĭ strînse mâna în tăcere, spunându'ĭ: «Mulţumesc».

— Veniţĭ, reluă Arsène, care trebue să fi fost foarte mînios, ca să se exprime cu aşa de puţină măsură, împotriva obiceiuluĭ sĕŭ Am acĭ un apartament, care îmĭ serveşte de popas. Acolo o să luăm o hotărîre practică şi grabnică.

Sosind la dînsul, Martin găsi o mulţime de scrisorĭ de condoleanţe şi de cărţĭ de vizită. Maĭ multe persoane veneaŭ să se pue la dispoziţia luĭ. Altele să'ĭ dea sfaturĭ, altele chiar propuneaŭ un plan de campanie.

— Copiiĭ meĭ, zise bĕtrânul, să procedăm cu ordine şi să luăm cunoştinţă de ceea ce ni se scrie. Cine ştie dacă nu vom găsi vr'o idee? Numaĭ că trebue să ducem astea cu mare pricepere. Să nu ne înfierbântăm, cu toate astea să lucrăm iute... Ştiĭ să citeştĭ englezeşte? întrebă apoĭ americanul pe Bubu.

— Da, d-le Martin.

— Bine. Atuncĭ aĭ să ne ajuţĭ, uite un pachet de scrisorĭ. Toate celea pe care le veĭ găsi scrise în franţuzeşte le veĭ da stăpână tĕŭ. Cât despre cele scrise în englezeşte, să le citeştĭ; celea care nu conţin de cât complimente le veĭ pune la dreapta. Şi când veĭ găsi una care să te intereseze prin vr'o propunere saŭ idee mi o veĭ trece.

«Eŭ voiŭ desface cel'alt pachet.

Cât-va timp, ţinu în jurul acestor treĭ oamenĭ o tăcere adîncă. Nimic nu părea, că va eşi din acest lucru şi bĕtrânul Martin spuse:

«Ne perdem timpul». Atuncĭ Bubu îĭ trecu o carte de corespondenţă, unde în câte-va rîndurĭ de o scrisoare de femee, îl sfătuia să recruteze, prin podurile celor maĭ bănuitoare mahalale pentru populaţiune, câţĭ-va negriĭ, căreia le va fi de ajuns să li se făgăduiască zece miĭ de dolarĭ, şi chiar maĭ puţin, pentru ca în puţin timp să descopere şi să facă să se aresteze vinovaţiĭ. «Banditĭ împotriva banditilor nu se poate să nu isbutiţĭ», ast-fel se termina acest bilet, dedesubtul căruia era o semnătură neciteaţă pe care unchiul o citi cu toate acestea şi o atribui uneĭ vĕduve a unuĭ din foştiĭ luĭ asociaţĭ.

— Ideea e escelentă, zise el. Cu atât sunt maĭ dispus, a o pune în practică. Dragă Claude, cu cât am avut'o de azĭ dimineaţă. Să nu căutăm dar alt-ceva şi să intrăm în campanie. Aicĭ poate să ne servească puţin şi poliţia.

— Ce vreĭ să spuĭ, unchiule?

— Că numaĭ unul dintr'aceia dacă l'om unge bine, va putea pune mâna pe eĭ.

«In acest caz, zise Michou, va putea pentru acelaş preţ să'ĭ facă să vorbească îndată.

— Nu. Maĭ întêiŭ negriĭ, care aŭ să ne servească nu ştiŭ încă unde sunt răpitoriĭ şi care sunt. Dar maĭ cu seamă nicĭ unul dintre eĭ, nu vor consimţi la o trădare. Aŭ să ne a jute să facă, să se sfărîme aceştĭ banditĭ, de o mulţime înfuriată, dar ca să'ĭ vîndă poliţieĭ, nicĭ odată. Poate ne vor făgădui? In tot cazul nu se vor ţine de făgăduială. Să nu fugim pe drumul acesta. Mĕ duc la biuroul central. Nu'ĭ nevoe să mĕ însoţiţĭ, Bubu însă poate să mĕ servească.

După două ore unchiul se întoarse singur.

«Dragă, zise el luĭ Claude, toate merg bine până aicĭ. Am recrutat patru oamenĭ de culoare, pentru care fundăturile Nouluĭ Orleans n'aŭ secrete. Nu'ĭ ceva straşnic, dar pentru banĭ, sunt în stare să facă orĭ ce, chiar de a fi cinstiţĭ. De alt mintrelea, am avut noroc, unul din eĭ, spune că cunoaşte pe treĭ dintr'aceĭ pe care îĭ căutăm.

— Aşa! făcu Michou cu o scântee de bucurie în ochĭ.

— De aceea îmĭ va plăcea să intrăm pe dată în campanie. Ţi-am adus două revolvere bune, de care nu trebue să te codeştĭ a te servi, dacă împrejurările vor cere. Iată-le.

Iar unchiul Arsene depuse pe masă revolverele, de care vorbi, fără a se maĭ îngriji de fizionomia spăimîntată, pe care o luă Claude la vederea lor.

«Nu uitaţĭ, reluă Martin, că trebue să întrebuinţăm mijloacele marĭ, şi în toate cazurile, să facem pe aceştĭ banditĭ să încerce toate necazurile pe care ni le-aŭ făcut eĭ nouă.

— Aĭ dreptate, zise bărbatul Sofieĭ cu un ton hotărît. Ce-aĭ făcut cu Bubu?

— Avem să'l așteptăm aci. Nu trebue să întîrzie de a se arăta. Înțelege-țĭ bine, că din pricina culoreĭ sale și ca măsură de precauțiune, nu l'am pus în contact cu ceĭ-l'alțĭ. Dar, fără a perde un minut, l'am trimis în recunoaștere la o casă, în care, după cum ne aŭ spus negriĭ noștri e cu putință ca Sofia să fi fost acolo ascunsă de răpitoriĭ șĕĭ. Indată ce se va întoarce, ne vom duce și noĭ cu mica noastră trupă care ne așteaptă într'o cârciumă din mahala, să ne ducem cu toțiĭ să surprindem hoțiĭ în vizuina lor. E afacere de două ceasurĭ. Dacă isbutim, lucru de care nu mĕ îndoesc, mâine ne vom întoarce la Heathfeald.

— Și vom căuta să ne imbarcăm pe un vapor, care nu face explozie, rĕspunse Claude.

— Oh! cât despre asta, n'aĭ grije! Timp de o lună două niciĭ un căpitan nu va maĭ încerca vr'o luptă pe Mississipi.

— Să dea D-zeŭ!

— Aide, băiete, pune revolverele acelea în buzunarul d tale. Știĭ, cum trebue, să te sluješti de aceste jucăriĭ. Fie care conține șease gloanțe, și nu uita că cel maĭ înțelepțește e de a trage, numaĭ la nevoe.

— Dar vor fi și eĭ armațĭ, hoțiĭ de femeĭ? întrebă Claude, nu fără de emoțiune.

— Da! rĕspunse unchiul; numaĭ dacă ne omoară, îșĭ vor sfîrși viața la capĕtul uneĭ frînghiĭ, și dacă noĭ le spargem capul, ne vor felicita că am scăpat societatea de asemenea odoare.

— Da! făcu Michou, inghețat de tot, dacă însă ne vor sfărîma creeriĭ, tot o să fim morțĭ, orĭ ce li s'ar întêmpla pe urmă.

(Va urma)

Uciderea de fete în India

Obiceiul barbar al Indienilor de a ucide fete, de și nu s'a stîrpit cu totul, totușĭ e foarte tare țĕrmurit. In timpul din urmă iarăș a atras asupră-șĭ atențiunea publică.

Cu toate legile și dispozițiile date, Indieniĭ îșĭ bat joc de ele și continuă să'șĭ omoare pe fiicele lor nouĭ născute.

Străşnicia cu care procede guvernul englez în contra acestor crime înfiorătoare se pare că nu are efectul salutar de maĭ înaite. Acum se practică în secret, ceea ce maĭ înainte se practica în fața lumeĭ, fără nicĭ o frică. Un comisar britanic evaluează la 30,000 numĕrul fetelor ce se ucid în fie-care an.

Oare ce cauză să aibă acest obiceiŭ barbar? Nu din cauza lipseĭ ca la Chinezĭ, ci numaĭ din cauza unor prejudițiĭ josnice se săvîrșesc aceste crime în India.

Credința, care predomină la Hindușĭ și la alte popoare orientale, că femeile nu aŭ nicĭ un preț, este isvorul acestor cruzimĭ. Numaĭ ca mama unuĭ băiat are femeea valoare pentru Indian, căcĭ fiul nu numaĭ că este progenitorul familieĭ în linie coborîtoare, ci de la existența sa atîrnă nemurirea părinților și a antecesorilor sĕĭ.

Prin aceea că fiul îndeplinește jertfa de familie prescrisă, susține pe tatăl sĕŭ într'o stare de fericire după moarte; dacă nu e demn fiul să împlinească aceste îndatorirĭ sfinte, atuncĭ încetă de a maĭ fi exista spiritele protectoare ale familieĭ.

Fiul fiind necesar pentru Indian, se bucură în familie de autoritatea corespunzătoare.

Cine are un copil, pe acela l'aŭ bine-cuvîntat zeiĭ, cine însă are o copilă, pe acela l'aŭ pedepsit zeiĭ. Nașterea uneĭ fete însemnă în orĭ-ce caz o nenorocire, și pentru aceea familia jelește.

La această credință despre netrebnicia femeilor se maĭ adaogă că fiica rĕmâne pentru un Indian o sarcină economică; căcĭ chiar dacă e măritată părințiĭ, în diferite ocaziunĭ, trebue să dea darurĭ fiiceĭ și bărbatuluĭ eĭ, obligațiune de la care nu se poate sustrage nicĭ cel maĭ sărac om.

De regulă Indieniĭ, dacă sunt întrebațĭ asupra cauzeĭ ucidereĭ fete lor, eĭ rĕspund că sunt îndemnațĭ la aceasta din motive financiare.

Sigur este însă, că pe mulțĭ îĭ îndeamnă vanitatea, ca să facă ast-fel de fapte. Prin faptul că indianul îșĭ omoară fata, îșĭ salvează onoarea față de orĭ-ce pericole, care i se par iminente din cauza situațieĭ sale.

Guvernul englez a încercat toate pentru ca să împedice săvîrșirea acestuĭ obiceiŭ barbar.

Guvernul porunci ca să se supraveghieze nașterea fetelor. Rezultatul însă a fost fără efect, de oare-ce nu s'a ținut întocmaĭ toate prescripțiile asupra acesteĭ legĭ strașnice.

Poliția de acolo permite săvîrșirea acesteĭ crime, de oare ce funcționariĭ administrativĭ privesc cu nepăsare modul acesta de ucidere.

Traversarea Asieĭ

Paul Barré a făcut la congresul societăților savante, în Sorbonnne, (25 Aprilie c.) următorul exposeŭ al exploratorilor, carĭ aŭ traversat Asia de la o mare la alta:

1 și 2. In 1246, franciscanul italian Jean du Plan Carpris, și în 1253, olandezul Guillaume de Rubrugnis aŭ vizitat Mangalia și aŭ înaintat spre Est până la marea chineză.

3. Venețianul Marco Polo (1271 95) a parcurs Asia de la vest spre est, prin Turkestan, Goli, China, Pekin și Japonia.

Aceștĭ pionierĭ multă vreme n'aŭ avut imitatorĭ, dar deschiderea Siberieĭ prin Rușĭ a fost semnalul multor traversărĭ prin nordul Asieĭ.

Iată principalele traversărĭ prin Siberia:

4. Elisée Bontza, rus, a traversat Siberia în 1635.

5. Kopylof, rus, la 1639.

6. Stadonkhine și Ignalieff, rușĭ, aceiașĭ călĕtorie în 1644.

7. Dejnef, rus, a plecat din Europa prin golful d'Anadyr la strâmtoarea de Behring.

8. Baykof, rus, în 1654 prin Mangalia la Peking.

9. Palla, german, prin Siberia în (1765—74).

10. B. de Lesseps, francez, (1785 1788) din Kamciatka la Petersburg, prin Iakoutsk, Irkoutsk și Tobolsk.

11. Ney-Elias, englez prin India la Europa prin India, Pamir și Kaebgar (1872—74).

12. Mac-Karthy, englez, prin China, Schangay la Bhamo (1876—78).

13. Ed. Cotteau, francez, prin Siberia în 1887 din Japonia la Europa.

14. Iosef Martin, francez, prin Siberia în 1879 81.

15. Benît Mechain și Mailly Chalun, francezĭ, aŭ traversat Asia, de la Peking la Turkestan prin Tomsk, 1883.

16. Yurghnsband, englez, prin Peking, Mongolia, Kacligar și Yarkand (1887).

17. Bonvalot, Henric d'Orleans, francezĭ, și Deken, belgian, din Siberia la Tonkin, traversând Tibetul și China de sud, prin Konidja, Lob Nov și Balang (1889 90).

18. Bovier, englez, din Indiĭ prin Cachemire, Strasso, la Shanghaĭ (1890-92).

19. Radloff, rus, din Petersburg la Peking 1891-92).

20. Littledale, englez, însoțit de femeea sa de la marea Caspică la Peking (1893).

21. Fernand Grenar, francez, din Turkestanul rusesc, făcut prizonier în Chan Si scăpă la Stanghaĭ (1892-94).

22. Menkadjnoff și Onlanoff, calmucĭ rușĭ, aŭ călĕtorit în curs de 26 anĭ, de la Astrackan la Peking prin Tibet (1869 94).

23. I. Chaffanjon, Mangini și Say, francezĭ, (1894-96) de la marea Caspică la Vladivostok.

24. Levat, francez și Sabacinicoff, rus, aŭ străbătut Siberia pentru studiul transiberienuluĭ în 1895 96 și 1896 97.

Afară de aceștia sunt și alțĭ călĕtorĭ, care însă aŭ călĕtorit numaĭ de plăcere.

Numĕrul 51 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Vinerĭ 8 Maiŭ.

Abonamente cu premii

De la 15 Maiŭ 1898

Cine se va abona cu începere de la 1 Maiŭ 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineaţa, va primi următoarele premiĭ :

Pentru 3 lunĭ leĭ 5.30 în toată ţara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum şi ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 10.30 în toată ţara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume şi ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 lunĭ.

Pentru un an leĭ 21.50 în toată ţara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniţă de metal nichelat, o brăţară şi un port-ceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-căreĭ lunĭ, afară de premiile maĭ sus notate, se maĭ acordă, prin tragere la sorţĭ şi în mod gratuit, la toţĭ abonaţiĭ, alte 3 premiĭ în obiecte de mare valoare.

N.B. De oare-ce *Universul politic* apare şi în fie-care Duminecă, preţurile saŭ maĭ scumpit cu puţin.

Mica Publicitate

5 Banĭ cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare şi în toate Duminicile, vom rezerva în acest numĕr şi în numĕrul care apare în fie-care Jouĭ un spaţiŭ în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru preţul de 5 banĭ cuvîntul, anunciurĭ de oferte şi cererĭ de funcţiĭ; închirierĭ şi vînzĕrĭ de case, locurĭ, etc.; oferte şi cererĭ de banĭ; cererĭ şi oferte de profesorĭ, guvernante, administratorĭ de moşiĭ, bone, servitorĭ, servitoare, etc.; corespondenţe, etc.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice

se află la administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50.
Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 şi 13.50.

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit şi oxidat, pe argint şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, carĭ se vind cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasornice de masă cu deşteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumuseţe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Preţurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care căntă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 şi leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecţionat, premiat cu cea maĭ înaltă distincţiune la cea din urmă expoziţie specială de ceasornice din Geneva (Elveţia). — Bucata leĭ 170 pe complant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găseşte un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin şi solid şi de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Acelaşĭ ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 şi de metal oxidat leĭ 19.50

LANŢURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, cu preţurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparaţiĭ de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect şi durabil, la atelierul înfiinţat de administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveţia douĭ lucrătorĭ din cei maĭ experţĭ.—Reparaţiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½ atelierul de reparaţiunĭ este închis

Orĭ-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur şi în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din **Milan**, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia şi România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.50.

De vênzare în provincie la toate farmaciile şi în Bucureştĭ la drogueria centrală Mihail Stoenes, cu, str. Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 şi la drogheria «Câinele Negru», Ion Ţetzu, strada Lipscanĭ, Bucureştĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucţie în limba română cu stampila administraţieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ, se vor considera ca falşificate.

Mare depozit de Binoclurĭ

— PENTRU TEATRU —

La adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No. 11, se află un mare depozit de binoclurĭ de teatru, din cele maĭ bune fabricĭ franceze. Binoclurĭ de la 10.50 până la 50 de leĭ bucata. In ot-d'a-una se află în depozit 2000 bucăţĭ.

Necesare foarte eegante, pentru scris şi cusut şi Obiecte de argint paque

— de la 90 b. până la 11 leĭ bucata —

foarte potrivite pentru cadourĭ, se află de vînzare la adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ.

Cravate, Nasturĭ pentru cămăşĭ şi manşete, Evantaiĭ, etc.

cu preţurile cele maĭ ieftine, se află de vînzare la adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No 11, Bucureştĭ.

IMPORTANT

La administraţia ziaruluĭ *Universul* strada Brezoianu No. 11, se repară orĭ-ce ceasoarnice, pendule etc. maĭ ieftin de cât orĭ unde. Se garantează mersul regulat timp de un an şi la caz contrar se repară din noŭ gratis.

Typ UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 51. 5 BANI IN TOATĂ ŢARA Bucureşti, Sâmbătă, 9 Maĭ, 1898

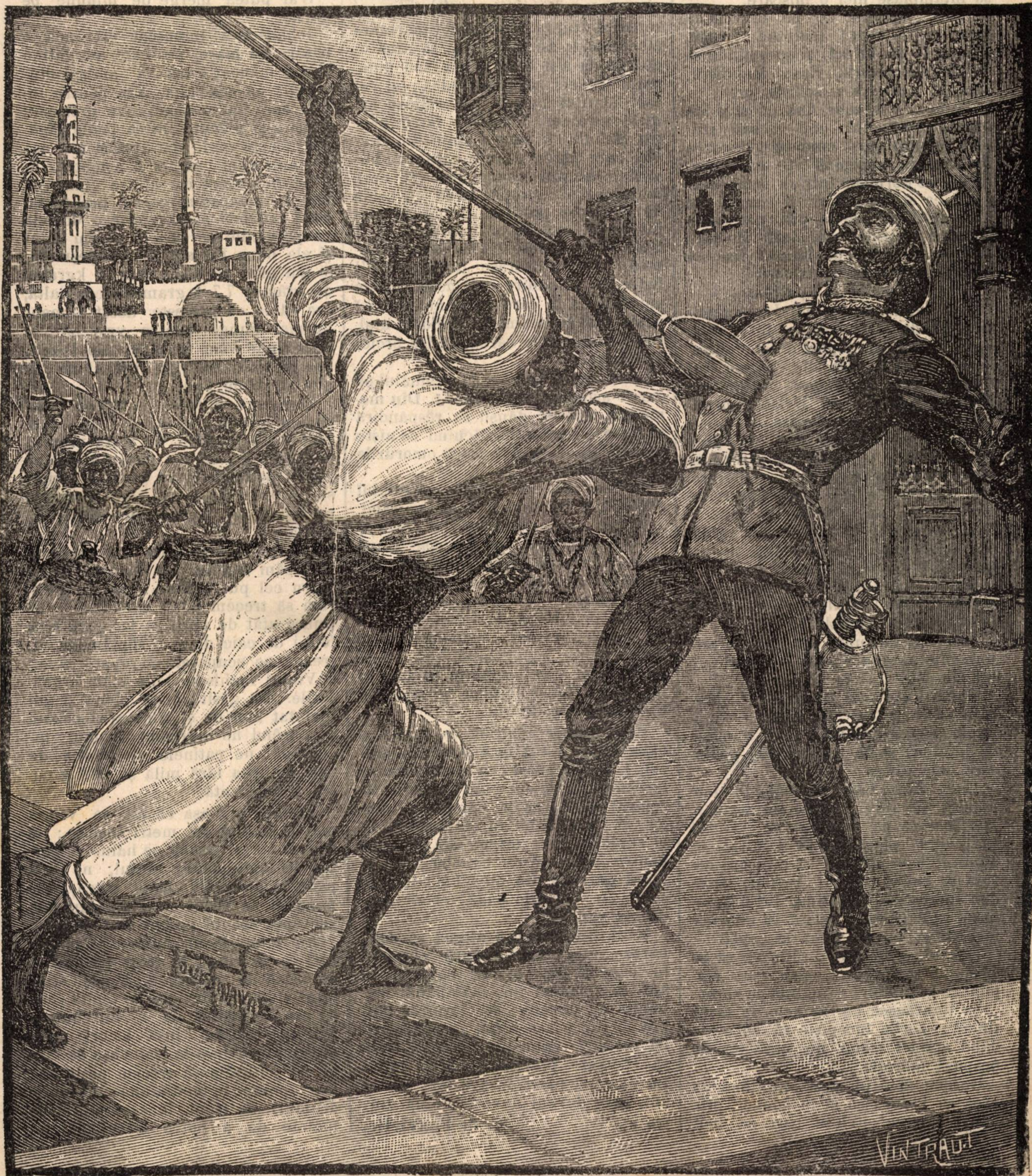
ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « ½ « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARŢEA şi VINEREA

ASASINAREA LUI GORDON-PAŞA (Vezĭ explicaţia).

Asasinarea luĭ Gordon-pașa

Intre evenimentele din timpul rĕzboiuluĭ dintre Mahdiștiĭ, cel maĭ lugubru este asasinarea luĭ Gordon-pașa.

Era în timpul împresurăreĭ orașuluĭ Chartum. Mahdiștiĭ eraŭ la câte-va mile departe de acolo, sub comanda regeluĭ lor Mahomed-Achmed.

In seara de 25 Ianuarie 1885, nu se întâmplase niciĭ o mișcare.

Luna dispăruse de pe cer și în întunericul nopțiĭ înaintaŭ negriĭ, tîrîndu-se pe brîncĭ, și apropiindu se de zidurile cetățiĭ. Eraŭ Mahdiștiĭ, carĭ și începură mișcările lor.

Trebuia o ureche fină, ca să poată distinge sgomotul ce-l făceaŭ trupele acestor șerpĭ omeneștĭ. Rezerva îĭ urma. Se apropiaŭ de avant-posturile, ce dormeaŭ într'un somn profund, ca și când s'ar fi crezut că niște trădătorĭ le-aŭ dat narcotice. Un țipet sdrident se auzi. Soldațiĭ fură măcelărițĭ, conjurațiĭ scoțeaŭ strigăte sĕlbatice de triumf.

Grosul armateĭ se apropiase.

Prima casă asupra căreia se repeziră Mahdiștiĭ fu aceea a luĭ Farag-Pașa și singur faptul acesta dovedește că nu a fost din partea luĭ trădare, cum pretindeaŭ ziarele engleze ci numaĭ lene. Urletele năvălitorilor deșteptară, firește, din somn pe acest comandant, însă era prea târziŭ pentru ca dînsul să maĭ poată avea timp d'a se pune în apĕrare. Maĭ înainte d'a face întrebuințare de armele sale, un mahdist îĭ băgă o lance în piept; (vezĭ ilustrația), un altul îĭ tăe capul, un al treilea în sfîrșit îĭ luă capul ca trofeŭ.

Năvălitoriĭ aveaŭ două ținte: uniĭ urlaŭ: *Kuilla*! alțiĭ *Saraya*, adecă *la biserică*! și la palat!

Știaŭ că într'unul din aceste monumente se afla vestita comoară a luĭ Gordon.

Palatul era maĭ aproape de spărtura ce se făcuse în zidul cetățeĭ. Acolo decĭ sosiră maĭ întêĭ bandele de jefuitorĭ și de ucigașĭ carĭ gustaseră deja sânge.

Dacă Farag pașa dormea în momentul năvălireĭ, Gordon nu dormea. Maĭ înainte ca hordele ce veneaŭ să 'ĭ verse sângele, să fi intrat în admirabilele grădinĭ în mijlocul cărora se ridică palatul pașilor, Gordon înțelesese că ultima luĭ oră sunase, însă ținea să moară ca un brav făcêndu'șĭ datoria până la capĕt.

Dênsul dete decĭ ordin ca să se deschidă poarta cea mare care rĕspundea în grădină și înaintă pe peron.

Se îmbrăcase cu hainele de mare ținută; zorile începuse să se arate dând acesteĭ scene un caracter de nespusă măreție.

Gordon făcu un gest anunțând că vrea să vorbească și în adevĕr, pronunță câte-va cuvinte carĭ se perdură în sgomot. Nu putu să vorbească mult pentru că un uriaș negru din Cordofan, care nu era armat de cât cu o lance și, care de alt-fel nu înțelegea de loc arăbește, îĭ dete o lovitură așa teribilă în cât corpul luĭ fu străpuns.

Generalul căzu pe peron; însă cu o îndemânare infernală, negrul se servi de lance ca de o țeapă și cobori cadavrul în grădină.

Indată ce corpul fu pe pămînt, toțĭ madhiștiĭ carĭ eraŭ de față se repeziră asupra rĕmășițelor mortuare ale eroului; fie-care voia să aibă onoarea de a'șĭ băga sabia saŭ pumnalul în acel corp cald încă; și ceĭ carĭ isbutiaŭ la asta, îșĭ ridicaŭ armele spre cer, intonând laude pentru Mahdiu. In sfîrșit, unul din dervișĭ care părea a avea oare-care autoritate asupra complicilor sĕĭ, opri mulțimea și apropiindu-se cu sabia de acel corp mutilat, ridică în vîrful săbieĭ ceva ca un cap pe care 'l duse la picioarele luĭ Mahomed-Achmed. Acesta intrase în palat și'l luase în stăpânire cu acea liniște studiată de la care nu se abătea nicĭ odată maĭ cu seamă în mijlocul mulțimeĭ tumultoase care'l credea profet al luĭ Alah.

Moartea luĭ Gordon fu semnalul pe care'l așteptaŭ masacratoriĭ. Din momentul acesta, dânșiĭ se rĕspândiră în toate direcțiunile, răcnind ca niște turbațĭ. Nu vom cita decât omorurile maĭ deosebite.

Inainte d'a tăia capul consululuĭ grecesc, îĭ retezară mâinele pe rând.

Acela care călăuzise pe ucigașĭ, era cavasul consululuĭ austriac. După ce se tăiă capul stăpânuluĭ sĕŭ, mizerabilul făcu să îndure aceeașĭ soartă un tâmplar care trăia la consulat.

Apoĭ, printr'o ciudată fantazie, legă de cadavru scheletul câineluĭ sĕŭ favorit și al papagaluluĭ sĕŭ. Peste toate astea vĕrsă spirt și le dete el însușĭ foc. Când flăcările se stinseră, aruncă cenușa în rîŭ.

Unuĭ croitor austriac ce comisese nesocotința d'a'șĭ face semnul cruceĭ, i se tăe gâtul de la o ureche la cea-l'altă cu un cuțit de care măcelarul se servea la omorîrea vitelor, și nevasta luĭ fu silită să asiste la supliciŭ. Asta tot nu era d'ajuns pentru satisfacerea călăilor; dînșiĭ luară pe unul din fiiĭ sĕĭ și'l împunseră cu săgețile până ce'șĭ dete ultima suflare.

Madhiștiĭ începură atuncĭ să delibereze între dênșiĭ asupra chipuluĭ în care să omoare un copil de 10 anĭ. Insă mama luĭ, o italiană, înebunită de durere, se aruncă asupra lor cu o așa furie, în cât dênșiĭ îșĭ perdură cumpĕtul și se duseră să 'șĭ caute prăzile în altă parte. La plecare, luară însă o fată de 18 anĭ, care deveni nevasta unuia dintre eĭ.

W. de Fonvielle.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. IV

Drumul e ca ghiața de patinat.

S'ar putea merge de minune pe dînsul.

Iohansen a împușcat erĭ încă o pasăre de mare, pe care am gătit-o și am mâncat'o azĭ la amiazĭ dinpreună cu cea-l'altă. Era pentru întêia oară că mâncam ceva proaspĕt; și ne-a și plăcut, nu se poate tăgădui, foarte mult, dar totușĭ nu așa de mult cum ne-am fi așteptat, avênd în vedere că atâtea lunĭ de zile nu mâncasem carne proaspătă. Fără îndoială aceasta este o dovadă că proviziile pe carĭ le avem sunt și ele bune. Erĭ am cântărit pesmețiĭ, și am aflat că maĭ avem 12 kgrame de grâŭ, și 7,7 k grame de cea-l'altă, așa că în ce privește acest aliment ne maĭ ajunge pentru vr'o 35—40 zile. Unde vom fi atuncĭ știe D-zeŭ, dar în tot cazul vom fi făcut de sigur un drum bun.

Duminecă, 9 Iunie. — Erĭ în sfîrșit am plecat, ceea ce ne-a pricinuit mare bucurie. Cu toată vremea care era așa de rea cum nu maĭ se poate închipui și cu furtună furioasă ce bătea de la est, ne bucuram amândouĭ că puteam în sfîrșit să mergem.

Ne trebui maĭ mult timp până să încărcăm săniile, dar făcurăm acest lucru cel puțin, bine, așa că puturăm să trecem după banchiza ce ne ținuse atât de mult în loc, fără a ne folosi de caic de și o sĕptămână întreagă ne ocupasem cu repararea lor.

Vîntul închisese bine toate crăpăturile. Am găsit ghiață plană și am înaintat bine de și ninsoarea căzută de curênd ne îngreuna drumul încurcându-ne patinele și săniile de carĭ se lipea fără milă și fără a putea fi depărtată.

Vremea era așa că nu se vedea nicĭ la o sută de metri înainte; și zăpada ce se aduna pe haine în partea de unde bătea vîntul, ne uda până la piele. Cu toate astea, era minunat de vĕzut cum înaintam mereŭ spre scopul nostru atât de greŭ.

Am ajuns la un numĕr de crăpăturĭ ce se întind în toate părțile ca o pânză de paiangen. Unele eraŭ largĭ și ghiața din ele ne topită așa că era imposibil de a întrebuința caicele. Găsirăm însă locurĭ unde ghiața era strînsă la olaltă așa de tare în cât puturăm să trecem peste ea. Dar aproape în tot-d'a-una sunt multe drumurĭ de făcut incoace și încolo înainte de a putea trece înainte·

Celuĭ care trebue să rĕmână singur cu sâiniĭ adese orĭ vremea de aşteptare ĭĭ se pare lungă maĭ ales când e vênt şi ninsoare. Adesorĭ Iohansen vĕzênd că nu mĕ maĭ întorc credea că poate căzusem în vr'o crepătură şi că n'am să mĕ maĭ întorc.

Când cine-va stă aşa singur şi aşteaptă uitându-se fix înaintea luĭ ĭĭ trec prin cap multe gândurĭ ciudate; de maĭ multe orĭ Iohansen se urcase pe colina cea maĭ înaltă din apropiere uitându-se plin de temere în direcţia unde plecasem. Când în sfîrşit descoperea departe, departe, un punct mic negru care se mişca deasupra gheţeĭ, ĭĭ se maĭ uşura inima.

Erĭ când Iohansen aştepta iar aşa, observă că marginile banchizeĭ din faţa luĭ se ridicaŭ şi lăsaŭ încet ca jucate de valurĭ uşoare. Să fie cu putinţă ca să avem apă liberă în apropiere? Am fi veselĭ să credem aceasta. Dar poate n'a fost de cât vêntul care a mişcat ast-fel ghiaţa subţire.

(In realitate această mişcare era provocată prin apăsarea banchizelor una asupra alteia. Am observat aceea şĭ mişcare maĭ târziŭ de maĭ multe orĭ).

Să fie oare cu putinţă ca să nu ne maĭ găsim departe de mare? Trebue să mĕ gândesc iar la reflexele pe carĭ le-am observat înaintea noastră pe cer. Iohansen tocmaĭ adineaurĭ a eşit înaintea cortuluĭ şi zice că a zărit acelaş reflex la sud; acum e maĭ sus, iar timpul e destul de limpede. Ce să fie? Să ajungem numaĭ până acolo!

Erĭ am dat iar peste o urmă de urs. Cât era de veche nu se putea hotărî în această zăpadă. Probabil însă era de ierĭ. «Harem» mirosise ceva şi alergase contra vêntuluĭ aşa că Iohansen fu de părere că ursul trebuia să fie tot prin apropiere.

Dar fie urma veche, fie nouă, urs fusese pe-aci, pe când noĭ stam maĭ la nord ocupaţĭ cu cârpirea caicelor. Intr'una din zile trebue să ne iasă în cale.

Că era p'aci prin apropiere un urs aceasta o dovedise şi faptul că pasĕrea de mare pe care o împuşcase Iohansen, când căzuse, scăpase din cioc o bucată de grăsime de morsă, ceea ce n'ar fi putut face dacă n'ar fi fost în compania urşilor şi morselor.

Vremea a fost rea. Nu se vedea aproape nimic de furtună. Calea era cât se poate de rea.

A merge înainte nu era aşa dar lucru plăcut; pe de altă parte nu ne convenea nicĭ să ne oprim în fleşcăraia aceasta. De aceea mergem cum putem înainte, până la 10 ore când în sfîrşit credem că ne putem opri.

Ce plăcere că ne găsim în sfîrşit iarăşĭ în cort. Mâncarea ne căzu de minune, cu atât maĭ mult că aveam şi bucuria de a şti că, cu toate piedicele, înaintasem ceva.

Temperatura începe a fi supărătoare. Zăpada se topeşte căzênd. In caicul meŭ a pătruns ceva apă.

Aşteptăm vreme maĭ bună ca să uscăm îmbrăcămintea caicelor bine şi pe urmă s'o întindem cum se cade.

Lunĭ 10 Iunie.—Cu toată ceaţa nepătrunsă şi zăpada topită de jumĕtate de pe jos, prin care săniile merg foarte cu greŭ, totuşĭ am făcut ierĭ toată ziua un drum foarte bun. Am avut de trecut peste nenumĕrate crăpăturĭ şi adesea ne-am aventurat pe blocurĭ de ghiaţă liberă peste carĭ d'abea puteam trece.

Dar ghiaţa aicĭ e pretutindenĭ plană, ceea ce nu însemnează puţin.

Ghiaţa este maĭ mult nouă, din iarna din urmă, şi are a grosime de vre-un metru. Banchize vechĭ n'am vĕzut de cât vre o două.

Erĭ am dat peste întinderĭ marĭ unde ghiaţa n'avea de cât o grosime de 80 centimetri saŭ şi maĭ puţin, maĭ ales ultima din aceste întinderĭ era curioasă şi trebue să fi fost nu de mult un lac; ghiaţa era atât de subţire aci, în cât nu va dura mult până când se va topi iar de tot.

Ghiaţa e aci sfărîmată şi amestecată pretutindenĭ cu apă. Este curată ghiaţă de mare fărâmată din banchize maĭ marĭ saŭ maĭ micĭ şi carĭ nu arare-orĭ se împreună între ele. Dacă s'ar prezinta vre-o ocazie ca să se desfacă, s'ar rĕspândi prin toată marea şi aşa am avea apă destulă ca să mergem înainte plutind.

Astă-zĭ vremea pare a fi tot ca şi ierĭ, umezeală şi zăpadă topită de jumĕtate cu vênt de la sud-est, care zgudue pereţiĭ cortuluĭ nostru.

De ce nu dă acum un ger bun, ca să ne procure un drum strălucit? Mĕ tem însă că va fi tocmaĭ contrarul. Ghiaţa şi zăpada se vor topi şi maĭ mult şi drumul va deveni şi maĭ rĕŭ.

De alt fel crepăturile încep a se îmbunătăţi. Numaĭ sunt aşa pline de zăpadă fleşcăită.

De câte orĭ vremea e câte niţel maĭ limpede ne uităm să vedem nu să zăreşte în sfîrşit uscatul? Dar nimic, nu se vede nimic.

Lemne de apropierea uscatuluĭ şi a măreĭ sunt însă necontenit. Numĕrul păserilor de mare, creşte mereŭ; erĭ am vĕzut într'o crăpătură un rac de mare. La sud şi la sud-est aerul e întunecat. Am sentimentul că se apropie deslegarea problemeĭ.

Dar de câte orĭ n'am crezut tot aşa în zadar. Aci nu este alt mijloc de cât nobila virtute a răbdăriĭ.

Ce ghiaţă frumoasă de călĕtorit ar fi fost pe aceste întinderĭ plane şi nesfîrşite în Aprilie, înainte de a se fi format toate aceste crăpăturĭ; căcĭ după cum vedem, crăpăturile sunt toate formate din noŭ, din vara aceasta.

Marţĭ 11 Iunie. — Peste tot este o viaţă uniformă, aşa de uniformă cum nu se maĭ poate închipui. Zi de zi, sĕptĕmână după sĕptĕmână, lună după lună, ne chinuim pe zăpada asta care une orĭ e maĭ bună, alte orĭ mai rea, în momentul de faţă pare a fi tot rea, — mereŭ în speranţa de a ajunge la capăt, dar mereŭ sperând în zadar, mereŭ acelaş orizon neschimbat şi înaintea noastră nimic de cât ghiaţă.

In nicĭ o direcţie nicĭ o urmă de uscat, nicĭ apă deschisă, de şi acum trebue să ne găsim la o latitudine cu cap Fligely, saŭ cel mult cu câte-va minute maĭ spre nord. Nu ştim nicĭ unde suntem, nicĭ cum are să se sfîrşească aceasta. Intr'acestea proviziile noastre dispar din zi în zi şi numĕrul câinilor scade. Ajunge-vom oare la uscat până maĭ avem a mânca?

In curând ne va fi cu neputinţă a maĭ lupta în potriva acestĕĭ gheţĭ şĭ zăpezĭ. Nu e de cât o masă moale în care câiniĭ se scufundă la fie care pas, şi chiar noĭ umblăm într'însa până în genunchĭ când ajutăm câinilor, saŭ când trebue să împingem şi noĭ la săniile grele, ceea ce se întâmplă destul de des. Ast-fel trebue să trecem crepătură după crepătură, lanţ de gheţurĭ după lanţ de gheţurĭ.

E greŭ a păstra speranţa în asemenea condiţiĭ, dar totuşĭ ne-o păstrăm. Fireşte că ne-ar scădea dacă ne-am uita la ghiaţa din înaintea noastră. Un labirint de ridicăturĭ, crăpăturĭ, zăpadă topită de jumĕtate, cu blocurĭ enorme de ghiaţă ridicându-se în toate părţile. Sunt momente în carĭ s'ar putea cu neputinţă ca nişte fiinţe ce nu posedă aripĭ să înainteze prin ast-fel de locurĭ.

Şi cu dor ne uităm pe deasupra noastră şi ne închipuim ce departe am fi în curînd dacă am putea să mergem ca ele.

Dar când suntem maĭ desperaţĭ, tot maĭ găsim câte un drum, şi speranţa ne revine. Dacă soarele străbate numaĭ un moment prin masa norilor şi poleieşte întinderea de ghiaţă, viaţa ni se pare imediat maĭ frumoasă şi dobândim noĭ puterĭ de luptă.

E de mirare ce puţin trebue pentru ca omul să-şĭ redobândească curajul. Erĭ am găsit într'o crăpătură un mic peşte polar, mort; sunt sigur că ochiĭ mi-aŭ strălucit de bucurie când l'am vĕzut. Mi se părea ca şi când aşĭ fi găsit o comoară. Unde sunt peştĭ în apă, nu moare cine-va de foame. De aceea înainte

de a ne adăposti azĭ dimineaţă în cort, am aruncat nişte sforĭ într'o crăpătură din apropiere.

Dar câţĭ peştĭ de aceştia mărunteĭ ar trebui ca să sature un om? Intr'o zi, am mâncat maĭ mulţĭ de cât am putea prinde într'o sĕptĕmână. Şi cu toate astea suntem plinĭ de speranţe, şi ne gândim dacă nu cumva sunt în apă şi peştĭ maĭ marĭ şi dacă n'am putea găsi mijlocul de a prinde atâţia câţĭ ne-ar trebui. Fericită fire omonească!

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

CAMILLE DEBANS

Aventurierul fără de voie

IV

— De sigur, rĕspunse bĕtrânul. Dar vreĭ, da, orĭ nu, să scapĭ de Sofia?

Intrebarea asta opri orĭ-ce obiecţiune a luĭ Claude.

V.

Michou, spuseiŭ deja, era foarte capabil de o lovitură zdravănă. De altmintrelea nu putea moşteni americanul fără Sofia, şi asta hotărî pe omul nostru, care, luând armele aduse de Arsène, le băgă în buzunar, aşa că puteaŭ să le apuce şi să se folosească de ele, la cea dintêiŭ nevoie.

Bubu veni tocmaĭ la timp.

Foarte mândru că joacă un rol important, avea o mutră hotărîtă, care înveseli grozav pe unchiul Martin

«Eĭ bine, întrebă acesta din urmă, ce-aĭ vĕzut?

— Am găsit degrabă casa, zise el, e una din cele din urmă din mahala, rĕspunse negrişorul fără a se codi.

— Ce înfăţişare are ea?

— Foarte încăpătoare. Probabil e vr'o casă nelocuită în care bandiţiĭ s'aŭ instalat din propria lor autoritate.

— Se poate. Aĭ vĕzut lumină?

— Nu. Trebue să fie veşnic la pază.

— Aŭ o grădină, nu'ĭ aşa?

— Da, o grădină destul de mare, în care am intrat, şi unde vĕ va fi uşor de a pătrunde.

— Eĭ bine, aidem, zise unchiul.

— Şi dacă eĭ fug la apropierea noastră, obiectă Claude, ştiĭ oare despre ce parte trebue să'ĭ urmărim?

— Asta, dragul meŭ, vom vedea pe urmă. De-o cam-dată să'ĭ atacăm. Un singur lucru nu'mĭ vine la socoteală, aş vrea ca Bubu să fie alb ca şi noĭ..

— E greŭ lucrul acesta, făcu băieţaşul isbucnind în rîs.

— In sfîrşit, vom vedea, reluă bătrânul, care înfigea un cuţit catalan în cingĕtoarea luĭ şi'şĭ aşeza revolverele fie-care într'un buzunar ca să le aibă la îndemână.

Scoborîră în stradă. Claude, căruĭ de sigur, gândul că va îmbrăţişa pe moştenitoarea luĭ Martin îĭ dădea curaj, mergea cu un pas hotărît.

Bubu îşĭ da înfăţişărĭ de eroŭ. Numaĭ, unchiul îşĭ reluase liniştea luĭ americană şi nu părea a crede că făptueşte ceva extraordinar. Cu toate astea supraveghea pe nepotu sĕŭ cu coada ochiuluĭ şi vĕzêndu'l că'şĭ luase cu totul altă ţintă, îşĭ spunea în gând:

— Iată'l pus în mişcare. Acum are să meargă.

La treĭ sute de paşĭ de casă, negriĭ înregimentaţĭ de Arsene eşiră dintr'o cârciumă unde stăteaŭ la pândă, pentru venirea celuĭ, care îĭ va plăti aşa de gras, în caz de izbândă, şi pe când se îndreptaŭ spre mahala, unchiul făcea planul de campaniă.

Treĭ dintre negriĭ trebuiaŭ să ocupe poziţiunĭ strategice în fundul grădineĭ. Bubu şi Michou aveaŭ ordin de a supraveghia faţada caseĭ şi de a trage pe orĭ care om, care ar fi vrut să iasă din casă. Cât despre unchiul Martin, îşĭ rezervase partea cea maĭ periculoasă din expediţie. Escortat de al patrulea dintre negriĭ sĕĭ, trebuia să bată la uşă şi să someze pe bandiţĭ de a se da învinşĭ, sub ameninţarea de a fi exterminaţĭ fără cea maĭ mică milă.

Când mica trupă fu la două sute de paşĭ de casă, toţĭ ceĭ care eraŭ dintr'însa, se furişară prin umbră, strecurându-se pe lângă zidurĭ saŭ sub crengile copacilor.

Ajunseră ast-fel pe terenul unde aveaŭ să înceapă ostilităţile.

Arsene avea toate calităţile unuĭ general de armată. Intr'o clipă, grădina fu năvălită în tăcere. Fie-care se aşezase d'abea la locul sĕŭ, că se auzi bĕtrânul bătênd cu loviturĭ neîntrerupte la uşă, şi strigând cu o voce puternică, pe care Claude niciĭ n'o bănui:

— Predaţi-vĕ lichelelor, orĭ sunteţĭ morţĭ! Dacă maĭ întârziaţĭ o clipă, vĕ dăm foc!

La aceste cuvinte Michou era cât pe ce să intervină, să spuie că arzêndu-se hoţiĭ de femeĭ, se va arde şi Sofia; dar avu bunul spirit de a judeca, cu unchiu-sĕŭ nu venise de la Heatfild anume pentru a făptui o prostie, şi tăcu înţelepţeşte.

Nimenĭ în casă nu se mişcă.

«Aveţĭ să fiţĭ toţĭ măturaţĭ! spuse unchiul pe acelaş ton de ameninţare.

De abia rostise el acest din urmă cuvînt, că un strigăt de femee răsună în casă, ca o chemare desperată, supremă.

Claude simţi, că'ĭ intră pĕrul, ca să zicem ast-fel, maĭ adânc în pielea craniuluĭ, ca nişte acişoare nenumĕrate, şi dădu şi el un muget groaznic.

«O omoară!» gândi unchiul Martin, pe care îl zgudui un fior.

Dar n'avură timp să analiseze ceea ce se petrecea în eĭ. De la negriĭ postaţĭ în dosul caseĭ, ca să afie cum să aţie calea rĕŭ-făcĕtorilor se auziaŭ exclamaţiĭ repezĭ, un foc de puşcă răsună în întuneric.

De sigur că hoţiĭ îşĭ luaseră hotărîrea să fugă prin părţile din fundul grădineĭ.

Unchiul Arsène alergă de partea aceea, urmat de negru care 'l escorta.

Claude gîfîind şi Bubu gata la orĭ ce alergară spre locul unde aausese loc acea réscoală.

«Acolo, acolo, la dreapta! striga cât putea unul dintre oameniĭ tocmiţĭ de Arsène. Trageţĭ! Trageţĭ! fuge!

— Unde, de care parte? Trageţĭ, vĕ rog, singur.

— Ah! m'aŭ doborît trecând ca nişte trombe şi mi-a scăpat pistolul din mână.

— Unde e Jupiter? întreabă unchiul Martin.

Numele acesta de Jupiter aparţinea unuĭ alt om din ceĭ veniţĭ cu Michou, Arsène şi cu Bubu.

»S'a luat după dînşiĭ! rĕspunse o voce.

«Şi, într'adevĕr, la doĭ metri de acolo spre Vest, se auziră treĭ saŭ patru sloboziturĭ de revolvere.

— Ce să facem, întreabă Claude care, foarte întărîtat şi cu două revolvere la şoldurĭ, nu cerea alt de cât să aibă prilej a descărca cele două-spre-zece gloanţe.

— Aŭ luat pe nepoată-mea? strigă bătrînul.

— Nu ştiŭ, rĕspunse acesta, care se declară desarmat.

Pe Helegas şi pe mine, m'aŭ aruncat la pămênt fără a avea vreme să ne dăm seamă. Numaĭ Jupiter s'a ferit de brînca celuĭ care voia să 'ĭ facă tot aşa, dar unul dintre hoţĭ a putut lua doamna ducându se pe la dreapta, printr'o spărtură, pe care acum am vĕzut'o.

— Ah! cât mĕ maĭ ţiĭ până să te explicĭ, prostul naibeĭ! Luaţi-vĕ după eĭ, miĭ de dracĭ! şi omorîţi-mĭ pe

toate canaliile, fără de milă. Iată un alt revolver. Nu, dragă Claude, aide să rĕscolim casa, căcĭ am speranţă că vom găsi pe mica Sofia.

— Să dea Dumnezeŭ! unchiule. «Bubu, reluă Arsène, fă torţe cu ramurĭ de brad.

Negrişorul se supuse şi aprinse treĭ torţe cât aĭ clipi din ochĭ.

— Vino, zise Arsène.

Dar Michou, care rĕmânea prevĕzător, îĭ zise:

— Oare nu pentru a ne trage în vre-o cursă, oamenii aceştia s'aŭ prefăcut a fugi?

— Eĭ, băiete, rĕspunse unchiul mînios, o să vedem noĭ asta.

Şi pătrunse în casă, unde, de altfel atât Claude cât şi Bubu îl urmară. Câte-va clipe le fură de ajuns ca să vadă că locuinţa e goală de tot. Numaĭ o singură odaie conţinea o aparenţă de mobilier, adică un pătişor mic de fier, două scaune ordinare, o oală de apă de pămînt şi o strachină, ridicată de sigur pentru împrejurarea asta la demnitatea de lighian.

«Aicĭ, de sigur, i-aŭ dat voie mojiciĭ aceia să doarmă câte-va cea surĭ, zise Michou pe care mânia îl făcea rĕzboinic şi nemilos. Dar ne-aŭ răpit'o şi cine ştie când o vom maĭ găsi.

— Nimic nu dovedeşte, zise unchiul cu răceală, că patul acesta era al eĭ...

De alt-mintrelea ne maĭ rĕmâne de vizitat încă vr'o câte-va odăĭ.

Pe când vorbia unchiul, Bubu se plecase şi ridicase, de lângă pat, o bucată de rufă, care părea a fi dintr'o bucată de fustă ruptă.

«In tot cazul, zise Claude, era a eĭ o femee, şi toate probabilităţile par a stabili că a mea era.

Să fugim după negriĭ aceia blestemaţĭ.

— Hotărît, băiete, iată-te, aşa cum te vreaŭ, un trăsnet; dar să nu ne înfierbîntăm, nu vom sta la îndoială să fugim după nemerniciĭ, carĭ aŭ răpit pe Sofia, dacă ştim pe ce drum aŭ apucat, dar în neştiinţa în care ne aflăm relativ la acest subiect, nu putem de cât să ne înarmăm cu răbdare aşteptând veştile, pe carĭ Jupiter trebue să ni le aducă.

— Maĭ bine am fi lăsat pe oameniĭ noştri să viziteze casa, iar noĭ să ne fi luat după urmele fugiţilor.

Judecăţĭ de acestea sunt uşor de făcut pe urmă, zise unchiul. Dacă am fost traşĭ pe sfoară aicĭ, partida nu e pierdută. Mâine dimineaţă, poate, nepoata mea va fi adusă sănătoasă şi neatinsă.

— Aĭ speranţă trainică! gemu nenorocitul bărbat, care, în mijlocul nopţeĭ, într'o ţară necunoscută, nu putea nicĭ chiar a se gândi să dea un sfat.

Se resemnă dar. Dar în adêncul luĭ tot se revolta omul casnic buimăcit de călĕtoriĭ.

«Fără să maĭ pun la socoteală, adăogă el cu o amărăciune dezolată, că dacă e o bătălie între negriĭ noştri şi ceĭ l'alţĭ, şi Sofia va putea fi omorâtă tot aşa de uşor ca unul din răpitoriĭ sĕĭ. Iĭ era aşa de uşor să rĕmâe la Paris pentru a închide ochiĭ mătuşeĭ Honorina.

— Honorina a murit? strigă unchiul, mirat că până atuncĭ Claude nu'ĭ spusese nimic.

— Nu ştiŭ nimic, rĕspunse Michou cu mojicie. Era foarte bolnavă, de la plecarea mea, şi la vêrsta eĭ!...

Unchiul nu era dobitoc, fără de a scotoci gândurile luĭ Claude, avea simţimîntul instinctelor lacome, care îl sili să treacă oceanul, şi reluă pe un ton destul de aspru:

— Dacă găseştĭ lucrul acesta prea greŭ, te poţĭ întoarce la Paris de mâine. Voiŭ fi de ajuns, cu ajutorul luĭ D-zeŭ, să scap pe Sofia, pe care de altmintrelea o voiŭ ţine lângă mine; dar ţine bine minte: In caz când veĭ avea destulă inimă, saŭ destul respect omenesc...

— N'am zis că vroiŭ să 'mĭ părăsesc nevasta! întrerupse Michou cam târziŭ.

— Destul respect omenesc ca să mergem înainte, că nu ne vom opri până nu ne vom ajunge scopul, chiar de-ar trebui să facem înconjurul celor două Americĭ.

— Prin urmare începe prin a învinge respingerea d-tale pentru călĕtoriĭ, saŭ cel puţin, fă'mĭ plăcerea de a nu mĕ bate la cap.

— Inconjurul celor două Americĭ, repetă Claude. In tot cazul îmĭ va trebui să cer parale din Europa, căcĭ neprevĕzênd că aicĭ există obiceiul de a se fura creştiniĭ de la familiile lor, am numaĭ atât cât...

— Nu te îngriji de asta, am eŭ grije.

— Atuncĭ, fie. Te urmez, articulă Claude.

— Nădăjduiam asta, mormăi unchiul maĭ îmblânzit.

După aceste cuvinte urmă o tăcere lungă. Martin fu acela care o întrerupse pe un ton glumeţ, arătând că înţelegea totuşĭ starea de spirit a nepotuluĭ sĕŭ şi o scuză poate.

— Nu eştĭ un mişel, sunt încredinţat de asta, dar aĭ curajul de scurtă durată. Tocmaĭ ceea ce ne va trebui ca să sfîrşim această campanie în folosul Sofieĭ, e o energie rece, raţionată, neîntreruptă.

— Nu poţĭ pretinde că, aşa de o dată, să am virtuţile unuĭ călugăr şi stăruinţa unuĭ Jankeu.

— Negreşit, dar gândeşte-te că o voinicie neastâmpărată nu 'şĭ are locul aicĭ. Caută să aibĭ răbdare şi o hotărîre nestrămutată, o înfocare rece şi nicĭ odată descurajată, puterea de a suferi foamea, setea, obosellile cele maĭ neîndurătoare.

— Dar chiar d-ta la vêrsta care o aĭ, veĭ putea înfrunta, fără a şovăi, toate aceste suferinţĭ?

— E zadarnic saŭ maĭ bine zic nu e nevoe să maĭ puĭ ast-fel de perspectivă la socoteală. Voiŭ face ceea ce va trebui până la sfîrşit; dacă eştĭ capabil să te daĭ înapoi, crede-mĕ, du-te.

— Am spus că sunt gata să te urmez.

— Bine. Ne-am înţeles. In acest caz, du-te de te odihneşte pe pătuşorul pe care l'aĭ vĕzut şi sileşte-te să dormĭ. Şi eŭ voiŭ cerca asta; Bubu ne va face aşternutul.

— Dar dacă e nevoe de noĭ?

— Eĭ bine, negrul d-tale ne va deştepta. De altmintrelea până mâinĭ dimineaţă nu cred, să avem veştĭ.

— De ce oare?

— Fiind-că Jupiter şi cu soţiĭ luĭ nu trebue să lase urmărirea. Dacă ar pierde urma răpitorilor Sofieĭ, atuncĭ cu greŭ îĭ vom maĭ găsi, pe când şi dacă vor avea nedibăcia să se oprească într'un oraş însemnat, afacerea ar fi regulată; am asmuţi populaţia împotriva lor, şi va fi de ajuns o ramură la un copac, pentru ca nesuferitele canaliĭ să se legene între cer şi pământ, graţie legeĭ linşuluĭ. La Paris n'aţĭ putea face aşa ceva.

— E adevĕrat, replică Claude, dar la Paris nu mi s'ar fi furat nevasta, ca s'o vîndă...

— Cine ştie? întrerupse Martin. Când bandiţiĭ voştri vor intra pe drumul acesta cine ştie cât îl vor perfecţiona?

— In tot cazul, poliţia la noĭ, s'ar fi făcut luntre şi punte, să le tae pofta de ast-fel de industriĭ.

— Zădarnice cuvinte, toate astea, băete. Du-te de te culcă să fiĭ gata mâine dimineaţă de cu zorĭ.

Claude se supuse; dar cu toate astea că era foarte plictisit şi obosit nu putu închide ochiĭ sucindu-se aproape două ceasurĭ în culcuşul sĕŭ cu mintea muncită de cele maĭ posomorîte gândirĭ şi în mijlocul uneĭ neînvinse furiĭ.

Cu toate acestea dormea adânc de vre-un ceas, când se simţi tras puternic de braţ.

«Domnule Michou, îĭ zise Bubu, ne-aŭ venit ştirĭ. D-l Martin mĕ trimite să vĕ spun, să vĕ sculaţĭ iute.

Bietul Claude n'avea idee de o ast-fel de existenţă. Iĭ trebue un timp până să se smulgă acestuĭ somn de plumb. Dar cum se culcase îmbrăcat, îmbrăcămintea luĭ nu cerea multă grijă, o duşcă apă pe cap, îĭ dădu poate limpeziciunea luĭ de spirit, se scobori în grădină, unde 'l aştepta unchiul cu Jupiter.

— E ceva noŭ? întrebă Michou pe un ton destul de corect.

— Da, rĕspunse Arsène.

Jupiter mi-a spus tocmaĭ, că după ce aŭ urmărit şi aŭ observat bine pe răpitoriĭ Sofieĭ, aŭ găsit înţelepţeşte, de a nu'ĭ maĭ urmări, ca să nu aibă prilejul de a se încăera în vre-o luptă, în care vor rĕmânea învinşĭ.

— Şi atuncĭ i-aŭ lăsat să fugă! Ce maĭ ţară! strigă Michou fără voia luĭ. Dar cel puţin nevastă-mea trăeşte?

Jupiter e sigur de astă-zĭ, rĕspunse unchiul.

— Oh! oh! aşa, că'ĭ sigur. Nu'ĭ vre-un lucru ăsta! observă Claude ironic.

Şi cum Arsène vroia să'ĭ rĕspundă dîrz, bărbatul parisian adăogă:

— Vezĭ, unchiule, că nu iaŭ lucrurile în rĕŭ, şi mĕ exersez la vrednicia rece, pe care mi-aĭ recomandat-o cu atâta căldură.

Claude se încerca a începe o antiteză batjocoritoare. Nimic nu ar fi putut să dovedească maĭ mult, că era în stare de o energie raţionată, cum i se cerea de la el, în noaptea trecută.

— Foarte bine, zise Arsène liniştit îndată. După cum spune Jupiter, oameniĭ pe carĭ îĭ urmărim, se îndreptează spre o gară a unuĭ drum de fer, fie pentru a ne înşela pe noĭ, fie pentru a pleca într'adevĕr cu trenul.

— Nu cred, zise Claude, că vor putea sili pe Sofia să se suie cu eĭ într'un compartiment de negri...

— Nicĭ eŭ nu cred, făcu unchiul. Trebue să credem că eĭ vor să ne facă să le pierdem urma; dar cum nu pot ajunge la gara în chestiune de cât pe la unu noaptea, putem să le eşim înainte luând un tren rapid, cu care vom sosi maĭ curând. Jupiter, crede că vre-o douĭ treĭ dintre dînşiĭ—ştiĭ că sunt şease—se vor îmbarca printre mulţime, ca să ne risipească atenţia. Pe aceştia vom pune să-ĭ aresteze. O dată prinşĭ, vor spune tot ce vrem să ştim, de teamă de a nu fi spînzuraţĭ pe dată.

— D-ta, dar dacă nu se îmbarcă, aşa că rămânem cu buzele umflate?

— Nicĭ de cum, o să fim aproape de eĭ, şi'ĭ vom urmări pe jos, călare saŭ în trăsurĭ.

— In picioare cât veĭ vrea, dar călare, nu mĕ pune la numĕr. De geaba m'aş încerca să mĕ ţin în echilibru pe un cal, n'aş putea, rĕspunse Michou, prefăcĕndu-se că e tot hotărît, liniştit, capabil de judecăţile cele maĭ logice...

— N'am ajuns încă acolo, rĕspunse unchiul Martin.

— Atuncĭ, ne vom întoarce în oraş?

— Chiar acum; timpul de a ne cumpăra câte o puşcă, pentru fie-care din noĭ; după aceea alergăm la gară.

Toate cuvintele acestea spuse în franţuzeşte n'aveaŭ nicĭ un înţeles pentru Jupiter. Negrul vorbia puţină englezească, amestecată cu dialect de al lor, dar nu înţelegea de loc ceea ce spunea Arsène, şi, pentru maĭ bună pază, Bubu primise ordin de a nu vorbi nimic cu Jupiter; de alt-mintrelea negrişorul era foarte încântat de lucrul acesta.

Băteaŭ opt ceasurĭ când Michou, Martin, Bubu şi Jupiter câte'şĭ treĭ înarmaţĭ cu nişte carabine scurte dar puternice Remington şi cu revolverele lor, plecară la Noul-Orleans într'un tren, care făcea cincĭ-zecĭ de mile pe ceas, şi care ajunse pe la zece ore şi un sfert la Red-Junction, gara arătată de Jupiter.

— In ce loc aĭ dat întâlnire oamenilor d-tale? întrebă Michou pe negru prin intermediul luĭ Bubu.

Unul dintr'înşiĭ trebue să vie aicĭ chiar, ca să ne pue pe urmele fugiţilor?

— Dar ceĭ-l'alţĭ?

— Ceĭ-l'alţĭ aŭ îndatorirea de a nu perde din ochĭ, pe aceĭ pe care îĭ urmărim. De la un punct din drum, pe care'l ştiŭ eŭ, vor lăsa semne la fie-care sută de paşĭ, cu nişte beţişoare micĭ rupte în partea de sus, fără ca cele două bucăţĭ să fie despărţite.

— Bine, făcu unchiul Martin, aide să închiriem trăsurĭ şi caĭ.

Cum eşaŭ de la gară, ca să caute oamenĭ, la care s'ar găsi ceea ce le trebuia, o femee tînĕră însoţită de un bĕtrân, vorbea liniştită cu el, mergând din întîmplare pe lângă Arsène.

— Eĭ, da, prietene, mĕ duc la Sf. Francisc.

— Singurică?

— Ce crezĭ că o să păţesc? Logodnicul meŭ are să mă întâmpine la jumĕtatea drumuluĭ.

Când auzi Arsène aceste cuvinte, sări în sus şi se lovi cu pumniĭ în cap:

«Doamne! strigă el pe un ton de grijă, eŭ care am uitat de miss Billenbrock? Iute, iute! să alergăm la telegraf... Ah! dragostea mea pentru Sofiţa, avea să mĕ facă să făptuesc o politeţă nostimă. Noroc de cucoana asta că a vorbit tare.

— Dar ce ţi se întâmplă, unchiule? întrebă Michou, mişcat de un simţimênt de curiozitate.

— Ce mi se întâmplă? Dar aĭ dreptate, nu ţi-am spus. Am aşteptat ca să'ţĭ fac această destăinuire, să găsim pe nevasta d-tale, dragul meŭ, urmă bĕtrânul cu tonul cel maĭ natural din lume, şi ca şi cum ar fi vorbit de lucrul cel maĭ simplu, mi se întâmplă, că mĕ însor, şi toate împrejurările acestea mĕ făcuseră să uit asta.

Claude, perdut, se uita la unchiul sĕŭ sgîind ochiĭ, întrebându-se dacă omuleţul, era sguduit de dispariţia Sofieĭ, nu fusese atins de odată de alienaţie mintală. Se însura! La şapte-zecĭ şi douĭ de anĭ! Hotărît, America se arăta luĭ Michou sub în făţişărĭ tot atât de neprevĕzute pe cât de nebunatece.

Pe urmă, nu maĭ suflă un cuvînt, atât era de zăpăcit.

(Va urma)

Premiile noastre pentru Iunie

După cum am anunţat, la zi'ntêĭ ale fie-căreĭ lunĭ, acordăm prin tragere la sorţĭ treĭ premiĭ tutulor abonaţilor ziaruluĭ «Universul» politic cotidian, afară de premiile ce se acordă fie-căruĭ abonat în parte.

Iată obiectele pe carĭ le acordăm ca premiŭ la tragerea de la 1 Iunie anul curent.

Premiul I.—O prea frumoasă lampă *veilleuse*, de atârnat în mijlocul odăeĭ.

Premiul II.—Un elegant ceasornic de lemn sculptat, pentru masă.

Premiul III.—O bogată cutie de parfumerie, împodobită cu pluşiŭ roşiŭ.

La tragerea la sorţĭ pentru aceste premiĭ vor avea drept toate persoanele carĭ se vor abona la ziarul «Universul» politic cotidian, până în seara de 30 Iunie a. c.

Aceste obiecte sunt deja expuse la vitrinele palatuluĭ «Universul».

PĂDURE IN FLĂCĂRĬ

O întêmplare din Australia

Era în ziua de 27 Februarie 1865, zi nefastă pentru colonia Victoria.

Stam înaintea caseĭ mele, când vĕzuĭ sosind în galop pe vecinul meŭ Smith. Acesta 'mĭ povesti că la zece mile depărtare tâlhariĭ aŭ atacat ferma luĭ Gardiner. Aŭ fost însă învinşĭ după o luptă desperată. Maĭ mulţĭ din eĭ aŭ fost ucişĭ. Căpitanul lor a scăpat însă. El se numeşte Everard Young.

«Simt un miros în aer, zise de o dată Smith oprindu-şĭ calul.

«Simt şi eŭ, adaeseĭ eŭ. Trebue să fie un foc în apropiere.

«Ne va merge şi nouĕ rĕŭ în acesstă pădure uscată.

«Dumnezĕŭ ne va feri de o ast-fel de nenorocire. Dar vĕd acolo la orizont nişte norĭ negri. Va cădea de sigur o ploaie bine-făcĕtoare.

«Nu, nu, zise el, nu sunt norĭ, sunt coloane de fum. E e pădure în flăcărĭ. Plec repede acasă, ca să 'mĭ liniştesc familia. Adio!

«Drum bun!

El dete pintenĭ caluluĭ şi galopă spre sud. N'am avut parte să'l maĭ vĕd pe bunul om, căcĭ a perit în

flăcări, cu întreaga sa familie.

Mi a trecut prin minte numele căpitanului Everard Young. Cu opt anï maï înainte, când ne imbarcasem din Anglia spre Australia, iubitul meŭ tovarăş de călătorie Everard Young mi-a fost amicul meŭ din copilărie, căcï eram născuţï în acelaşï loc. Când am sosit ne-am despărţit; el plecase spre districtele aurifere, iar eŭ devenisem un mic fermier.

Devenise el acum tâlhar, el tînărul şi veselul bărbat?

Nu'mï venea a crede.

Soţia mea Editha eşi afară cu micul meŭ copil Carol. Şi ea simţise mirosul. Am liniştit'o însă şi intră în casă. Deşi nu era târziŭ totuşï se făcu curênd întuneric.

De odată micul meŭ Carol strigă: Tată věd foc! Alergaï la fereastră şi în adevěr văzuï foc.

Ne-am strîns repede ce am avut maï preţios şi împreună cu soţia şi copilul meŭ am părăsit repede casa.

De odată un om se repezi din tufiş şi alergă spre noï. L'am recunoscut îndată.

«Everard! strigaï eŭ consternat.

«Da, eŭ sunt scumpul meŭ Iohn?

«Ce facï aicï?

«Sunt fugar!

«Cum?

«Sunt tâlhar de codru!

«Ingrozitor!

«Lasă la o parte asta! Aï banï?

«Puţin. Economiile mele sunt la o bancă în Sanshurst.

«Prea bine.

«Iţï trebue banï?

«Nu, am o sumă ascunsă. Dar, repede, uite pădurea arde. Să o luăm spre nord saŭ spre sud, de oare ce pădurea arde şi în vest şi în est.»

Fără multă vorbă am luat-o cu toţiï repede pe linia ferată Melbourne Castlemain-Echuec spre fluviul Murray.

Everard luase pe micul Carol în braţe, eŭ alergam trăgênd după mine pe nevasta mea îngrozită. Flacările pâlpâiaŭ, crăngile uscate trosneaŭ, în stânga şi în dreapta; iar în faţa noastră o limbă de pădure.

«Trebue să trecem prin ea, căcï altmintrelea nu e scăpare!»

Ne-am încercat, dar zadarnic.

Eram înconjuraţï de o mare de flacărï.

Soţia şi copilul meŭ căzură la pământ plângênd. Mi se sfîşia inima de durere. Nu maï credeam în nicï o scăpare, 'mï pierdusem orï-ce speranţă.

De o dată auziï un tunet înăbuşit.

«Se apropie salvarea!» strigă Young. «Vine un tren!»

«Cum? O ast-fel de îndrăsneală!?

«Lucru era aşa. In Castlemaine aŭ avertisat pe conductorul trenuluï, care însă nu ascultă de aceste sfaturï.

«Trenul însă nu va sta aicï, de oare ce e în mare primejdie.

«Trebue să stea! strigă Everard cu voce sělbatică. Il voiŭ sili să stea. El va opri trenul când un om va sta pe şine! El, zicênd acestea se întinse pe şine şi fâlfâia cu pălăria).

«Dacă nu te va vedea prin foc şi fum, te va călca..

«Nu e lucru mare, eŭ am trăit şi aşa destul. Alt mijloc de scăpare nu este.

Trenul se auzea venind.

«Stăï» strigă Everard din toată puterea plămânilor.

Trenul se opri.

«Ce e? întrebă conductorul.

«Să ne trecï prin foc, dar repede».

Everard se urcă pe locomotivă, iar eŭ şi cu aï meï într'un vagon de clasa întâia. Trenul se puse repede în mişcare şi trecurăm cu noroc prin tre flăcărï.

Conductorul fixă pe Everard, când acesta îï spuse să oprească trenul, pentru ca să se dea jos. Maşinistrul îï strigă autncï.

«Te cunosc Everard Young! Eŭ sunt Kropdal, proprietarul mare, pe care tu l'aï jefuit. Te arestez şi te voiŭ da pe mâna poliţieï. He, Hak, ajută să leg pe acest bandit, şi zicênd aceste acceleră iuţeala trenuluï.

Everard se smulse din braţele lor şi sări de pe locomotivă. Se izbi însă de o piatră şi căzu fără simţire. Trenul se opri, dar Everard fu predat ca cadavru autorităţilor. Eŭ cu aï meï ne-am întors la ferma mea, care însă a fost cu totul nimicită de foc. Am plecat de acolo şi am cumpěrat o grădină mare la Castlemaine.

. . . .

Focul acesta a nimicit un teritode 100 mile lungime şi lăţime. A prefăcut în cenuşe sute de ferme, aşa în cât abea maï târziŭ după o muncă stăruitoare s a reparat pagube imense.

I. Hansen.

Varietăţi

Jurămêntul la Siamezï. — Greciï când făceaŭ un jurămênt redutabil, juraŭ pe rîul Styx.

La Siamezï, formula este cu mult maï complicată.

Iată formula pentru jurămêntul de fidelitate al funcţionarilor siamezï faţă de prinţul moştenitor:

«Să'mï sece sângele din fie-care vină; trăsnetul să mě tae în două; să mě mănânce crocodiliï; să fiŭ condamnat să trec prin flacărï; ca după moartea mea, să emigrez în corpul unuï sclav; să mě nasc din noŭ, surd, mut, orb, acoperit de plăgile cele maï repulsive; să fiŭ aruncat în infern şi torturat teribil de Prea-Yom (divinitatea infernală), etc.»

—x—

O depeşă în jurul lumeï. — Preşedintele expoziţieï de electricitate din New Yock era odată la masă, faţă în faţă cu celebrul inventator, Edison. Dênsul i-a propus acestuia să'ï trimeată o depeşă, care să facă înconjurul lumeï. Edison a acceptat şi a primit o telegramă de la vis-a viul sěŭ în timp de 60 minute. Depeşa a parcurs Chicago, Los Angelos, San-Francisco, Vancouver, Wennipeg, Montreal, Canso şi Londra, unde lansată din New-York la ora 8 şi 34 a sosit la 8 şi 38. De aci la Lisabona, Gibraltar, Malta, Alexandria, Suex, Bombay, Madras, Singapura, Shanghaï, Nagasaki şi Tokio.

—x—

Cartofï giganticï.—Un agricultor american, Swan de Loveland, din Colorado, a obţinut prin cultură, nişte cartofï monştri. Un specimen din aceste produse are o lungime de 70 cm., diametri 35 şi cântăreşte 40 chilograme. Această specie se numeşte în America Maggie Murphy.

—x—

Tobasii.—In deşertul Chaer, la nordul republiceï Argentina, se află o populaţiune numită Tobaşiï. Aceştia sunt bine făcuţï, musculoşï, cu pěrul lung şi negru, cu ochiï oblicï şi cu peptul bine desvoltat. Eï se ocupă esclusiv cu vînatul şi cu pescuitul; îşï tatovează faţa, peptul şi braţele cu negru şi poartă verigï de metal în urechï.

Ce îmbrăcăminte, atât bărbaţiï, cât şi femeile, aŭ o centură de lînă saŭ o pele de berbec. Eï sunt nomazï şi locuesc în colibe construite din crăcï de arborï în formă de om. Aŭ un respect mare pentru familie şi în special respectează pe bětrînï.

Explicaţia

din Chestia geografică No. 6, apărută în No. 39 de la 25 Martie trecut.

Delta fluviuluï Missisipi.—La fourche des passes.—Pilotsville.—Passe du Sud-avest.—Passe du Sud.—Oraşul Balisa—Passe du Sud-Est.—Passe du Nord-Est.—Passe à houtre.

Aŭ deslegat'o:

Bucureştï: d. Şerban Carol.

Brăila: d. Vinci L. Pascal.

Giurgiŭ: d-ra Titi Dimitriu; d. Emil Droc.

Zimnicea: d ra Silvia Droc.

Premiul a fost câştigat prin tragere la sorţï de d. Vinci L. Pascal din Brăila.

Numěrul 52 din «Ziarul Călětoriilor» va apare Marţï 12 Maiŭ.

Abonamente cu premii

De la 15 Maiŭ 1898

Cine se va abona cu începere de la 1 Maiŭ 1898, la ziarul «Universul» politic care apare în fie-care zi dimineaţa, va primi următoarele premiĭ :

Pentru 3 lunĭ leĭ 5.30 în toată ţara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 2 volume, precum şi ziarul «Universul Literar» colorat pe timp de 3 lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 10.30 în toată ţara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 4 volume şi ziarul «Universul» literar colorat pe timp de 6 lunĭ.

Pentru un an leĭ 21.50 în toată ţara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

Premiĭ Gratuite

Un roman ilustrat de 6 volume. — «Universul» literar, colorat, pe timp de un an, o frumoasă zaharniţă de metal nichelat, o brăţară şi un portceasornic de metal.

IMPORTANT!!!

La 1 ale fie-căreĭ lunĭ, afară de premiile maĭ sus notate, se maĭ acordă, prin tragere la sorţĭ şi în mod gratuit, la toţĭ abonaţiĭ, alte 3 premiĭ în obiecte de mare valoare.

N.B. De oare-ce *Universul politic* apare şi în fie-care Duminecă, preţurile saŭ maĭ scumpit cu puţin.

Mica Publicitate

5 Banĭ cuvîntul

De oare-ce *Universul politic* apare şi în toate Duminicile, vom rezerva în acest număr şi în numĕrul care apare în fie-care Joŭĭ un spaţiŭ în pag. IV pentru **Mica publicitate**, în care vom publica, pentru preţul de 5 banĭ cuvîntul, anunciurĭ de oferte şi cererĭ de funcţiĭ; închirierĭ şi vînzĕrĭ de case, locurĭ, etc.; oferte şi cererĭ de banĭ; cererĭ şi oferte de profesorĭ, guvernante, administratorĭ de moşiĭ, bone, servitorĭ, servitoare, etc.; corespondenţe, etc.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice

se află la administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50. Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 şi 13.50.

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit şi oxidat, pe argint şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deşteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ **de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.**

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumuseţe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Preţurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 şi leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecţionat, premiat cu cea maĭ înaltă distincţiune la cea din urmă expoziţie specială de ceasornice din Geneva (Elveţia). — Bucata leĭ 170 pe comptant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găseşte un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin şi solid şi de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Acelaşĭ ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 şi de metal oxidat leĭ 19.50

LANŢURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, cu preţurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparaţiĭ de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect şi durabil, la atelierul înfiinţat de administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveţia doŭĭ lucrătorĭ din ceĭ maĭ experţĭ.—Reparaţiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½ atelierul de reparaţiuni este închis

Orĭ-ce tuse vindecată

Cine vrea să se vindece sigur şi în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia şi România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.50.

De vênzare în provincie la toate farmaciile şi în Bucureştĭ la drogueria centrală Mihail Stoenes, cu, str. Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 şi la drogheria «Câinele Negru», Ion Ţetzu, strada Lipscanĭ, Bucureştĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucţie în limba română cu stampila administraţieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ, se vor considera ca falşificate.

Mare depozit de Binoclur

— PENTRU TEATRU —

La adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No. 11, se află un mare depozit de binoclurĭ de teatru, din cele maĭ bune fabricĭ franceze. Binoclurĭ de la 10.50 până la 50 de leĭ bucata. In ot-d'a-una se află în depozit 2000 bucăţĭ.

Necesare foarte eegante, pentru scris şi cusut şi Obiecte de argint paque

— de la 90 b. până la 11 leĭ bucata — foarte potrivite pentru cadourĭ, se află de vînzare la adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ.

Cravate, Nasturĭ pentru cămăşĭ şi manşete, Evantaiiĭ, etc.

cu preţurile cele maĭ ieftine, se află de vînzare la adm. ziaruluĭ «Universul», str. Brezoianu No 11, Bucureştĭ.

IMPORTANT

La administraţia ziaruluĭ *Universul* strada Brezoianu No. 11, se repară orĭ-ce ceasoarnice, pendule etc. maĭ ieftin de cât orĭ unde. Se garantează mersul regulat timp de un an şi la caz contrar se repară din noŭ gratis.

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 52. 5 BANI IN TOATA ŢARA Bucureştĭ, Miercurĭ, 13 Maĭ, 1898

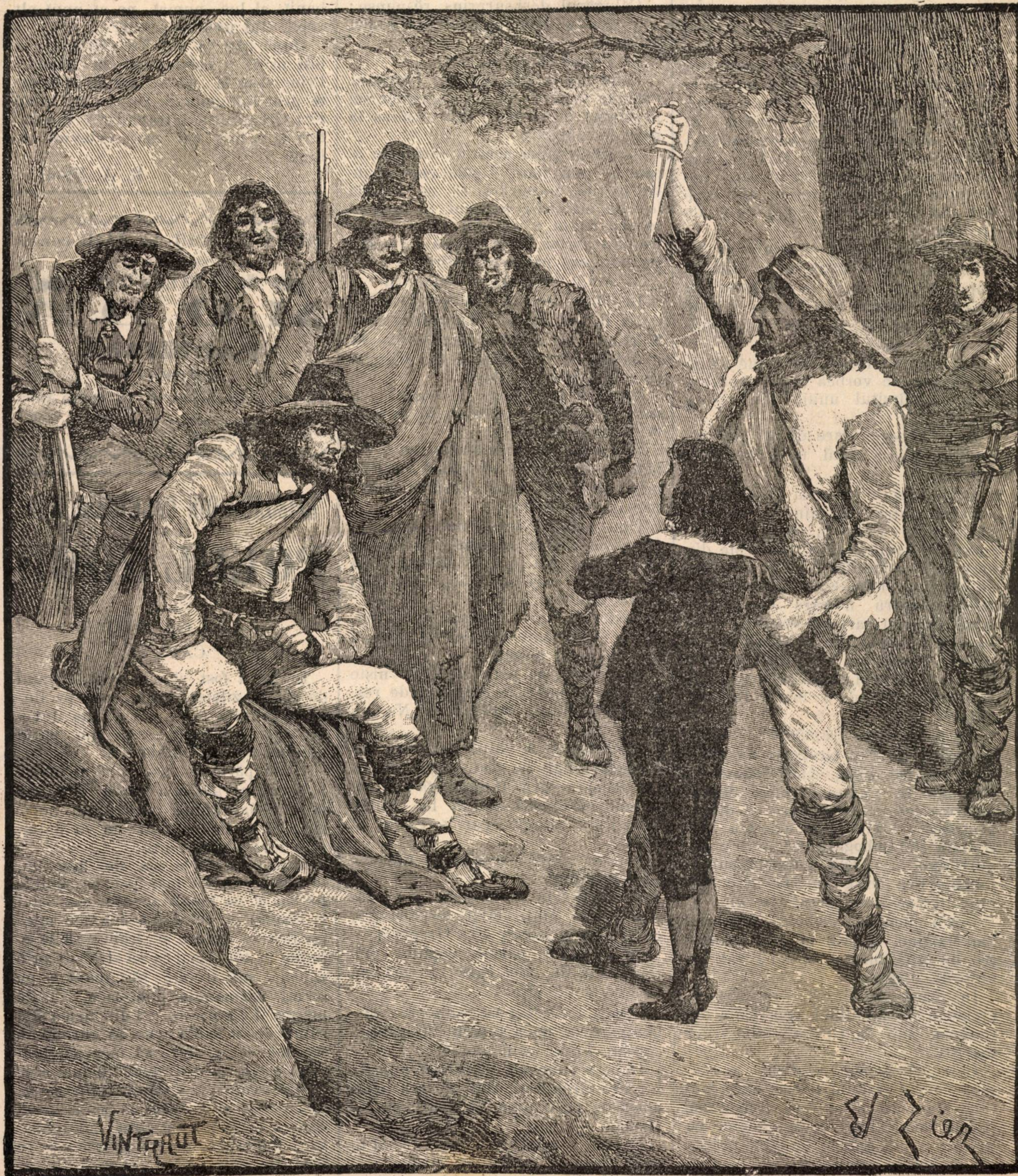
ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe sĕptămână
MARŢEA şi VINEREA

Amintirĭ dintr'o călĕtorie în Catania. — (Vezĭ explicaţia).

Amintirĭ dintr'o escursiune
IN CATANIA

Fra Gregorio

Catania este unul dintre cele maĭ frumoase oraşe ale Siciliel şi dacă vulcanul Etna n'ar avea obiceiul de a'l turbura şi acoperi de două orĭ pe fie-care secol, în termen de mijloc, ar vrea orĭ cine să'şĭ sfîrşească acolo zilele, ca şi Arlequin.

Ceea ce e cu adevĕrat interesant de admirat acolo sunt monastirile şi maĭ cu seamă aceea a benedictinilor opera arhitectuluĭ Coutini. Aceastǎ monastire e cu adevĕrat de o strălucire de nedescris. Grădina este măreaţă şi călugăriĭ aŭ o rară colecţiune de medaliĭ antice ale Sicilieĭ carĭ rivalizează cu acelea ale Grecieĭ.

Brigandagiul este endemic în Sicilia. El îşĭ are cauzele în mizeria populaţiunilor carĭ persecutate de mariĭ proprietarĭ fonciar, îşĭ iaŭ de multe orĭ lumea în cap, retrăgên du-se în munţĭ.

Tocmaĭ în vremea când mĕ aflam în Catania se vorbea acolo pretutindenĭ de sfîrşitul unuia din aceştĭ banditĭ.

Fra Gregorio care cu 20 de anĭ înainte fusese eroul uneĭ aventurĭ ciudate.

Fra Gregorio domnea atuncĭ ca un suveran între Taormine şi Catania pe coastele Etneĭ în părţile păduroase ale munteluĭ, şi călĕuzele din carĭ cele maĭ multe îĭ eraŭ tovarăşĭ, se credeaŭ obligate să'ĭ plătească un tribut pentru fie-care escursiune. Nişte Englezĭ carĭ nu voiseră să se supună la acest bir, fuseseră captu raţĭ de banda luĭ Fra Gregorio, duşĭ în munţĭ şi nu'şĭ putuseră scăpa viaţa decât plătind o mare rescum pĕrare.

Cu toate astea grămădit în munţĭ, afacerile luĭ Fra Gregorio nu mergeaŭ de loc bine, când d'odată se rĕspândi la Catania svonul despre moartea luĭ. Adevĕrul era că dînsul pregătea o lovitură de maestru carĭ trebuia să'l îmbogăţească dintr'o singură dată şi căreia 'ĭ datora supranumele Fra Gregorio, căcĭ maĭ înainte nu'ĭ se zicea decât Giovani.

Intr'o noapte, clopotul bisericeĭ San-Martino, situată la douĭ kilometri de oraş, începu să sune într'un chip de disperare.

In acest stabiliment religios se creşteaŭ fiiĭ familiilor principale din Catania sub îngrijirea călugărilor mariştĭ.

Călugăriĭ tocmaĭ vegheaŭ în capelă corpul frateluĭ portar care murise. Unul din eĭ se duse şi deschise poarta monastireĭ; el se întoarse cu un nenorocit, galben la faţă, prăpădit, îmbrăcat în sdrenţe, care în rgea îndărătuĭ luĭ cu capul plecat.

— E un călĕtor care cere ospitalitate, zise călugărul.

— Să 'i se dea de mâncare şi un pat, rĕspunse cel maĭ bĕtrân dintre călugărĭ.

— Nu vreaŭ nimic până nu veţĭ asculta spovedania mea, părinte, esclamă necunoscutul căzênd în genunchĭ la picioarele luĭ.

Călugărul, deşi surprins, rĕspunse: — Se va face după dorinţa d tale, fiule.

Şi 'l duse în celula sa.

Când ieşiră din chilie, bĕtrânul călugăr veni şi spuse colegilor sĕĭ în vreme ce strĕinul era condus la sala de mâncare:

— Spovedania acestuĭ om este aceea a unuĭ sfânt Dînsul cere să intre în casa noastră şi să se supună la cele maĭ marĭ asprimĭ. Şi fiind-că to 'maĭ acum n'are cine să ia locul frateluĭ portar, o să rog pe stareţ să'ĭ încredinţeze paza mănăstireĭ.

— Amin, rĕspunseră călugăriĭ.

In chipul acesta banditul Fra Gregorio fu instalat la monastirea San-Martino, unde, prin îngereasca sa blândeţă deveni mângâierea călugărilor şi idolul elevilor.

Trecură două lunĭ în cursul cărora călugăriĭ se felicitaŭ în fie-care zi de noul lor recrut.

Intr'o dimineaţă, ciobanul care venea de obiceiŭ ca să aducă lapte la monastire, fu uimit găsind poarta monastireĭ deschisă.

Dînsul sună. Nimenĭ nu'ĭ rĕspunse. Deschise poarta şi intrĕ. Nu era de loc portar. Nu era în grădină nicĭ un călugăr care să citească pe cărţĭ ca de obiceiŭ.

Păstorul, foarte îngrijat, intră înăuntru şi străbătu coridoarele. Era ca într'un palat pustiŭ.

D'o dată i se păru că aude nişte gemete. Se urcă la etagiŭ unde rĕspundeaŭ chiliile călugărilor. Nu era nimenĭ.

El deschide o chilie şi vede un călugăr lungit pe pat, legat şi cu un căluş în gură. Il desleagă şi d'împreună cu dînsul alergă la chiliile celor-l'alţĭ călugărĭ carĭ toţĭ sunt liberaţĭ.

— Dar copiiĭ? aceasta fu întrebarea stareţuluĭ.

Se urcară în dormitoare şi le găsiră goale. Toţĭ eleviĭ dispăruseră, ca şi sfîntul portar Fra Gregorio.

In aceiaşĭ zi părinţiĭ copiilor primiră câte un bilet care se termina cu aceste cuvinte:

«Dacă întîrziezĭ cu aducerea rĕscumpărăreĭ, dacă înştiinţezĭ poliţia, copilul d-tale va fi mort.»

Lumea cunoştea cunoştea numele luĭ Fra Gregorio. Toţĭ duseră banĭ, afară de principesa M... care era la Mesina.

Copilul aceşteĭ principese, când fu adus înaintea banditului, strigă:

— Voĭ sunteţĭ oamenĭ iar nu fiare neînţelegĕtoare. Prin urmare eŭ vĕ spun că peste două zile veţĭ primi baniĭ pe carĭ'ĭ cereţĭ. Mĕ leg pe cuvîntul meŭ de onoare.

Fra Gregorio îl crezu, îĭ dete drumul şi în adevĕr, a treia zi copilul se întoarse cu baniĭ.

Brigandul, admirând curajul acestuĭ copil, nu voi să 'ĭ primească baniĭ, el luă numaĭ pe aĭ unuĭ alt copii, fiul unul bancher.

După câţĭ-va anĭ Fra Gregorio a fost prins şi condamnat la moarte. Principesa M.. l'a scăpat de la moarte prin influenţa sa. După puţin timp Fra Gregorio a intrat într'o monastire şi a fost cel maĭ evlavios călugăr.

E. A. Spoll.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA
CAP. V

Erĭ ne a fost şi maĭ greŭ drumul de cât în zilele trecute, căcĭ pe lîngă cele-l'alte toate, şi ghiaţa devenit şi maĭ inegală. Abia am putut înainta câţĭ-va chilometri.

După părerea mea, putem presupune că ne găsim acum la 82°8' saŭ la 82°9' latitudine, dacă vîntul nepotolit de la sud-est nu ne va fi împins iarăşĭ spre nord.

Zăpada acum e aşa de fleşcăită, în cât câiniĭ nu maĭ pot să umble pe ea, şi pe lângă aceasta maĭ sunt şi istoviţĭ cu totul. La cea maĭ mică piedică se opresc şi trebue să le ajutăm la tot pasul ca să străbată prin zăpadă saŭ trebue să'ĭ mânăm cu biciul. Sărmanele dobitoace, rĕŭ le merge. *Lilleraeven*, cel din urmă din câiniĭ de la sania mea, în curând nu va maĭ fi în stare să meargă înainte, şi ce animal splendid maĭ era!

Maĭ avem cincĭ câinĭ: *Lilleraeven*, *Storraeven* şi *Kaiphas* la sania mea, *Suggen* şi *Haren* la sania luĭ Iohansen. Maĭ avem nutreţ pentru eĭ, pe treĭ zile, din *Isbjörn* pe care l'am ucis ierĭ dimineaţă, şi până în treĭ

zile, crede Iohansen, se va resolva problema. Zadarnică speranţă, mĕ tem eŭ, de şi reflexul de la sud est se menţine şi pare chiar a se fi ridicat ceva maĭ sus.

Erĭ ne-am început marşul pe la $6^1/_2$ ore seara, şi ne am oprit azĭ dimineaţa la 3 şi un sfert înaintea uneĭ crepăturĭ. Pentru întâia oară am vĕzut ierĭ lacurĭ de apă dulce pe ghiaţă, sub câte va coline. Unde ne-am oprit însă nu era, aşa că azĭ dimineaţă am fost siliţĭ iar să topim ghiaţă. De acum înainte însă sper că nu va maĭ fi nevoie de aceasta, şi vom putea să ne economisim petrolul, care în treacăt fie spus, scade într'un mod îngrozitor.

Vremea şi drumul sunt neschimbate. Nu e o plăcere de a pleca în ast-fel de condiţiĭ. Staŭ în cort şi mĕ gândesc la luna Iunie acasă, la soarele ce străluce de-asupra colinelor, pădurilor şi fiordurilor... Dar o-dată tot o să ne întoarcem şi atuncĭ are să fie maĭ frumos de cât orĭ când înainte.

Miercurĭ 12 Iunie. — Tot maĭ rĕŭ. Erĭ maĭ că nicĭ nu ne-am mişcat din loc. Abea de-om fi făcut 2 kilometriĭ. Zăpadă mizerabilă, ghiaţă neegală, crepăturĭ şi vreme urîtă. De asupra zăpeziĭ era, ce e drept, o coajă pe care săniile alunecaŭ bine, când se puteaŭ ţine de-asupra, dar când se cufundaŭ nu maĭ eraŭ de urnit din loc, şi aceasta se întâmpla foarte des. Tot aşa şi câiniĭ mereŭ se cufundaŭ. Bietele animale! Dar ce era să facem; orĭ-cum trebuia să mergem înainte.

Peste cea din urmă crepătură ce am întâlnit acum, am trecut construindu-ne o punte din banchize micĭ, pe carĭ le-am împins într'un loc unde crepătura era maĭ îngustă. Dup'aceasta însă deterăm imediat peste un alt labirint de crepăturĭ. Şi în acelaşĭ timp vremea umedă, ninsoarea amestecată cu ploaie, ne uda ca pe nişte curcĭ; ne era imposibil să mergem. Săniile steteaŭ înţepenite în zăpadă, n'aveam alt-ceva de făcut de cât să ne căutăm cât maĭ curând un loc de popas. Ca să ne maĭ chinuim pe o ast-fel de vreme şi înaintăm cu sila, n'avea nicĭ un înţeles. După un mers de 4 ore ne-am oprit găsind un loc bun, şi ne am vîrît în cort.

Stăm aci şi nu ştim ce să maĭ facem.

Cum o să maĭ mergem înainte nu ştiŭ nicĭ eŭ. Mĕ întreb, n'ar fi oare maĭ bine să căutăm să prindem vre-o focă. Nenorocirea însă este că aci unde ne găsim acum, nu prea se vĕd multe focĭ. In zilele din urmă n'am vĕzut nicĭ una. Poate că ghiaţa e prea groasă şi prea întinsă pentru ele.

Ghiaţa aci se deosebeşte în chip bănuitor la ochĭ, de acea pe care am mers în timpul din urmă. Maĭ înainte de toate e cu mult maĭ neegală şi în unele părţĭ este veche pe o mare întindere. Sunt banchize din iarna trecută, amestecate cu altele maĭ vechĭ. Se par a fi fost în apropiere de uscat căcĭ adesea se vede pe ele lut şi noroĭ, maĭ ales pe cele nouĭ.

Johansen care a eşit din cort zice că la sud tot se maĭ vede încă reflexul de apă; de ce nu putem însă ajunge la ea? Vedem înaintea noastră neschimbată o ţintă ce ne ademeneşte, albastră şi frumoasă, pentru noĭ culoarea speranţeĭ şi a bucurieĭ; când vom da oare de dînsa?

Vinerĭ 14 Iunie.—Astă zĭ sunt treĭ lunĭ de când am părăsit «Framul». Un sfert de an am rătăcit prin această pustietate de ghiaţă, şi suntem încă tot aci. Când vom ajunge la sfîrşitul acestuĭ drum, nicĭ nu maĭ pot să'mĭ închipuesc; sper numaĭ că or-care ne va fi soarta, apa deschisă saŭ uscatul nu maĭ pot fi departe.

Fie ţara *Wilzeck* saŭ ţara *Zichy*, fie *Spitzberg* saŭ altă ţară.

Erĭ n'a fost o zi aşa de rea cum mĕ aşteptasem. Am înaintat în realitate, de şi nu mult, dar totuşĭ vr'o câţĭ-va chilometri. In anotimpul acesta trebue să ne mulţumim şi cu atât.

Câiniĭ n'aŭ putut trage săniile singurĭ. Cum nu era cine va lângă eĭ, se opreaŭ tot la al douilea pas. Singurul lucru de făcut în asemenea împrejurare, era să facem drumul încoace şi încolo, şi să umblăm ast-fel de câte treĭ orĭ, pe aceeaşĭ cale. Maĭ întêiŭ trebuia să merg şi să examinez ghiaţa, apoĭ venea Iohansen cu săniile, întêiŭ cu a mea, pe urmă cu a luĭ, cât putea maĭ înainte. Până atuncĭ eŭ mĕ întorceam şi'mĭ duceam sania mea până unde găsisem drum bun. Apoĭ procedarea se repeta.

Cu acest sistem nu mergeam de parte, dar totuşĭ mergeam, şi aceasta era în definitiv ceva. Ghiaţa pe care mergem acum nu este plană, e masivă şi veche cu coline şi inegalităţĭ în toate părţile. După un mic drum făcut, sosirăm la un loc unde ghiaţa spartă în banchize micĭ cu coline înalte, era întreruptă de crepăturĭ cu ghiaţă fleşcăită, aşa că totul avea aparenţa uneĭ grămezĭ de ruine. Abia era un loc de şezut, dar încă de mers înainte!

Intr'o ast-fel de situaţie e lesne de înţeles că ne cam pierdeam curajul.

De o cam-dată renunţarăm de a maĭ încerca să mergem înainte. Orĭ unde ne întorceam, drumul era închis şi se părea că înaintarea ne era cu desĕvîrşire închisă.

Ca să lăsăm caicele în apă, nu ne ar fi folosit la nimic, căcĭ nu era de aşteptat să poată străbate prin această ghiaţă, şi de aceea eram a proape de a mĕ hotărĭ să ne oprim şi să aşteptăm încercându-ne norocul cu pescuitul şi pândind şi vre-o focă.

Sunt momentele celeĭ maĭ marĭ îngrijirĭ şi ne aruncăm privirile peste ghiaţă, gândurile noastre îndoelnice sunt ocupate mereŭ de această întrebare, avea-vom destule provisiĭ ca să aşteptăm timpul până să se topească zapada, să se desfacă ghe ţurile şi să ne permită ca să putem pluti? Aceste sunt întrebărĭ marĭ şi importante la carĭ nu putem rĕzbate cu siguranţă. De sigur că va trece multă vreme până să se topească toată această zăpadă şi să ni se deschidă un drum de apă. Şi cum am putea să aşteptăm? Până azĭ n'am vînat de cât două păsărĭ de mare şi am pescuit un peştişor. Am maĭ vĕzut ce'l drept încă un peşte înotând la suprafaţa apeĭ, nicĭ acesta însă nu era maĭ mare. Unde suntem acum e puţină speranţă de a prinde ceva. In zilele din urmă n'am maĭ vĕzut nicĭ o focă. Erĭ însă am dat de urma unuĭ urs. Păsărĭ vedem necontenit, dar sunt prea micĭ pentru ca să merite ca să ne pierdem cartuşele pe ele.

Am hotărît să facem o ultimă încercare ca să înaintăm, ţinênd drumul spre est. De astă dată am avut succes. Am găsit un loc de trecere peste un numĕr oare-care de banchize micĭ. De partea cea l'altă era o ghiaţă destul de consistentă şi care părea a fi fost în apropiere de uscat, de oare ce era plină de nămol. Am făcut un drum pe această ghiaţă fără a da de crăpăturĭ. Ghiaţa însă nu era plană pretutindenĭ, aşa că am avut multe greutăţĭ prin unele locurĭ.

Ne-am început marşul Mercurĭ la 8 ore seara, şi azĭ Jouĭ la 5 ore dimineaţa ne-am oprit. Aicĭ am găsit pentru întêia oară apă bună de fiert, însă cam sărată. In decursul zileĭ, înainte de amiazĭ, s'a pornit un vênt spre nord-est şi temperatura căzu brusc. Zăpada deveni maĭ consistentă şi în cele din urmă drumul nu maĭ era rĕŭ de loc. Coaja de zăpadă susţinea câiniĭ şi chiar şi săniile, aşa că pentru ziua următoare ne aşteptam la un marş bun. Am avut însă iarăşĭ o desamăgire. Abea ne adăpostirăm în cort şi începu să ningă şi ninse toată ziua cât am dormit.

Ierĭ seară când am ieşit ca să preparăm dejunul şi să ne vedem de drum înainte, tot maĭ ningea încă. Pretutindenĭ era zăpadă groasă şi moale.—drumul imposibil.

N'avea nicĭ un înţeles să încercăm a merge înainte. Hotărîrăm să aşteptăm să vedem cum are să se schimbea vremea; pregătiĭ o porţie de supă de peşte şi ne retraserăm iar în sac, Iohansen ca să doarmă, iar eŭ să maĭ socotesc încă odată toate observaţiile mele de când am pără-

sit «Framul», şi să vĕd dacă vre-o greşeală oare care nu va explica misterul pentru ce n'am ajuns încă la uscat.

Soarele era vizibil în parte şi încercaĭ, de şi în zadar, să fac o măsurătoare. Maĭ bine de un ceas am stat la teodolitul pe care îl aşezasem, dar soarele s'a ascuns iar şi rĕmase nevĕzut. Am socotit şi iar am socotit, am controlat totul cu deamănuntul, dar n'am putut să găsesc nicĭ o greşală maĭ însemnată. Toată istoria asta 'mĭ este o problemă.

Incep să mĕ gândesc serios dacă totuşĭ n'am luat'o prea departe spre vest.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

CAMILLE DEBANS

Aventurierul fără de voie

IV

«Da, reluă Martin, mĕ însor cu Miss Billenbrock de la Sf. Francisco.

— Şi ce vîrstă are? întrebă Michou din ce în ce maĭ uimit, şi numaĭ pentru a spune şi el ceva.

— Nu ştiŭ, două-zecĭ şi treĭ, saŭ două zecĭ şi patru de anĭ; a, ba nu, ştiŭ foarte bine, două-zecĭ şi şase de anĭ împlinițĭ.

— Şi'mĭ vine a crede că'ĭ încântătoare, adăogă nepotul, care acum nu se maĭ miră de nimic.

— N'am vĕzut'o nicĭ odată. Inchipueşte'ţĭ că Miss Anna Billenbrocke, e preşedintele ligeĭ pentru desvoltarea forțeĭ fizice la femee.

— Atuncĭ trebue să fie o femee foarte sdravănă.

— Poţĭ să'ţĭ închipuĭ. E cât-va timp de atuncĭ, la o vînătoare—căcĭ toate sporturile sunt învoite membrilor ligeĭ, căreia, ca să zic ast-fel, e directoară—ea avu de luptat corp la corp cu un urs de statură înaltă, şi în clipa când plantigradul era s'o înăbuşe, fără să piardă un moment prezenţa eĭ de spirit, îĭ înfipse cuţitul eĭ de vînătoare în umĕrul stâng şi'l lăsă mort.

— Cine v'a povestit asta?

— Toate ziarele aŭ vorbit de această faptă.

— Şi asta te-a aprins? zise Claude din ce în ce maĭ ironic.

— Negreşit. Imĭ plac eroiĭ şi eroinele. In avîntul meŭ, 'ĭ-am cerut mâna prin intermediul unuĭ anunciŭ din gazeta cea maĭ rĕspândită din San-Francisco.

Ea mi-a rĕspuns peste treĭ zile prin acelaş ziar că primeşte.

— Ştie ce vîrstă aĭ?

— Iţĭ poţĭ închipui, cred, că sunt prea cinstit, ca să nu'ĭ fi spus tot de maĭ înainte.

— Aşa dar, trebue să te ducĭ la San-Francisco?

— Nu, ea era vorba să vie la Hills-Point unde ceremonia va avea loc.

Michou credea că visează.

Destăinuirile bĕtrânuluĭ îl uimeaŭ. Cum se poate ca un om, la vîrsta asta, sănătos de spirit după cum arăta, să'ĭ vie în gând, maĭ întêiŭ să se însoare, ş'apoĭ să ia o persoană, pe care n'o cunoştea, numaĭ pentru că omorîse un urs.

«Şi încă, maĭ gândea el, înțeleg că unchiul Martin e un bĕtrân smintit. Dar ce să maĭ zic de d-şoara, aşa de grăbită de a se uni cu o căzătură bĕtrână de 72 de anĭ, că nicĭ măcar că 'l aşteaptă, şi venea singură la dênsul, de teamă, negreşit, ca el să nu moară pe drum.

— Fiind-că 'l chiamă Martin oare? Nu se mulţumeşte, se vede, numaĭ să 'l omoare, vrea şi să se mărite cu el.

«Trebue să fie pămêntul Americeĭ care să aibă proprietatea de a suprima bunul simţ, convenienţele şi cele-l'alte, îşĭ zicea Michou. E adevĕrat, adăogă el, că dă oamenilor o voinicie când-va, justificând toate nebuniile, căcĭ unchiul meŭ e îngrozitor de rezistent. Şi pe legea mea! dacă se însoară, frumoasă surprindere păstrează Sofieĭ. Un ştrengar în felul luĭ, nu se va putea a nu fi fericit, şi a avea un cârd de copiĭ. Pe când aceste gândurĭ treceaŭ ca o furtună prin capul luĭ Claude, Martin îşĭ urma liniştit vorbirea.

— N'am de cât o speranţă, zise el, şi anume, că şi-o fi amânat călĕtoria pe două treĭ zile maĭ târziŭ.

— E probabil, zise Claude, că dacă ar fi plecat, v'ar fi înştiinţat printr'o telegramă.

— Da, da, aĭ dreptate.

— E adevĕrat că trebue să fi sosit o telegramă la Hills-Point, în a aceste din urmă două zecĭ şi patru de ceasurĭ?

— Şi asta se poate, dar nu'ĭ nimic. Am să'ĭ telegrafiez să se oprească la sf. Ludovic pe Missouri, ca să aştepte ştirĭ de la mine, şi să'ĭ explic pricina absenţeĭ mele.

Cu paşĭ marĭ, bĕtrânul se îndreptă spre biroul telegrafuluĭ. Işĭ compuse telegrama, încetişor, silindu-se să nu lase nimic afară de ce trebuia. Şi după ce dădu hârtia funcţionaruluĭ, după ce plăti, îşĭ reluă fisionomia luĭ senină şi energică, spunênd nepotuluĭ sĕŭ:

«Acum, să fim cu gândul numaĭ la Sofia.»

Şi trimiţând pe Bubu să se îngrijească de o trăsură şi de patru saŭ cincĭ caĭ, se întoarse cu Claude spre gară, unde se lăsase Jupiter, ca să aştepte pe acela dintre oamenĭ căruĭ îĭ dăduse întâlnire.

Jupiter, într'adevĕr nu era singur când veni unchiul cu nepotul.

— Eĭ bine, întrebă Martin, îndată ce fu aproape. Pe omul acesta îl aşteptaĭ?

— Da, rĕspunse Jupiter.

«Dar veştile nu sunt bune.

— Ce este oare? întrebă Michou, la care emoţiunea se arăta maĭ intensă, de când credea că nu maĭ are nimic de nădăjduit de la moştenirea unchiuluĭ, şi nu trebuia să se gândească acum, de cât a recuceri pe nevastă sa să o ducă la Paris, fără multă vorbă.

— Ceĭ pe carĭ îĭ urmărim, adăogă Jupiter, ne aŭ tras pe sfoară.

— Cum asta?

— S'aŭ prefăcut a se îndrepta spre gară, la care ne găsim, şi la vr'o poştă de aicĭ, de odată aŭ schimbat drumul, luând'o spre o altă staţiune a uneĭ alte liniĭ care trece prin partea cea-laltă a acestor munţĭ.

— Dar, reluă Claude, nevastă-mea?

Jupiter la întrebarea asta deschise nişte ochĭ marĭ ca şi cum n'ar fi înţeles întrebarea.

«Oameniĭ d-tale aŭ vĕzut'o?

Presupun că dacă o fac să meargă cu eĭ trebue să'ĭ întârzie destul.

— La urma urmeĭ, zise unchiul, asta ne interesează numaĭ pe noĭ. V'aţĭ apropiat în destul de răpitorĭ, ca să ştiţĭ cum staŭ lucrurile, cu ceea ce'ĭ de seamă pentru noĭ?

La aceste cuvinte negrul, care aducea veştile, avu o înfăţişare încurcată. Aruncând o privire furişă luĭ Michou, încerca a da a înţelege că nu va rĕspunde de cât unchiuluĭ Martin saŭ luĭ Jupiter.

Dar Claude pricepu înţelesul aceste pantominĭ. Inima îĭ tresări în piept şi zise:

«Vorbeşte! Spune tot adevĕrul. După astea treĭ zile de dezolare omorîtoare, crezĭ că maĭ e nevoe să mĕ menajezĭ?

Unchiul Martin trase pe actoriĭ acesteĭ scene la o parte şi zise negruluĭ ştafetar:

— Ce ştiĭ?

— Cred, rĕspunse negrul, că d na a murit.

Michou, din fericire nu cunoştea dialectul luĭ Jupiter. Dacă maĭ adineaorĭ înţelesese jocul de fizionomie, care îl făcuse să exclame, acum trebuia să aştepte traducerea, pe care când nu era Bubu faţă, i-o făcea unchiul. Dar de astă-dată, Martin îşĭ urmă întrebările, fără a spune nimic luĭ Claude.

— Eştĭ sigur? întrebă bĕtrânul cu autoritate.

— Nu, tocmaĭ, rĕspunse negrul.

— Spune'mĭ atuncĭ de ce crezĭ, că nepoată-mea a murit?

— Iată: oameniĭ pe care 'ĭ urmărim, aŭ pierit erĭ vr'o două ceasurĭ, ş'am aflat că aŭ fost la o gară.

— Care?

— Gara d'Angélah.

— Bine, ştiŭ, ş'apoĭ?

— Unul dintre noĭ a fost acolo şi după ce a întrebat impiegaţii cu îndemânare, am aflat că oameniĭ aceia aŭ expediat la Chicago, o cutie lungă, găurită pe una din cele patru scândurĭ. Aşa că acum cum numaĭ par a avea nimic, care să'ĭ încurce, şi că se mişcă cu o iuteală de mirat, s'ar putea foarte bine ca d-na să fie moartă şi să voiască să'ĭ păstreze corpul ca să'l vînză, cum a făcut ceĭ din New-York, cu trupul milionaruluĭ Stewart.

După aceste din urmă cuvinte se stabili o tăcere lugubră. Dar Claude nu întârziă de a o rupe.

— Ce a spus? întrebă nenorocitul bărbat pe unchiul sĕŭ, care căuta a 'şĭ ascunde emoţiunea.

— Nimic pozitiv încă, rĕspunse Martin scurt. Aşteaptă puţin.

Apoĭ, îndreptându-se iar negruluĭ, îl întrebă:

— N'aĭ alte semne?

— Nu.

— S'ar putea s'o fi adormit numaĭ şi s'o fi închis în felul acela de sicriŭ, făcêndu'ĭ găurĭ, ca să'ĭ dea aerul trebuitor respiraţiuneĭ.

— Şi asta! zise negrul fără prea multă convingere. Orĭ ce e cu putinţă.

— Eĭ bine! reluă bĕtrânul, trebue să telegrafiăm poliţieĭ din Chicago, care va pune mâna pe colet.

— Dar în sfîrşit! strigă Claude, spuneţi'mĭ odată, ce vĕ îndrugă omul acesta. Nu vedeţĭ că mor de desperare!

Bietul băiat, în groasnica surescitare a nervilor sĕĭ, părea gata a sări în sus, şi tot trupul sĕŭ se înfierbântă sub stăpânirea uneĭ enervărĭ din ce în ce maĭ marĭ.

Unchiul Martin crezu de cuviinţă a'ĭ ascunde ştirile îngrozitoare, pe care le adusese mesagerul. Trăgându'l deoparte îĭ zise maĭ întâiŭ:

«A venit momentul, dragă Claude, scumpe prieten, să fiĭ tare...

— A murit! strigă într'o explozie de suspine, bărbatul Sofieĭ.

— Poate că nu. Nu'ĭ nimic sigur. Presupunerĭ destul de raţioeale pot face a crede într'o nenorocire.

— Dar în sfîrşit, spune'mĭ tot, gemu nenorocitul băiat, a căruĭ buze, mâinĭ şi genunchĭ tremuraŭ ca frunzele de vênt.

Unchiul Martin, ca căruĭ simţire era mare sub înfăţişarea luĭ de rĕceală, gândi că'ĭ maĭ bine să dea o lovitură grabnică, de cât a prelungi chinurile nepotuluĭ.

De altmintrelea, şederea luĭ îndelungată pe pămîntul american, îl obişnuise a privi în faţă nenorocirea ca un pericol şi nu înţelegea că ceĭ-l'alţĭ să fie de o fire deosebită.

Sunt pe lume mulţĭ oamenĭ care'ĭ seamănă. Ceĭ care se tem de a supăra pe ceĭ-l'alţĭ, aŭ, maĭ adesea, o inimă uşor de mâhnit. Oameniĭ aşpriĭ pentru eĭ nu cunosc ocolurile, nu ştiŭ arta mângâierilor, pe care trebue să le daĭ cu mĕsură victimelor soarteĭ.

In câte-va cuvinte, puse pe Claude în curent cu ceea ce'ĭ spusese negrul. Atuncĭ Parizianul moale, cam sfiicios şi incapabil de tărie cum era Michou, se deşteptă într'adevĕr şi dădu un strigăt de furie sĕlbatecă. Mielul acela care cu opt zile în urmă nu ştia de cât să se plângă, aşteptând catastrofele închipuite, mielul acela se făcu turbat şi de temut.

— Mi-aŭ omorît-o! strigă el; fiarele sĕlbatice carĭ mişună prin ţara asta mi-aŭ omorît-o. Eĭ bine! va fi între eĭ şi mine o luptă de moarte. O, Doamne! poţĭ fi sigur că 'ĭ sugrum pe toţĭ înainte de a mĕ reîntoarce în Franţa.

— Ia să vedem, băete, linişteşte-te şi gândeşte te că trăeşte încă.

— Lasă, mĕ rog, rĕspunse Claude cu un ton de violenţă extremă, de aceea ar expedia-o la Chicago într'un sicriŭ. Şi cu ce s'ar hrăni ea timp de 3, 4, 5 zile, în timpul drumuluĭ?

Martin nu găsi ce să rĕspundă.

— Dacă nu 'mĭ rĕmâne de cât să mĕ rĕzbun, nu voiŭ şovăi. Inţelege-mĕ, te rog. Chiar de-aşĭ face ocolul lumeĭ să 'ĭ urmăresc, am să'l fac! biata Sofie! biata Sofie! De ce nu m'a ascultat!

Aceste din urmă vorbe dădură a înţelege că Michou va cădea într'o criză de lacrimĭ, care 'l va maĭ uşura puţin câte puţin. Dar nu, ochiĭ luĭ rĕmâneaŭ uscaţĭ şi strălucind ca o licărire de foc.

— Ce facem aicĭ? reluă el furios. Flecărim, nu'ĭ aşa? De ierĭ dimineaţă n'am făcut de cât asta. Ce lucrurĭ aşa grozave am născocit ca să ajungem la asta? Unde e negrul?

Şi cu un pas iute Michou merse spre Jupiter, care părea că stă de vorbă cu tovarăşul sĕŭ. Ceĭ doĭ negri, vĕzênd pe omul acesta apucat de turbare, simţira cam mişcaţĭ, întrebându-se ce poate ce are să se întâmple cu eĭ.

Michou apucă pe Jupiter de guler şi zguduindu'l cu toată puterea luĭ îndouită de furie, îĭ zise:

— Aĭ să mĕ ducĭ chiar acum la hoţiĭ aceia. Ştiĭ unde sunt, nu'ĭ aşa?

— De sigur, rĕspunse negrul care nu înţelegea, dar care simţea ceea ce vrea să spue Claude.

— Unchiule, răcni acesta, fără de a avea grije că lumea se strînsese în jurul lor, spune omuluĭ acesta că dacă până mâine cel maĭ târziŭ, nu mi o găsi pe asasiniĭ neveste1 mele, ca să 'ĭ omor cu mâna mea, luĭ am să'ĭ sfărâm creieriĭ... haide, să plecăm numaĭ de cât, călăuzeşte-ne.

Jupiter nu prea era în largul sĕŭ. Michou îĭ făcea teamă cu mişcările luĭ neorânduite, şi o înfăţişare de hotărîre sĕlbatecă, pe care până în acea clipă nimenĭ nu l'ar fi crezut capabil.

Când negrul află ce spune Claude, prin intermediul luĭ Martin, care făcuse tot ce 'ĭ plăcea nepotuluĭ sĕŭ, cu exactitudine de neimputat, se înclină, spunênd că n'avea de că'l urmeze.

Chiar în clipa aceea alerga Bubu. Negrişorul se întorcea fără de trăsură şi fără de caĭ, împotriva aşteptăreĭ luĭ Martin. Dar Claude fu cel d'întêĭ care 'l întrebă.

— N'aĭ găsit nimic, îĭ zise el cu un glas tremurător.

— Da, zise Bubu, am găsit tot ce trebue. Dar nu vrea să ne închirieze nicĭ trăsura, nicĭ dobitoacele.

— De ce?

— Fiind-că ştiŭ că urmăriţĭ pe hoţiĭ nevestiĭ d tale.

— Eĭ ce! proprietariĭ acestor caĭ sunt înţeleşĭ cu hoţiĭ?

— Nu, dar aŭ teamă să nu le aduceţĭ trăsura şi caiĭ în rea stare. Sunt maĭ bucuroşĭ să vîndă de cât a închiria.

— Şi cât cer pe tot?

— Şease sute două-zecĭ dolarĭ.

Michou coprins cu totul de gândul luĭ de rĕzbunare, nu maĭ stătu la gândurĭ nicĭ o clipă. El, care altă dată dovedea cât de bine ştia să socotească, scormoni cu o mişcare negândită în buzunarul sĕŭ, scoase suma cerută şi 'ĭ zise:

— Iată'ĭ! Du te şi întoarce-te iute.

— Incă o clipă, înc'o clipă, strigă unchiul Martin, a căruĭ fire de negustor nu se împăca la o tocmeală aşa de iute invoită, prin mijlocirea unuĭ copil, merg cu tine Bubu, şi cred că vînzătorul va maĭ lăsa din preţ.

Intr'adevĕr, pe când Michou îşĭ rodea nerăbdător frîul, Arsène începu tocmelile, care se isprăviră cu o scădere de o sută şease-zecĭ de dolarĭ.

Dar asta nu tărăgăni atât cu toate

acestea, căcĭ americaniĭ nu'şĭ perd vremea a lungi vorba timp de ore întregĭ, cum fac uniĭ negustorĭ francezĭ.

In definitiv, nu trebuse un sfert de oră, că şi soseaŭ la scară treĭ caĭ de călĕtorie, destul de urîţĭ, dar sdravenĭ şi rezistenţĭ, ş'apoi o trăsură uşoară, la care era înhămat un cal bun, aşa părea, pe care Bubu îl mâna cu o măestrie, de care unchiul, care şedea lângă dînsul, se arăta foarte încântat.

Jupiter şi cu negrul cel-l'alt, se suiră pe doĭ din caiĭ ceĭ de călărie. Al patrulea patruped fu agăţat de trăsură, în care Claude, tot scos din fire, sări dintr'o aruncătură, fără să bage de seamă partea casnică a ordinuluĭ dat:

«Să ne ducă acum Jupiter. Şi mica trupă plecă în mare trap. Ceĭ doĭ negriĭ nu păreaŭ a fi nişte perfecţĭ centaurĭ, din când în când se maĭ ţineaŭ de coama cailor saŭ de şea, ca să nu cadă; dar urmaŭ fără de multă oboseală calul de la trăsură, care mergea destul de iute.

Din înălţimea şeleĭ sale Jupiter arăta drumul pe unde trebuia să meargă, pe când Bubu pocnea din biciŭ cu îngâmfare.

Unchiul Martin între acestea înapoiase luĭ Claude cele opt sute de leĭ rĕmaşĭ de la cumpărarea cailor şi 'l întrebă dacă maĭ are multe parale...

«Nu, rĕspunse Claude, e tot ce'mĭ maĭ rĕmâne. D ta nu maĭ aĭ?

— Nu prea mult, rĕspunse bĕtrînul. Dar asta să nu te îngrijească; la cincĭ poşte de aicĭ, semnătura mea va fi de ajuns, ca să ne procure, cele ce ne va trebui.

Michou făcu un semn din cap oarecare şi recăzu pe gândurile luĭ rĕsbunătoare.

VII

Trăsura fugea repede, îndreptându-se spre movilele, în dosul cărora se găseaŭ Bâton Bouge şi Mississipi; dar nu trebuiaŭ să se oprească în oraşel, nicĭ să treacă fiuviul.

Jupiter pretindea că trebuiaŭ să apuce spre Nord-Vest şi să apuce printr'o regiune, unde răpitoriĭ vor crede că sunt în siguranţă.

Drumul departe de a fi bun, avea ridicăturĭ şi gropĭ, la contactul cărora resorturile căruţeĭ se sdruncinaŭ tare. Din când în când sguduiturĭ neîntrerupte făceaŭ să sară, ca pe un cal în trap, unchiul Martin, Bubu şi Michou.

Acesta din urmă, care orĭ-care altă împrejurare s'ar fi făcut foc, de o ast-fel de bălăbăneală neplăcută, nicĭ nu băgă asta de seamă.

Rĕscolind orizontul cu o privire ascuţită, adresând cu asprime întrebărĭ luĭ Jupiter, îndată ce zărea case şi oamenĭ în depărtare, strîngea ţeava puşteĭ sale, şi gândea să se servească de dînsa, fără cea maĭ mică îndoială ce vor fi ajuns pe nemerniciĭ, după care alergaŭ ast fel.

De maĭ multe orĭ, unchiul sĕŭ îl vĕzu examinând cu îngrijire arma de preciziune, pe care maĭ adineaorĭ o privea ca o pedică. Modul de a apăsa cocoşul, darea la semn, studia tot şi chiar o puse pe umăr ca să se familiarizeze cu puşca şi să vadă dacă'ĭ era la îndemână.

Martin se mira de schimbarea întâmplată acestuĭ miel şi gândea:

«Nerviĭ şi frigurile îl fac ast fel. Toate astea se vor trece, când va fi obosit. Numaĭ până atuncĭ să nu facă vr'o stângăcie, şi să nu omoare pe cine va fără să vrea.

Eraŭ aproape două-spre-zece ziua. Işĭ aduseră aminte că nu mâncaseră nimic în ziua aceea. Luĭ Michou nu'ĭ păsa de asta, dar unchiul, Bubu şi negriĭ îşĭ aveaŭ obiceiurile lor. Se opriră într'un sat unde cumpărară de ale mâncăreĭ în grabă, şi plecară mâncând, ca să nu piardă nicĭ o clipă.

Arsene Martin părea maĭ preocupat de cât fusese până atuncĭ.

Se gândea el oare la Miss Billenbrock? Credea el oare că această companie începută din ajun nu va isbuti? S'aŭ, încredinţat că nepota-sa e moartă, se cufunda într'o mâhnire adâncă şi sinceră?

Bubu se alipise de stăpână-sĕŭ şi cu toate că'şĭ ducea calul cu ifos, rămăsese adîncit într'o mâhnire, şi el, şi în părerea de rĕŭ că nu cunoscuse pe doamna aceea mică, dopuşor, a căreĭ fisionomie zărită puţin înainte de explozia vaporuluĭ «Jackson», i se părea amabilă şi bine-voitoare.

Cât despre Jupiter şi cu tovarăşul sĕŭ urmaŭ a vedea stele verzĭ, de pe şeile lor, cu o ţinută, care părea modestă saŭ îngrijată, fără a şti care din două era adevĕrată.

Era o căldură de nesuferit. Toată lumea se cocea, ca să zic ast fel, la un soare de foc.

Numaĭ Michou, părea a nu băga asta în seamă.

«Ah! Doamne! dar unde sunt camarazii d tale? întrebă el de odată pe Jupiter prin intermediul luĭ Bubu... Sunt vr'o treĭ ceasurĭ de când mergem sdravăn, şi nu părem a'ĭ fi ajuns.

— Poate că aŭ fugit după d na şi...

— Dar dacă doamna e pe drumul spre Chicago? obiectă Claude.

Jupiter părea cam încurcat. Dar îşĭ veni în fire degrabă şi zise:

— Şi eŭ sunt mirat că nu i-am ajuns încă. Unul din doĭ trebuia să meargă pe drumul acesta, ţinându-se aproape de celăl'alt. Trebue să se fi întâmplat ceva neprevĕzut...

Unchiul Arsene asculta fără a deschide gura. De patru-zecĭ şi opt de ore nu'şĭ făcuse somnul obişnuit, şi trebue să fi fost vr'o două zecĭ de anĭ, de când nu i se întâmplase aşa ceva. De aceea se lupta el împotriva uneĭ grozave moţăelĭ, pe care n'o putea învinge cu toate sdruncinelele care sguduiaŭ trăsura şi'l făceaŭ să tresară fără de voe, ca şi Claude şi Bubu de alt-mintrelea.

«Ar trebui cu toate aceste, reluă Michou, ca să se isprăvească drumul acesta într'un fel. Omul, care e aicĭ, şi care ne-a adus vestea asta azĭdimineaţă, nu'ĭ un cerb, cred?»

La gândul acesta, Jupiter se uită la bărbatul Sofieĭ, ca un om care nu înţelege concluziunile carĭ se pot traduce de aicĭ. Claude adaose dar:

«Când şi a părăsit tovarăşiĭ azĭ dimineaţă, ca să vie la noĭ, nu putea veni aşa de departe, fiind-că ajunsese la noĭ pe la zece ore. Să punem că a făcut cincĭ leghe Noĭ am făcut acuma zece leghe. Presupunênd chiar că oameniĭ pe carĭ îĭ căutăm aŭ mers în altă direcţie, de atâta timp ar fi trebuit să le dăm de urmă.

— Adevĕrat, bolborosi unchiul Martin, care se deşteptase de a binelea, şi se uită la Jupiter cu atenţiune...

— Caiĭ încep a slăbi şi nu 'ĭ de mirare pe căldura asta şi după un drum alergat. Nu vor putea merge neîntrerupt până seara fără să mănânce şi să se odihnească. Iată că maĭ pierdem vremea iar, şi după ce va apune soarele, ce avem să maĭ facem? Răpitoriĭ vor căuta a fugi şi a se ascunde maĭ bine.

— Dar, mĕ rog, Jupiter, strigă Martin, pe care moţăiala luĭ trecĕ toare îl cam ameţise. Dacă îţĭ vine în gând să ne porţĭ pe drumurĭ numaĭ ca să traeştĭ pe socoteala noastră şi fără să ştiĭ într'adevĕr unde s'aŭ băgat oameniĭ pe carĭ îĭ căutăm, asta te-ar putea costa scump, băete.

(Va urma).

Descoperirea Indieĭ

(Schiţă la aniversarea de 400 anĭ de la sosirea luĭ Vasco da Gama în India Ostică, 20 Maĭ 1498)

După ce marele Genovez Columb a descoperit America, cele maĭ îndrăsneţe visurĭ cuprinseră pe toţĭ

Pofta de aventurĭ şi spiritul de întreprindere covîrşi frica de pericolele necunoscute şi de lunga călĕtorie pe mare. Spanioliĭ se simţiaŭ stăpânitoriĭ lumeĭ. Portugeziĭ, ca maĭ vechiŭ popor descoperitor, decât Castilianiĭ se temeaŭ că vor fi întrecuţĭ şi se gândeaŭ la nouĭ întreprinderĭ.

Iĭ atrăgea India, ţara minunată a auruluĭ şi a pietrelor scumpe.

Cronicariĭ spun, că Don Manoel, domnitorul Portugalieĭ, şedea gândi-

tor în sala tronuluî și medita că ar fi maî bine să-'l încredințeze commanda floteî, pe care avea de gând să o trimită la India.

Se întâmplă că ochiî seî se ațintiră asupra unuî cavaler din suita sa, un bărbat bine făcut cu o privire pătrunzĕtoare și cu trăsurile feţeî energice.

Acest bărbat era născut dintr'o familie veselă și nobilă în orașul Sines și atuncî era în vîrstă de 30 anî și se numea Vasco da Gama. Acesta era un om ambițios, care nicî odată nu sperase, că se va ivi vre-o ocaziune să'șî împlinească dorințele.

Primi decî cu bucurie propunerile regeluî; pe dînsul nu 'l speria drumul îndelungat nicî pericolele ce era să le întâmpine la Capul de bună speranță.

Ast-fel Vasco da Gama deveni amiral al floteî indice, treî corăbiî, dintre care două purtaŭ numele Rafael și Gabriel și o corabie pentru proviant. «Gabriel» o comanda el însușî, iar «Rafael» fratele sĕŭ Paulo da Gama.

Intro zi de Iulie, anul 1498, echipagiul expedițieî în coloană compactă eși din biserică și plecă spre port. Corăbiile se puseră î mișcare spre un țel necunoscut. O mulțime mare de oamenî era de față. Poetul Camoens a descris în mod mișcător scenele de despărțire — luî are să 'î mulțumească Vasco da Gamo că a ajuns la renumele luî Cristof Columb.

După corabia amirală «Gabriel» dispărură turnurile Lisaboneî, țĕrmuriî patrieî și în mers liniștit înaintaŭ corăbiile spre sud spre insulele Capuluî Verde. Ajunseră în fine la Capul furtunelor. Oceanul era furios și arunca corăbiile tot înapoî, matroziî își perdură curajul, ridicaŭ mâinile spre cer și rugară pe D-zeŭ să 'î mântuiască.

Aicî își arătă Vasco da Gama caracterul sĕŭ decis. El era un bărbat sever, ba chiar crud. Infuriat strigă oamenilor seî că nu se va o dihni până când nu va trece Capul. Matroziî vĕzură acum că decisiunea sa e neclintită, își încordară din noŭ puterile și în fine isbutiră să treacă Capul și să pornească înainte spre locurî necunoscute. Maî târziŭ se revoltară din noŭ matroziî. Vasco porunci ca instigatoriî să fie pușî în fiare. De acî înainte oameniî seî 'l ascultară orbește.

Treî lunî plutiră pe mare până dădură de uscat la coastele ostice ale Africeî. Eî ajunseră la una din gurile Zambezuluî, intrară în Mozambic. Știrile ce le auziră, poporațiunea ce o vĕzură, vorbele arabe ce le auzeaŭ pe icî pe colo le inspirară speranța sigură, că aŭ ajuns acum la pragul orientuluî. Șeicul din Mozambic vru să'î perda, dar nu'î succese, căcî eî reușiră să scape.

De la Mombas trecură la Melinde de unde fură bine primițî de către domnitorul țĕreî, care le dădu darurî și proviziunî. Li se dete și o călăuză, care să le arate drumul.

22 de zile merseră îndrăznețiî navigatorî, cuprinșî când de speranță când de frică. In dimineața zileî a 23-a, la 17 Maî, rĕsună de pe catart strigătul pilotuluî arab: Iată țara ce o căutațî, iată India și Vasco da Gama căzu în genunchî și aduse mulțumirî luî D-zeŭ.

Trebuiră însă să ancoreze maî spre sud și ast-fel merseră de alungul coastelor Indieî și la 20 Maî ajunseră în golful Malaban, la orașul Kalicut.

Aicî Portugesiî se vĕzură încănjurațî de un roiŭ de popoare și se minunaŭ de edificiile orașuluî. In acest oraș eraŭ mulțî Arabî, care făceaŭ un întins comerț cu Arabia și cu China.

Posiția luî Vasco era foarte grea, oameniî seî se împuținaseră, darurî nu avea și nu știa cum să se prezinte domnitoruluî țĕreî. In sfîrșit fu primit de acesta cu mare pompă.

In curênd însă veni în conflict cu Arabiî și abia putu scăpa cu corabia luând mărfurî cu sine. Arabiî, care îl urmăreaŭ, aŭ fost împrăștiațî cu loviturî de tun.

După treî lunî de zile ajunseră la coastele Africeî.

La insulele Azore, Paulo muri în brațele frateluî sĕŭ.

Un curier a fost trimis înainte ca să vestească regeluî descoperirea Indieî.

O bucurie mare cuprinse populația la auzul acesteî veștî.

La 29 August 1499 sosi Vasco da Gama la Lisabona unde fu primit în bubuitul tunurilor și în sunetul clopotelor.

Vasco fu încărcat de darurî.

Regele își luă titlul de: «Domn al cuceririlor, navigațiuneî și al comerțuluî Etiopieî, Arabieî, Persieî și Chineî.»

Ast-fel se deschise poarta spre întunecatul Orient și stăpâniî acestor părțî eraŭ Portugheziî.

Varietățî

Exterminarea bivolilor în Statele Unite. — In maî puțin de șease anî s'aŭ exterminat în Statele Unite cam la 4 milioane din specia acestor animale care pășteaŭ prin regiunile Dakota, Wyoming și Montana. Miî de oamenî aŭ fost angajațî pentru această exterminare. Vînătoarea se făcea în zorile zileî când bivoliî mergeaŭ în cete numeroase la pășune.

După ce'î ucideaŭ le luaŭ pieile, care eraŭ apoî transportate la cea maî proximă stație de drum de fer. In stațiunea d'Atchimson, pe linia Topecka Santa Fè, s'a primit într'un singur an 750,000 pieî de bivolî.

Cadavrele bivolilor eraŭ presărate cu strichnină, care ucidea o mulțime de lupî atrașî de mirosul cărneî. In chipul acesta s'aŭ exterminat o mulțime de fiare sĕlbatice.

—x—

Arta de a calcula, a Eskimoșilor.—Tesaurul de cuvinte în limba eschimoșilor este foarte bogat. Eî aŭ maî multe numirî pentru un animal după figura, sexul și vîrsta acestuia, pentru peștiî de orî ce soiŭ și pentru toate formele de zăpadă și de ghiață. Foarte puține sunt expresiunile pentru simple noțiunî și reprezentațiunî. Și cu deosebire sunt săracî în expresiunî pentru cifre. Nume pentru cifrele maî marî ca zece se par cu totul necunoscute la Eschimoșî. De regulă el numeră până la 5 saŭ 10. La 5 ridică o mână, la 10 amêndouĕ mâinele; la 3 ridică treî degete și așa maî departe. Când numeră maî mult de 10, chiamă pe vecinul sĕŭ în ajutor, ca să ridice mâinele.

—x—

Animale oarbe.—Animalele carî se află în cavernele ce ies la suprafață în urma fântânelor artesiene, sunt în general oarbe.

La un puț artesian din Texas s'a găsit la o adâncime de 54 metri un mare numĕr de animale în apele subterane, cu totul oarbe. Intre aceste animale sunt crustacee din genul crengonix, cirolanide ele.

—x—

Un voiagiŭ extra-ordinar.—Douî Norvegianî și un elev de marină aŭ întreprins o călĕtorie despre care nu s'a maî vorbit. Aŭ plecat în cursul vereî 1893 într'o luntre fără punte și aŭ traversat marea din Norvegia până la Spitzberg.

Distribuițî în bărcile lor, după o fericită campanie de vênătoare, aŭ fost silițî să se întoarcă; dar fură surprinșî de o furtună în plină mare. Nefericițiî aŭ stat maî multe zile între viață și moarte și, în sfîrșit, s'aŭ întors la Spitzberg ca să 'șî repare bărcile stricate de valurile furioase.

Eî aŭ fost blocațî de ghiață și aŭ iernat pe acest pământ. Eî n'aveaŭ nicî o proviziune. Refugiațî în casa de la Cap Thordsen, eî aŭ reușit să trăiască din produsul vênătoareî lor și după privațiunî teribile, se întoarseră după câte-va lunî în Norvegia.

Numĕrul 53 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Vinerî, 15 Maiŭ c

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul II.—No. 53. 5 BANI IN TOATA ȚARA București, Sâmbătă, 16 Maĭ, 1898

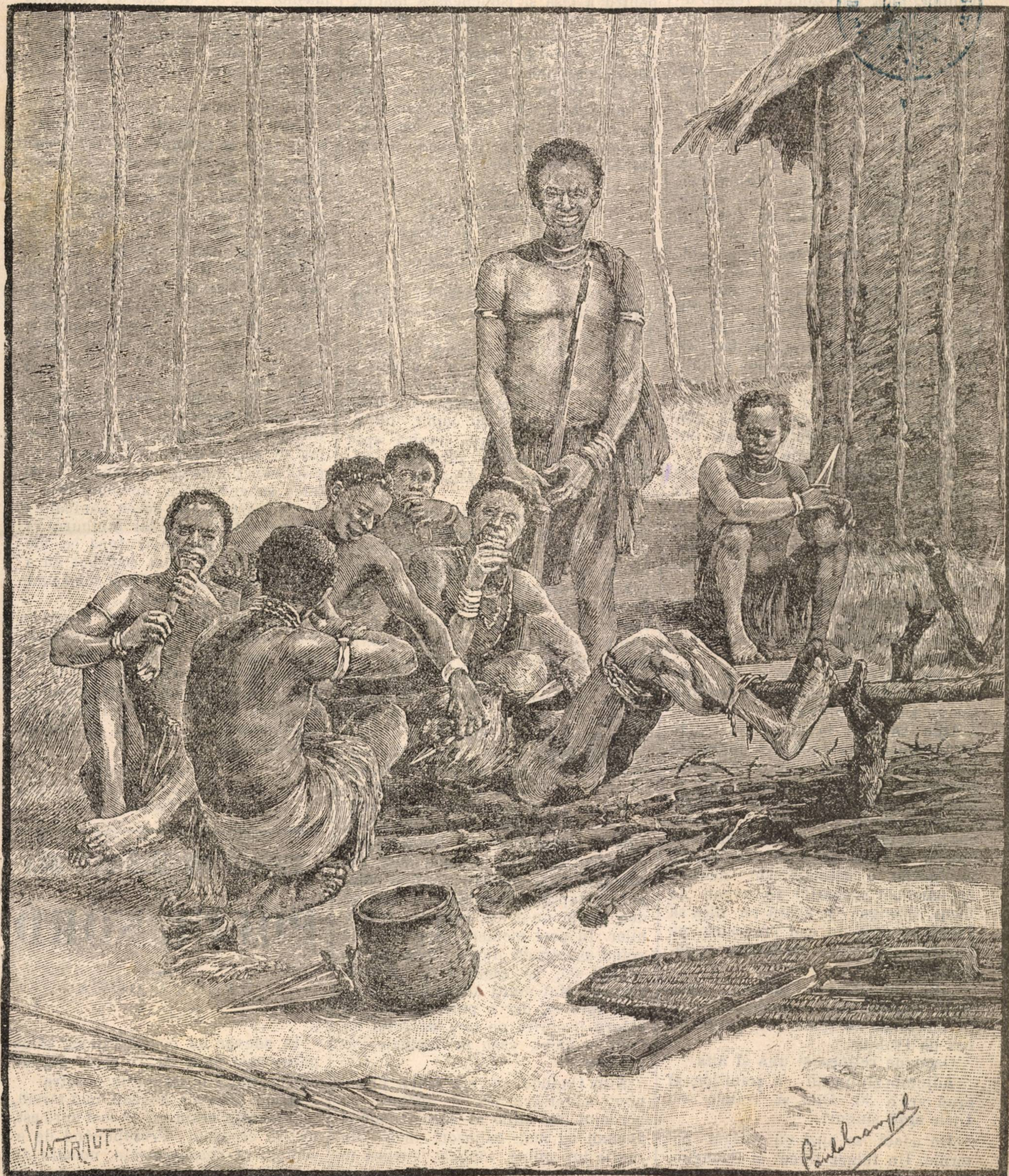
ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ȘI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată țara
» 2.50 « 1/2 « « «
Abonațiĭ pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARȚEA și VINEREA

RĔZBUNAREA UNUI ȘEF PAHUIN. — (Vezĭ explicația)

Rĕzbunarea unuĭ şef pahuin

Djio era şeful recunoscut a unuĭ mic oraş pahuin de pe ţĕrmurile luĭ Ogone. Pe când el vîna şi pescuia în rîurile şi lacurile vecine, vĕzu pe Ivohina, fiica luĭ Ozongue, regele u-nuĭ sat, aşezat pe lacul Azingo. O-chiĭ seducătorĭ aĭ aceste tinere «principese regale» aŭ robit pe şeful pahuin. Djio veni într'o zi cu toate mărfurile cerute de părinţiĭ Ivohi-neĭ: îmbrăcăminte multicoloră, puştĭ, pudră, flacoane cu parfumurĭ, o-glinzĭ, cuţite, farfuriĭ marĭ de aramă şi puternic rachiŭ, foarte preţuit la negri. Şi pentru aceste darurĭ luc-soase, pretinse de tînĕra sa logod-nică; el luă cu dînsul pe fiica luĭ Ozongue, viitoarea sa tovarăşe.

Lunele aŭ trecut una după alta, când Djio veni la mine şi'mĭ spuse să chem înaintea mea pe socrul sĕŭ. Ivohina fugise de acasă, nu ştiŭ din ce motive—fără motiv, zicea Djio—şi s'a retras lângă Orongue, tatăl eĭ. Inflăcărata dragoste a şefuluĭ pahuin se potolise, de sigur, căcĭ îşĭ chema socrul nu pentru a'şĭ cere nevasta, ci spre a i se înapoia darurile ofe-rite cu ocazia nunţeĭ. Aceasta era în uzul, adică în legile ţĕriĭ.

Mi-am îndeplinit făgăduiala, m'am dus la Ozongue şi el mi-a spus că va veni în ziua indicată. Nu s'a ţi-nut însă de cuvînt şi Djio se umplu de mânie. Inştiinţă din noŭ pe Ozon-gue, îl înştiinţă şi Djio, dar şeful adjumbezilor nu se arătă.

Djio aşteptă toată ziua la poarta reşedinţeĭ, apoĭ, când vini noaptea plecă pronunţând nişte cuvinte mis-terioase.

«Aşteaptă», îmĭ zise el şi gura mare, cu dinţiĭ ascuţiţĭ, se deschise cu un surîs înfiorător.

Djio se duse în satul sĕŭ, unde se întâlni cu frate-sĕŭ şi se înarmară amêndouĭ cu puştĭ lungĭ, carĭ se în-cărcaŭ cu pietre, luară săbiĭ late şi solide şi plecară spre satul Azingo.

Ajunşĭ acolo, tot satul îĭ înconju-rară. Ozongue veni întru întâmpina-rea lor şi acolo, pe marginea lacului, se începu o discuţie vie, fie-care spunându-şĭ acuzările ce aveaŭ de făcut. Ozongue îşĭ apără pe fiica sa Ivohina. Djio nu maĭ pretindea pe fugara, ci obiectele ce dăduse ca da-rurĭ.

«Eŭ îţĭ înapoez femeea, zicea şeful adjumbezilor, înapoiază-mĭ şi tu mărfurile ce ţi-am dat, pentru a lua pe Ivohina.

Ozongue reţinea şi una şi alta.

Adjumbeziĭ ţineaŭ cu şeful lor, eĭ eraŭ vre o 30. Djio şi fratele sĕŭ Djele eraŭ singurĭ.

De odată se auzi un strigăt pu-ternic. Un fulger trecu şi Ozongue, plin de sânge. murind deja, strân-gea pe piept largul cuţit pe care i'l înfipse şeful pahuinilor.

Profitând de primul moment de stupoare al Adjumbezilor, Djio şi fratele-sĕŭ dispărură, iar Ozongue muri ştiind că asasinul a scăpat.

Cu toate astea, fiul sĕŭ maĭ mare Niny-Omande, înăbuşindu-şĭ durerea, pentru a lăsa să isbucnească mânia, luă pe toţĭ rĕsboiniciĭ din sat şi înar-maţĭ ca pentru rĕzboiŭ, plecară după ceĭ douĭ Pahuinĭ, hotărîţĭ a merge până în propriul lor sat.

Cele treĭ pirogĭ, fie-care cu câte 10 adjumbezĭ, sburară pe luciul a-peĭ, tăind valurile laculuĭ, pe când rĕzboiniciĭ cântaŭ, serbând ast fel calităţile şefuluĭ lor:

> Ozongue a murit
> Ozongue cel mult iubit.
> El a fost viteaz şi mare,
> Cum nu e altul pe sub soare.
> Ah! Ozongue, adjuy,
> Printre noĭ nu va maĭ fi.

Şi fie-care îşĭ improviza strofa, cum îl tăia capul, în privinţa cali-tăţilor şefuluĭ sĕŭ.

Ştirea, fugind din gură în gură, ajunse până la Pahuinĭ, că Djio a ucis pe Ozongue. Rudele luĭ Djio se înarmară atuncĭ prevĕzînd o luptă apropiată. Femeile şi copiiĭ, încăr-caţĭ cu haine scumpe, fugiră spre grădinile perdute în adîncimea pă-durilor vergine, la adăpostul orĭ-că-ror surprinderĭ.

Când Djio şi Djele sosiră, toţĭ rĕzboiniciĭ eraŭ înarmaţĭ. Eĭ fură primiţĭ cu strigăte de bucurie. Noap-tea se cobora, Adjumbeziĭ nu maĭ puteaŭ fi departe. Doĭ rĕzboinicĭ fură trimeşĭ prin satele vecine ca să caute ajutor. Câte-va din rudele luĭ Djio veniră să îngroaşe numĕrul apără-torilor şi aşteptară pe vrăjmaş.

Pe la miezul nopţiĭ, Adjumbeziĭ, sub conducerea şefuluĭ lor Niny Omande, debarcară maĭ sus de satul luĭ Djio şi se apropiară cu încetul.

Puţin după aceea rĕsunară detu-năturele de puştĭ, fără ca Pahuiniĭ să se sinchisească. Dar Adjumbeziĭ înaintară până sub bordeile de bam-bus, în dosul cărora se adăposteaŭ Djio şi rĕzboiniciĭ seĭ. Detunăturile de puştĭ deveneaŭ tot maĭ dese. De odată, o mare flacără lumină câm-pul de luptă. Adjumbeziĭ răuşiră să dea foc la unul din bordeile pahui-nilor. In acel moment, Niny Onande voind să atragă după dînsul pe to-varăşiĭ seĭ, se încurcă în găurele arzînde. Maĭ mulţĭ Adjumbezĭ înain-tară spre el, dar o puternică împuş-cătură îĭ opriră pe loc, iar şeful lor lovit în piept, căzu în mâinele Pa-huinilor.

Niny Onande nu era mort. Prizo-nier, adversariĭ seĭ îl agăţară de bordeiul din mijlocul satuluĭ lor şi veneaŭ a-l maĭ batjocori încă. Din rănile luĭ adîncĭ, sângele curgea în abundenţă peste pielea luĭ cea neagră. Un pahuin, înghemuit la picioarele luĭ, bătea dintr'un tambur. Niny-O-naude avea ei cunoştinţă deplină de ceea-ce se petrecea? Avea cons-tiinţă de poziţiunea sa? L'aŭ tortu-rat, în tot restul nopţiĭ, înfigându-ĭ beţe ascuţite în carne; şi el, auzea oare rîsurile insultătoare ale vrăj-maşilor seĭ, orĭ de câte orĭ supliciile lor îĭ smulgeaŭ ţipete de durere, după cum îmĭ afirmaŭ uniĭ negri? Muri el, din cauza rănilor, stoic, nepăsător şi despreţuitor, cum alţiĭ certificaŭ?

Aceasta nu se va şti nicĭ odată.

Ceea ce s'a stabilit în mod sigur, e că Djio şi tovarăşiĭ seĭ nu lăsară să se apropie de sat nicĭ indigeniĭ triburilor împrejmuitoare, nicĭ fe-meile şi copiiĭ carĭ se întoarseră în zorile zileĭ, îndată după rĕsboiŭ. Pa-huiniĭ fripseră chiar în aceeaşĭ zi, în mijlocul cărbunilor de palmierĭ, cadavrul luĭ Niny Onande. I se tăiă capul şi i'l desfăcură în două ca pe o nucă de cocus, golindu'l de creerĭ. Corpul tînĕruluĭ Adjumba suferi a-poĭ înspăimântătoarea soartă rezer-vată de aceştĭ barbarĭ tuturor pri-zonierilor din rĕsboiŭ.

Bĕtrânul vrăjitor lovi cel d'întêiŭ cu cuţitul sacrificator pe fiul şefuluĭ Ozongue şi rĕzboiniciĭ pahuinĭ, înse-taţĭ de sânge, după ce'ĭ smulseră in-testinele, umplură cu banane cavi-tatea sângerândă a abdomeniuluĭ şi i'l fripseră. După aceea canibaliĭ îl împărţiră în bucăţĭ, iar tamburul rĕ-sună mult timp chiar după ce me-seniĭ acestuĭ infernal banchet aŭ a-runcat în flăcărĭ oasele şi rĕmăşiţele monstruoaseĭ lor orgiĭ.

Când maĭ târziŭ m'am întors în acea regiune şi deschiseĭ o anchetă, satul dispăruse. Numaĭ urme largĭ de cenuşă maĭ arăta locul unde se ridicaŭ altă dată bordeele pahuine, iar Djio şi toate rudele luĭ fugiră, temându-se de pedeapsa ce merita conduita lor.

Georges Poulet
Fost Resident al Oguianeĭ de jos şi la Ferman-Vaz.

EPISOADE DIN CALĔTORIA MEA LA POLUL NORD

PARTEA DOUA

CAP. V

In adevĕr nu pot să înţeleg să ne găsim maĭ mult cu 5° spre est de cât ne arată observaţiile noastre.

(După cum s'a dovedit maĭ târziŭ, în realitate eram cu 6° maĭ spre est, de cât credeam). Presupunând de e-semplu că ceasoarnicele noastre aŭ mers prea repede, presupunênd că

pierderea ar fi fost de vre-o 10 secunde, cu toate astea n'ar fi făcut maĭ mult, în 80 de zile, de când am plecat de pe «Fram». Şi până la ultima noastră observaţie, de cât 6 minute şi 40 de secunde de timp, adecă cu 1⁰ 40' maĭ spre est de cât credeam a ne găsi. Presupunênd de asemenea că am socotit prea marĭ marşurile noastre în cele 5 zile de la 8 până la 13 Aprilie şi că în loc de 67 de kilometri, n'am făcut de cât 44,5 km. (maĭ puţin de cât atât e imposibil să fi făcut), atuncĭ la 13 Aprilie, am fost la 89⁰ est, în loc de 86⁰ cum presupuneam noĭ. In total ar face dar 3⁰, saŭ să zicem cel mult 5⁰ spre est; după această socoteală în momentul de faţă, fiind-că socotelile noastre ne arată 62⁰, trebue să ne aflăm la 66⁰ est, ceea ce însemnează la vre-o 111 km de cap *Fligely*. (In realitate ne găseam pe la 67⁰ est, iar dacă tot nu ajunsesem încă la uscatul aşteptat, era, după cum s'a dovedit maĭ târziŭ, că el nu există).

După părerea mea însă ar trebui acum să vedem uscat şi la sud; ţara *Wilczek* nu poate să fie aşa de jos, adică să se întoarcă aşa de brusc spre sud, dacă capul *Budapesta* e într'adevĕr situat pe la 61⁰ long. est şi 82⁰ latitudine. Cu alte cuvinte ea n'ar putea să fie depărtată de cât cel mult 75 km. de unde suntem noĭ. Asta este, şi'mĭ rĕmâne nexplicabil.

După ce mi-am isprăvit socotelile, şi am dormit niţel m'am deşteptat pe la amiazĭ, am vĕzut că vremea nu se îndreptase, din potrivă. Zăpada proaspătă era foarte moale, aşa că trebue să ne resemnăm nu e cu putinţă de făcut un pas măcar 'nainte.

Pe la amiazĭ am socotit meridianu, dar observaţia n'a fost destul ecsactă.

Sâmbătă, 15 Iunie. — Mijlocul luĭ Iunie şi tot nu dăm cu ochiĭ de uscat.

Situaţia a devenit şi maĭ rea. Maĭ rea, cum, din fericire, nu se maĭ poate. Am încercat să mergem înainte, dar săniile în tot momentul se cufundaŭ în zăpadă, şi se nămoleaŭ de păreaŭ lipite loculuĭ. Trebuia să ne punem toate puterile ca să le mişcăm niţel, şi nicĭ chiar patinele de zăpadă nu ne maĭ serveaŭ. Cădeam adesea în zăpadă până peste genunchĭ maĭ ales când căutam să tragem saŭ să ajutăm la săniĭ. Ast fel nu maĭ era nimic alt ceva de făcut de cât să ne oprim iar, în mijlocul aceste gheţe pline de coline, de ridicăturĭ şi prin care nu poţĭ să străbaţĭ de cât şerpuind ca un ţipar.

Câiniĭ sunt din ce în ce maĭ extenuaţĭ. *Lilleraeven*, ultimul supravieţuitor al câinilor pe carĭ îĭ pusesem întêiŭ la sania mea, abia maĭ poate să umble ; de tras sania nicĭ vorbă, se clătina ca un om beat, şi când cădea de abea se maĭ putea ridica pe picioare. Am hotărît să'l omorîm azĭ. Nu pot să'ĭ maĭ suport vederea. *Storreven* de asemenea a ajuns foarte extenuat. Singurul din câiniĭ meĭ care maĭ trage este *Kaiphas*, dar şi el numaĭ atâta vreme câtă vreme unul din noĭ îĭ ajută.

A maĭ merge înainte în asemenea împrejurărĭ ar însemna a cheltui în zadar forţele oamenilor şi câinilor şi a consuma maĭ multe proviziĭ de cât e necesar.

Erĭ am renunţat la mâncarea noastră de la amiazĭ, şi seara la 10 ore ne-am oprit de şi abea plecasem la 4 şi jum. Pe drum ne am maĭ oprit ca să fac o observaţie. Zilele acestea n'am prea putut să prindem soarele pe cer, şi trebue să profităm de cea maĭ mică ocazie când se zăreşte printre norĭ. Intreg nu s'a maĭ arătat de nu ştim când. Nicĭ erĭ după amiazĭ, după atâta aşteptare, şi după ce am aşezat de vr'o câte-va orĭ în zadar teodalitul, n'am putut să iaŭ de cât o înălţime nesigură.

Aseară am socotit observaţia şi în contra aşteptărilor noastre, am găsit, că mersesem bine spre vest şi anume de la 61⁰ 16', 5 est care era longitudinea noastră la 4 Iunie, ajunsesem la 57⁰ 40' est. In acelaş timp am fost înpinşĭ o bucată bună şi spre nord, am ajuns până la 82⁰ 26' în sus, pe când în ziua sus citată, eram la 82⁰, 17', 8 şi de atuncĭ am mers cât am putut spre sud.

Şi cu toate astea ne bucurăm că vedem atâta mişcare în gheţurĭ, aceasta ne lasă să sperăm că în curênd totuşĭ vom ajunge la apă liberă. Şi acum în adevĕr nu maĭ avem altă nădejde de cât să vedem gheţurile desfăcându-se. Vîntul de alt-fel s'a schimbat şi poate acum să ne poarte spre sud vest după cum ne-a purtat până acum spre nord-vest.

După această observaţie mĕ îndoesc maĭ mult ca orĭ-când că suntem maĭ spre est de cap Fligely şi încep a cred din ce în ce maĭ mult în posibilitatea că cel d'întêiŭ uscat pe care'l vom vedea, dacă îl vom vedea vr'odată, va fi Spitzberg.

In acest caz nu vom zări nicĭ urmă de ţara Frantz-Iosef, ţara de care am visat până acum zi şi noapte!

Dar bine e ş'aşa, dacă nu se poate alt-fel. Spitzberg e bun destul, şi dacă suntem aşa de spre vest cum ni se pare, am şi maĭ mare speranţă, că vom da peste apă deschisă. De aceea haĭ la Spitzberg! Numaĭ de ne am putea procura destule proviziĭ, atuncĭ totul va merge bine. Dar tocmaĭ asta e marea întrebarea.

După ce am petrecut maĭ mult vreme cu socotelile şi meditaţiile mele asupra mersuluĭ nostru şi asupra aiitoruluĭ, am dormit maĭ mult timp. In aceste împrejurărĭ în carĭ ne găsim, n'avem de ce să ne grăbim; vremea astă-zi nu e cu mult maĭ bună de cât erĭ, şi afară de asta în tot d'auna e maĭ bine de a se călĕtori noaptea de cât ziua, din cauza temperatureĭ maĭ blânde.

Cel maĭ bun lucru este să întindem vremea cât se poate maĭ mult, fără a consuma maĭ multe proviziĭ de cât e absolut necesar. Vara nu poate de cât să îmbunătăţească situaţia, şi maĭ avem încă treĭ lunĭ de vară înaintea noastră. Intrebarea e numaĭ: putea-vom să ne procurăm proviziĭ în decursul acestuĭ timp? Ar fi ciudat, crud, dacă nu s'ar putea. Mereŭ umblă păsărĭ pe aci. Erĭ am vĕzut iar una. Dar n'avem destule cartuşe ca să ne putem procura proviziĭ dintr'un vînat atât de mic.

Sper să întâlnim vr'o focă saŭ vr'un urs. Cu un sinpur exemplar am putea să ne susţinem multă vreme.

Duminecă, 16 Iunie. — Erĭ a fost o vreme foarte rea ; drumul era de disperat, ghiaţa foarte urîtă. Mĕ gândesc dacă n'ar fi maĭ cuminte să tăem câiniĭ şi să'ĭ păstrăm pentru nutrimentul nostru, şi apoĭ să încercăm să ne continuăm drumul cum vom putea. In acest timp am putea să înaintăm şi am putea să avem provisiĭ pentru 15—20 de zile. Planul însă nu mi se pare însă tocmaĭ perfect, şi de aceea e poate maĭ bine să aşteptăm.

Dar pe de altă parte se poate că numaĭ e departe până la uscat saŭ până la apă deschisă, şi în acest caz, fie chiar un kilometru pe care îl vom putea face spre sud e de mare importanţă. Am hotărît, prin urmare să păstrăm câiniĭ şi să'ĭ folosim ca să putem înainta cât maĭ mult.

Poate se va produce o schimbare maĭ curînd de cât ne aşteptam, dacă nu alt-fel, cel puţin o ghiaţă maĭ bună de cât până acum.

Erĭ am fost însă siliţĭ să ucidem douĭ câinĭ. *Lilleraeven*, erĭ când era să plecăm abea putea să păşească, picioarele păreaŭ că'ĭ sunt paralizate, căzu şi nu se maĭ putu ridica. După ce l'am maĭ tîrît cât-va timp cu sania după mine, a trebuit să'l daŭ pe mâna luĭ Iohansen, să vadă de el, pe când eŭ plecaĭ înainte să caut un drum.

Intr'acestea cel-l'alt câine al meŭ «Storraeven» ajunse în aceeaşĭ stare deplorabilă. De tras nu maĭ putea, abea dacă putea să umble. Trebuia târît şi el, dar acest lucru era obositor. L'am deshămat decĭ de la sanie, şi i am dat drumul sperînd că, orĭ cum, ne va urma. A şi făcut aceasta cât-va timp, dar apoĭ rĕmase îndărăt aşa că Iohansen a fost silit să se întoarcă, să'l aducă şi să'l încarce pe sania luĭ; la cel dintêĭ popas a fost tăiat şi el.

«Kaiphas» a rĕmas acum singurul câine care să'mĭ ajute la tragerea

săniei; Iohansen maĭ are doĭ pe Harren şi pe Iuggen. Pentru aceştia treĭ avem acum porţiĭ pentru zece zile, din ceĭ doi câinĭ tăiaţĭ. Până unde vom putea însă ajunge în acest timp, aceasta numaĭ Dumnezeŭ o ştie, mĕ tem că nu prea departe.

Metoda noastră până acum cam primitivă de a trage săniile ar trebui îndreptată. Din două hamurĭ pentru câinĭ ne făcurăm câte unul pentru noĭ. Cu aşa chip şi legându-ne bine patinele de zăpadă pe picioare, puturăm să ne tîrîm destul de bine săniile deşi nu maĭ aveam aproape nicĭ un ajutor de la câinĭ. Numaĭ când se prezinta câte o inegalitate în drum trebuia să ne oprim; atuncĭ ne trebuia o muncă întreagă şi îndoită ca să trecem peste preutate, şi abia înaintam câţĭ va metriĭ într'un timp destul de lung.

De multe orĭ trebuia să ne întoarcem ca să încurajăm inegalităţile de teren. Şi atuncĭ era greŭ de învîrtit săniile când se înfundaŭ în zăpadă; trebuiaŭ ridicate cu totul în sus.

Ast-fel înaintasem pas cu pas şi rare-orĭ dam de un teren maĭ întins pe care să putem merge ceva maĭ repede.

E un chin întreg, dar totuşĭ e maĭ bine de cât nimic. Trebue în tot cazul să ne resemnăm să facem ce putem, avînd în vedere imposibilitatea de a ne vîrî în sac şi de a aştepta poate vre-o lună până să se îndrepteze drumul.

Judecând după cer, la sud şi la sud-vest trebue să fie maĭ multe crăpăturĭ. Poate că acest drum penibil ce facem ne duce la ceva maĭ bun. Am început să mergem de aseară de la orele 10 şi ne-am oprit azĭ dimineaţă la 6.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

CAMILLE DEBANS

Aventurierul fără de voie

V

— Oh! boerule Martin, zise negrul, drept cine mĕ ieĭ?

— Ne ia drept spuza societăţeĭ. N'aĭ să mă facĭ a crede că eştĭ virtutea în fiinţă.

— Dar, boerule, rĕspunse Jupiter, ian gândeşte-te; dacă aş fi vrut să vĕ trag pe sfoară, mi-ar fi fost uşor să găsim pe Héléyas şi pe Thucydid la câte va poşte de la gară, şi să vĕ fac să mergeţĭ până seara, fără să găsiţĭ nimic de cârtit.

— Are dreptate, spuse bătrânul în franţuzeşte.

— Ah! reluă negrul, punênd mâna straşină la ochĭ. Uite! ian vedeţĭ, dacă nu mĕ înşel... Uite Héléyas colo pe coastă, şi cred că punctul acela de-abia zărit sus pe moviliţă, e Thucidide.

— Fie! bolborosi Bubu, desmerdând coastele caluluĭ săŭ cu două bice zdravene. O să vedem noĭ asta. E afacere de două zecĭ de minute.

Bubu ăsta sărea în ochiĭ tuturor, nu prea părea a da o încredere oarbă luĭ Jupiter. Nu spuse nimic, într'adevăr. Dar, poate era reţinut printr'un sentiment foarte natural. Ceĭ patru ştrengarĭ recrutaţĭ de Arsène Martin, eraŭ din neamul luĭ. Nu e de mirare dar că păstra o ezitare îngrijitoare. Cu toate acestea prinsese o dragoste sinceră pentru Claude, şi, de alt-mintrelea, aparţinea, prin fire, categorieĭ de servitorĭ, pentru care alipirea şi recunoştinţa par a fi cele maĭ dulcĭ şi maĭ plăcute datoriĭ.

Mica trupă trecu repede drumul, care'ĭ despărţia de ceĭ doui negri. Héléyas, cu mult înainte de a'l ajunge, începuse a le face semne marĭ, dând a înţelege că aşteaptă cu nerăbdare pe Michou şi cu tovarăşiĭ sĕĭ.

Indată se şi-ar fi putut auzi glasurile, Bubu, foarte nerăbdător, îĭ striga:

— E ceva noŭ?

— Da, cum nu! răspunse Héléyas. Suntem pe urmele lor.

— De când?

— De vr'o treĭ sferturĭ de ceas...

— I-aĭ perdut din vedere?

— Ah! sunt şireţĭ, n'aveţĭ habar. Inchipuiţi-vĕ, că tocmaĭ când credeam că aveam să'ĭ urmăm liniştiţĭ, aŭ intrat în pădure ş'apoĭ... aŭ sburat păsărelele. De geaba i-am căutat, nimic. De cea-l'altă parte a pădureĭ Héléyas nu aşteptă să i se spue de două orĭ. Era aproape un cavaler. Veni lângă Claude şi începu a istorisi iar, pe când Bubu traducea vorbă cu vorbă.

«Aĭ naibeĭ hoţĭ, reluă negrul, aveaŭ nevoie de a se odihni. Trebue să fi dormit ca la vr'o oră; după aceia, şi-aŭ luat cu hapca nu ştiŭ de unde nişte caĭ şi o căruciorară, şi în clipa când eram pe drum căutând zadarnic de cincĭ sferturĭ de oră ce s'aŭ făcut, aŭ venit asupra noastră pe neaşteptate.

— Şi n'aţĭ oprit căruţa?

— Foarte mulţumesc, uşor e de spus, făcu Helegas în dialectul luĭ, acelaş lucru dacă aĭ vrea să opreştĭ un tren cu şfoară.

— Atuncĭ, v'a fost teamă? zise Claude cu o privire de dispreţ care merse la inima luĭ Héléyas.

— Teamă! noĭ! Ah! boerule. Teamă! strigă acesta din urmă.

Dar dacă am fost zdrobiţĭ, călcaţĭ în picioare, sfărâmătură sub caĭ, cine ar fi spus luĭ Jupiter unde sunt? Nu, i-am lăsat să treacă, bine înţeles, că n'aţĭ fi ajuns departe.

— Dar nevastă-mea? întrebă Michou cu speranţa nehotărîtă că istoria funebruluĭ pachet expediat la Chicago dacă n'a fost născocită, cel puţin o greşeală..

— N'am vĕzut'o, rĕspunse negrul. Dar boerul nu ştie încă de cutia expediată de Cabirol.

— Cine e Cabirol?

— E şeful hoţilor de femeĭ. Ah! da, nu puteaĭ să ştiĭ, l'am recunoscut adineaorĭ, eŭ, Thucydide, în momentul când era să ne sfărîme pe amândouĭ.

— In sfîrşit! zise unchiul Martin, iată ceva maĭ sigur.

Dar unde sunt? N'aĭ putut să'ĭ urmezĭ?

— Thucidid a alergat mult şi a ajuns în dosul lor în vîrful colineĭ.

— Atuncĭ, trebue să se fi scoborît pe cea-l'altă parte? făcu Michou care cercetă iar puşca sa.

— Indrăzneţĭ! Indrăzneţĭ, dar! urlă Bubu, care îşĭ mână calul maĭ iute.

Ajunse de grabă în vîrful colineĭ. Thucidid îĭ aştepta ca să le arate căruţa negrilor, care mergea spre câmpie în triplu galop.

Unchiul Martin, ca şi Claude Michou, se ridicaseră în trăsură şi se uitaŭ cum fug răpitoriĭ, de la care vîntul aducea până la eĭ, cu toate că foarte slăbite eraŭ strigătele pe care le dădeaŭ ca să întărîte caiĭ...

Bubu, înfuriat, biciuia cât putea dobitocul, pe care îl mâna, dar bietul animal suise coasta în galop, şi cu toate foarte voinic, rĕmase nesimţitor loviturilor...

«Nemerniciĭ aŭ să ne scape iar, urlă Michou, care'şĭ zguduia puşca nervos.

— Zĕŭ, mi-e teamă şi mie de asta, zise unchiul Martin.

— Bubu, reluă Claude, crăpaţĭ calul, numaĭ să'ĭ ajungem.

Negrul se înţepeni pe capră, şi luând biciul de sus, lovi ca un nebun cu mănunchiul în coapsele nenorococituluĭ patruped.

«Să'ĭ apropiăm măcar până la cincĭ zecĭ centimetri, strigă Michou, şi să fiu al draculuĭ dacă nu las unul mort!

— Maĭ bine ar fi omorît unul din caiĭ lor! replică unchiul Martin.

— Ah! e adevĕrat. Bubu, împinge, împinge calul tĕŭ. O să meargă maĭ uşor la scoborît.

Dar Bubu de geaba lovea, calul se opri de tot. Apoĭ, după ce tremură o clipă în picioare, făcu o silință supremă ca să răsufle, pântecile i se umflă par'că să crape, și căzu greoiŭ pe drum. Era mort.

«Tunete! strigă Claude, ce i se întâmplă?

— Nu maĭ putea, zise unchiul, și acum a murit

— Dar oare iadul întreg e împotriva noastră de treĭ zile! strigă băr batul Sofieĭ. Și când vĕzu pe ceĭ treĭ negriĭ opriți în jurul trăsureĭ, intră din noŭ într'o furie nespusă.

— Ce faceți acolo. Credețĭ că aveți să'l înviațĭ privindu l?

— Nepotul meŭ are dreptate, strigă Martin, la rîndul sĕŭ, sunteți pe caĭ, care maĭ pot duce mult și bine, și stați la gândurĭ, pe când ceĭ-l'alțĭ fug. Sunteți nebunĭ saŭ complicĭ cu eĭ?

Ocărîțĭ ast-fel, Jupiter și cu ceĭl'alțĭ plecară în galop, pe când Tucidid îĭ urma fugind. Dar am spus deja că afară de Héléyas, toțĭ ceĭ-l'alțĭ eraŭ niște cavalerĭ slabĭ. Pe lângă acestea maĭ aveaŭ teamă, fiind-că scoborîșul venea drept de tot, să nu calce rĕŭ vre-un cal și să'ĭ asvîrle, ca să'șĭ spargă capul la vre-o treĭzecĭ de metri.

Galopaŭ dar destul de încet și, afară de asta, dobitoacele eraŭ obosite.

Scurt, de abia putură să se ție la distanță, și nu era loc a crede că vor ajunge pe fugarĭ.

Cu toate acestea Bubu, care avea ochĭ maĭ bunĭ de cât toțĭ, dădu un strigăt de bucurie:

«Se opresc, zise el.

— Cine?

— Hoțiĭ.

— Eștĭ sigur?

— Negreșit.

— Și pe urmă?

— Ah! nu maĭ vĕd nimic.

Dar nu isprăvi bine vorba și vîntul aduse sgomotul maĭ multor detunăturĭ.

«Se bat cu aĭ noștriĭ, strigă Bubu, tresărind de nerăbdare.

— Da, ea, adăogă Martin, nu maĭ avem nimic de făcut aicĭ. Să fugim după gloaba aceea moartă, să alergăm, aide să'ĭ ajutăm.

— Numaĭ dacă vom ajunge la timp! borborosi Michou a căruĭ inimă renăștea la speranță, că va vedea sfîrșindu se această odisee în miniatură și va regăsi în sfîrșit pe biata luĭ Sofie.

Alergară tustreĭ pe scoborîș, cu puterea pe care ți-o dă făgăduința uneĭ isbânzĭ.

Bubu, ager ca o căprioară, mergea înainte, întrecĕndu-ĭ cu mult, apoĭ venea Claude alergând, gâfâind și în sfîrșit unchiul Arsene; acesta din urmă, orĭ cât de zdravăn era, avea șeapte zecĭ și douĭ de anĭ și picoarele luĭ lungĭ, de multă vreme nu maĭ știaŭ de alergărĭ nebune. Cu toate acestea urma pe ceĭ-l'alțĭ, și chiar destul de onorabil.

Alte detunăturĭ rĕsunară foarte deslușit, înflăcărarea luĭ Michou și a luĭ Bubu creștea...

De odată deosebiră, la o mie de pașĭ aproape, ceva ca un fel de încăerare.

Unchiul, gâfâind, borborosia.

«Numaĭ dacă nu le-ar da prin gând, să'ĭ omoare pe toțĭ. De o sută de orĭ va fi maĭ bine, să nu prindă de cât unul, dar vin, ca să poată vorbi.

După fuga pe care o luase Bubu și Claude, nu le trebuiaŭ maĭ mult de câte-va minute, ca să ajungă pe teatrul învălmășeleĭ. Din nenorocire cu cât se apropia, negriĭ călărĭ se depărtaŭ ca și cum ar fi urmărit pe adversariĭ lor, după ce'ĭ pusese pe fugă.

— Avețĭ să vedețĭ, că proștiĭ ceia n'aŭ să facă nicĭ un prizonier! murmură Martin grăbindu se din ce în ce.

Când Claude și cu negrul sĕŭ ajunseră la locul unde părea că avusese loc întâlnirea, Jupiter era la cincĭ metri în câmp, rătăcind la pas pe marginea unuĭ mic rîŭ, ca și cum ar fi căutat un loc de trece, și făcea mișcărĭ de ciudă, că un om care vede, că scapă unul saŭ maĭ mulțĭ din răpitorĭ.

Pe de altă parte, Bubu afirma că Heleyas intrase în galop mare într'o pădurice. Cât despre cel-l'alt cavaler apucase pe dreapta drumuluĭ, dar în momentul când era aproape să apuce de guler pe un negru care fugea înaintea luĭ, calul sĕŭ înfundându se cu cele două picioare de dinainte într'o băltoagă, căzu chiar el în mijlocul uneĭ găurĭ adâncĭ.

— Ajutor, strigă nebunul, ajutor!

— Ce are prostul ĕsta de urlă așa de tare? întrebă Claude, care se și apropia să'ĭ întindă mâna...

— Lasă-l să iasă cum va ști, zise unchiul Martin, care sosise în fuga mare. N'aĭ nicĭ obicinuința, nicĭ pre vederea necesară ca să te amestecĭ în de al de astea. Dacă se găsește vre-un caiman pe acolo, aĭ să'l bagĭ de seamă prea târziŭ.

— Un caiman! repeta Michon.

— Eĭ, da, de sigur, în băltoaga asta trebue să fie ascunșĭ sute de crocodilĭ de aceștia.

De aceea strigă și el așa, ca un fript. De alt-fel, n'aĭ grijă, iată'l deja scăpat de pericol.

Bubu luase parte la această scenă se uită la cavalerul care se întorcea ținĕndu șĭ calul de frîŭ, și examina cu de amănuntul, ca și cum s'ar fi deșteptat vr'o bănuială în sufletul sĕŭ.

Și când sosi aproape, acoperit de o coajă de noroiŭ infect, negrul îl întrebă:

— Unde e Tucidid?

— Nu știŭ, rĕspunse negrul. Aleargă de sigur după hoțiĭ de cadavre.

Michou auzind aceste cuvinte sări în sus. Cuvîntul «cadavru» îl isbise drept în inimă. Dar aflând că Jupiter, Heleyas, și ceĭ-l'alțĭ se băteaŭ încă, fără să fi prins vre-unul din răpitoriĭ Sofieĭ, ișĭ eși din fire...

— Ce! strigă el, tot n'ațĭ pus mâna pe vre-unul dintr'înșiĭ?

— Ba da, ba da, rĕspunse negrul prinsesem unul. Dar l'aŭ scăpat ceĭl'alțĭ. Eĭ sunt șease, iar noĭ numaĭ patru.

— Nu d-ta aĭ dat focurĭ de revolver.

— Eŭ, da. Țînteam pe Cabirol.

Atuncĭ mi-a strîns brațul, și, cum e foarte puternic, a făcut să'mĭ sboare glonțul în aer.

— Și n'aĭ putut să răneștĭ pe vreunul? Orĭ sunteți niște trădătorĭ, saŭ niște ștrengarĭ stupizĭ.

— Trădătorĭ? Când maĭ adineaorĭ puteam fi mâncat de un caiman!

Aceste protestărĭ ar fi urmat încă multă vreme, dacă în vremea aceea, nu eși pe neașteptate din pădure. Héléyas, ținĕnd un om negru sub țeava revolveruluĭ sĕŭ și silindu-l să meargă înaintea caluluĭ sĕŭ. Prizonierul părea indignat de această violență, dar nu făcu nicĭ o împotrivire ca să se îndrepte spre Michou, care alerga, furios, înaintea luĭ, spunĕnd:

— In sfîrșit! iată unul.

— Mi-a dat de lucru, se văicărea Heleyas, dar am vrut să 'l prind viŭ și întreg.

Claude, amenințând, înainta gata să tragă; unchiul Martin se interpuse aproape furios.

— Mĕ privește pe mine asta, zise el luĭ Claude.

— Dar pe mine nu mĕ privește și încă de ajuns?

— Da, dar nu ne înțelegem, rĕspunse bĕtrânul. Vreaŭ să spun că trebue duse lucrurile cu dibăcie, ca să isprăvim chiar în seara asta. Banditul acesta are să nege tot, și să fiĭ sigur că are să se prefacă a nu ști nimic din istoria asta.

— Il voiŭ face eŭ să vorbească! strigă Michou, care se făcu sĕlbatec. Unde e nevastă-mea? Intreabă'l unde este nevasta!

— Nu 'țĭ fie teamă, am să 'l întreb. Dar trebue să te stăpâneștĭ de orĭ-ce iuțeală, măcar atâta timp cât nu va vrea să ne spue unde e Sofița.

Prizonierul nu știa franțuzește. Destul de mișcat se uita în jurul sĕŭ, părând a aștepta să 'ĭ trimeată providența vre-un mântuitor.

Dar locul unde se desfășura aceasta scenă, era cu totul pustiŭ. Intr'adevĕr, nu trebue să se creadă că satele și moșiile din Luiziana, Misisipi și Florida, cu toată populația

lor, sunt bântuite de călĕtorĭ saŭ de ţĕranĭ, nu. Sunt acolo câte va ţarinĭ saŭ pămênturĭ maĭ mult saŭ maĭ puţin cultivate, şi carĭ une-orĭ sunt cu adevĕrat pustiĭ.

Fără de a fi sinistru, teatrul învălmăşeleĭ la care toţĭ negriĭ aceştia luaseră parte, era cu totul izolat. Ce era să se întâmple? se întrebă negreşit prizonierul.

— Tu eştĭ acela, întrebă unchiul, căruia 'ĭ zice Cabirol?

— Nu, nu'ĭ el, zise Jupiter, care lăsându-se de gândul de a găsi un loc de trecere, veni către mica trupă.

— In sfîrşit! In sfîrşit! zise Claude deja uşurat de speranţa descoperirilor pe carĭ Bubu şi unchiul sĕŭ le aştepta.

— Pentru că eştĭ aicĭ, Jupiter, reluă Martin îndată, povesteşte'mĭ ce s'a întâmplat.

— Cu plăcere, rĕspunse negrul; nu puteam ajunge pe oameniĭ aceia, dar la urmă mĕ apropiasem bine de eĭ şi le strigarăm să se oprească, iar eĭ se supuseră pe neaşteptate. Maĭ mult încă, ceĭ care călăuzeaŭ pe ceĭ-l'alţĭ, întoarse drumul şi căruţa ajunse drept în faţa noastră, în fuga mare.

— Da, Bubu a vĕzut manopera asta. Pe urmă?

— Când fură la câţĭ-va paşĭ de noĭ, unul dintr'ênşiĭ ne întrebă ce voim.

— Eĭ bine, era îndrăzneţ negrul acela! strigă Claude căruia Bubu îĭ traducea întrebările şi rĕspunsurile, ca după obiceiŭ.

— Atuncĭ, zise Jupiter, i-am somat să ne înapoieze doamna, şi s'aŭ făcut a nu înţelege ceea-ce le spuneam.

— E adevĕrat? întrebă Martin pe prizonier.

— Foarte adevĕrat, rĕspunse acesta, cu atât maĭ mult că nu ştim sub ce pretext servitoriĭ d-voastră ne atacă pe noĭ, ca pe nişte bandiţĭ.

— Cum se poate! d-voastră spuneţĭ celor l'alţĭ bandiţĭ? Negrul prizonier deschidea ochiĭ marĭ, şi părea cu totul nedumerit.

— Iată un ştreŧ, care 'şĭ joacă bine rolul, zise Arsène în franţuzeşte. Michou rĕspunse:

— Dar, unchiule, îţĭ pierzĭ vremea punênd pe Jupiter să 'ţĭ spună istoriĭ? Dar Sofia, Sofia?

— Maĭ aşteaptă o clipă.

— Zĕŭ, eştĭ unchiul cel maĭ cu sânge rece din amêndouĕ continentele, declară Claude, care sărea în sur de nerăbdare; eŭ vreaŭ să mi se înapoiaze nevasta, şi spuneţĭ ştrengaruluĭ acesta că dacă peste 3 minute nu 'mĭ va spune unde este, am să 'ĭ zbor creeriĭ.

— Bine! făcu unchiul liniştit. Şi transmise ameninţarea celuĭ căruia 'i se îndreptase.

— Mĕ înţelegĭ, adăogă Michou, treĭ minute, nicĭ o secundă maĭ mult.

— Femeia d-tale? zise prizonierul; ce'ĭ asta, femeia d-tale? Oameniĭ aceştia sunt nebunĭ.

— Cine a tras focurĭ de revolver? întrebă Martin.

— Noĭ, rĕspunse Jupiter, însă în aer ca să 'ĭ speriem; atuncĭ şi-aŭ întors caiĭ asupra noastră. Patru dintr'ênşiĭ aŭ sărit jos şi aŭ dat cu beţele în caiĭ noştri şi apoĭ aŭ fugit în câmp de amêndouĕ părţile drumuluĭ, pe când caiĭ noştriĭ 'şĭ luaseră vênt şi a trebuit maĭ întêĭ să'ĭ liniştim şi apoĭ s'o luăm la goană.

— Da, zise prizonierul, înainte de a 'l fi întrebat am crezut că suntem atacaţĭ de nişte pungaşĭ de la drum mare şi am făptuit după cum trebuia. Incă odată, dacă aceştĭ cavalerĭ nu sunt hoţĭ, atuncĭ explicaţi-vĕ.

— Ah! e prea mare obrăznicie! strigă Michou apropiindu-se cu ţeava puşteĭ îndreptată spre prizonier; nu vreĭ să spuĭ unde e nevasta?

— Iar nevastă sa! dar...

Michou era cât pe aci să omoare pe acest om când Martin îĭ spuse:

«Aĭ să ştiĭ maĭ degrabă unde e, când îl veĭ omorî?

Privirea luĭ Bubu mergea de la Jupiter la Héléyas, şi de la acesta din urmă la prizonier.

Foarte mirat bietul negrişor nu sta mult la gândurĭ a crede că acesta din urmă spunea adevĕrul.

Michou îşĭ eşea din fire din ce în ce maĭ mult; şi era să se întâmple vr'o scenă de omor, când, la vr'o treĭ saŭ patru sute de metri se ivi o trăsură condusă în fuga mare, şi în care eraŭ vr'o şeapte opt persoane. Maĭ departe venea o mulţime zingănind nişte arme.

O învălmăşeală groaznică se auzi îndată.

Strigăte de rĕzbunare şi de moarte se auzeaŭ din trăsură şi probabil că oameniĭ de acolo albĭ, negri, mulatri făceaŭ ast-fel de vuete.

In acea clipă, Bubu băgă de seamă, că negri recrutaţĭ de Martin păreaŭ a nu fi în largul lor, pe când fizionomia prizonieruluĭ se lumină, ca şi cum ar fi încercat o adâncă uşurare.

Trăsura saŭ maĭ bine zis căruţa— căcĭ aceea era pe care Jupiter şi cu tovarăşiĭ sĕĭ o urmărise, arătând pe Héléyas, Jupiter şi ceĭ douĭ tovarăşĭ.

O populaţiune furioasă sosise la câte-va sute de paşĭ. Unchiul Martin, superb de linişte şi autoritate, înaintă spre oameniĭ căruţeĭ şi întrebă cu voce severă:

«Ce însemnează mişcarea asta?

Michou cu toată starea de furie care'l poseda, admira liniştea şi nobleţa deţinută a bĕtrânuluĭ faţă de un pericol de temut; căcĭ pentru el ca şi pentru unchiul sĕŭ, mulţimea aceasta fără friŭ, trebue să fi fost o adunătură de pungaşĭ asmuţiţĭ de Cabirol şi ceĭ-l'alţĭ răpitorĭ aĭ Sofieĭ în scop d'a face vr'o spaimă celor care ar fi vrut numaĭ de cât s'o scape.

Dar un bĕtrân cu un păr lung alb în vinele căruia nu curgea nicĭ o picătură de sânge negru se scoborî din trăsură şi vorbind către Martin:

«Sunt, zise el, şeriful comitatuluĭ, Josnah Barbarin.

— Ah! foarte bine, rĕspunse Arsène. Sunt încântat, căcĭ mĕ veĭ ajuta să capăt dreptate şi să pedepsesc nişte şarlatanĭ nedemnĭ.

— De ce e vorba şi cine sunteţĭ d-voastră?

— Mĕ numesc Arsène Martin şi iată nepotul meŭ, Claude Michou.

— Ce, d-ta eştĭ, d-le Martin. Aţĭ găsit pe nepoata d-voastră. In tot cazul cum se face, că eştĭ amestecat în această istorie.

— Dar nu-ĭ o întâmplare.

Foarte repede şi desluşit unchiul începu a explica lucrurile, când hoarda furioasă, care urmărea de departe, sosi lângă şerif.

Impresură grupul format de acesta din urmă, de Michou, Bubu, Jupiter, Martin, dând strigăte de moarte.

«La moarte! La moarte! strigă toţĭ aceştia pregătindu-se a pune mâna pe Héléyas şi Tucydid, care le eraŭ maĭ aproape.

Din fericire, şeriful era un om drept şi hotărît.

«Aşteptaţĭ puţin! strigă el, scoţênd din mâinele lor pe ceĭ douĭ negriĭ, pe carĭ eraŭ să'ĭ spânzure, cât aĭ clipi din ochĭ.

— Să aşteptăm, ce? rĕspunse pe acelaş ton un ştrengar zdravăn de mulatru. Aŭ atacat pe concetăţeniĭ noştriĭ la drumul mare şi înarmaţĭ.

— E o neînţelegere, pe care vroiŭ s'o desluşesc, întrerupse magistratul foarte hotărît a nu lăsa pe oratorul improvizat să maĭ înfierbînte încă spiritele. Ceĭ carĭ aŭ bun simţ să treacă de partea mea».

Cea maĭ mare parte din ceĭ, care strigaŭ voiŭ a avea bun simş şi aşa putură să se explice.

Claude şi unchiul sĕŭ povestiră odisea lor, căcĭ şeriful vorbea bine franţuzeşte. Povestiră expediţia lor în mahalaua de la Noul Orleans; cum un strigăt de femee le arătase că Sofia era acolo, trăind, şi în urma căror semne Jupiter se încredinţase că ceĭ şease negri răpitorĭ de femeĭ, şi precupeţĭ după cele-l'alte toate, eraŭ chiar aceĭ, carĭ fugeaŭ înaintea lor în trăsură.

«Nu'ĭ cu putinţă, zise şeriful.

— Cum! nu'ĭ cu putinţă, strigă Michou, cu îndrăzneala aceia, care de patru-zecĭ şi opt de ceasurĭ înlocuia la dânsul teama şi groaza călĕtoriilor. Nu'ĭ cu putinţă!

Când oameniĭ noştriĭ aŭ urmărit pas cu pas aceĭ, care se pun obrăzniceşte sub protecţia d-tale! când